

З В І Т

**ректора Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького
ЧЕРЕВКА ОЛЕКСАНДРА ВОЛОДИМИРОВИЧА
про результати діяльності, передбачені контрактом,
за період із 1 січня по 31 грудня 2018 року**

Черкаси – 2019

ВСТУП

Черкаський національний університету імені Богдана Хмельницького (далі – Університет) – багатoproфiльний класичний університет, основними завданнями якого є освітня, науково-дослідницька та інноваційна діяльність. Університет забезпечує потреби центрального регіону України у фахівцях із вищою освітою на підставі ліцензії Міністерства освіти і науки України. Від часу заснування Університету в 1921 р. у його стінах підготовлено десятки поколінь педагогів, учених, політиків і громадських діячів, митців і літераторів, які були й залишаються гордістю України.

Завданням Університету на найближчу перспективу залишається рівноправне входження до європейського освітнього та наукового простору. Саме на це спрямована Стратегія розвитку університету на період 2016–2020 років, на виконання якої і заплановано щорічні заходи.

У 2017/2018, 2018/2019 навчальних роках освітній процес в університеті забезпечують:

- 8 навчально-наукових інститутів: економіки і права; іноземних мов; історії і філософії; педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва; природничих наук; української філології та соціальних комунікацій; інформаційних та освітніх технологій; фізичної культури, спорту і здоров'я;

- 2 факультети: психологічний; обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем;

- навчально-науковий центр «Інститут міжнародної освіти»;

- навчально-науковий центр «Інститут післядипломної освіти та курсової підготовки»;

- кафедра військової підготовки.

Підготовка здійснюється за 50 спеціальностями освітнього ступеня бакалавра (на 13 більше ніж минулого року), 40 – освітнього ступеня магістра (на 1 більше ніж минулого року); освітньо-наукового рівня (ступеня)

«доктор філософії» – за 14 спеціальностями, а наукового рівня (ступеня) «доктора наук» – 10 спеціальностями.

Протягом звітної періоду продовжено запровадження норм Закону України «Про вищу освіту» та інших нормативно-правових актів, що регламентують освітню, науково-дослідну та господарську діяльність університету.

Ученою радою Університету від 28.11.2016 р. (протокол № 3) ухвалено нову Стратегію розвитку Університету на період 2016–2020 років, у якій визначено пріоритетні напрями розвитку закладу за нових економічних і соціокультурних умов, закладено підвалини для розбудови дослідницького університету.

Для забезпечення функціонування, розв'язання перспективних завдань розвитку університету та здійснення нагляду за управлінням майном у навчальному закладі створено наглядову раду («Положення про наглядову раду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» ухвалено рішенням наглядової ради від 16.02.2016 р., протокол № 1; склад наглядової ради затверджено Вченою радою університету від 11.02.2016 р., протокол № 4).

Керівництвом Університету розроблено та погоджено в МОН Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 06.11.2015 № 1151; зміни до Акту затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 18.07. 2016.

Згідно з нормами Закону України «Про вищу освіту» для організації освітнього процесу, поліпшення кадрового забезпечення, застосування новітніх технологій навчання й удосконалення педагогічної майстерності викладачів, науково-методичного забезпечення відповідної якості,

поліпшення практичної підготовки студентів розроблено нові нормативні документи:

1. «Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (схвалено вченою радою університету від 11.02.2016, протокол № 4).

2. «Положення про бізнес-інноваційний центр університету» (затверджено вченою радою університету від 11.02.2016, протокол № 4).

3. «Положення про порядок додаткового (повторного) вивчення дисциплін (кредитів ЄКТС) (схвалено вченою радою університету від 05.04.2016, протокол № 5, зі змінами від 18.10.2016, протокол № 2).

4. «Положення про інтегральну оцінку діяльності науково-педагогічних працівників» (схвалено вченою радою університету від 28.04.2016, протокол № 6).

5. «Положення про ректорат Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» (затверджено вченою радою університету від 06.06.2016, протокол № 7).

У 2018 р. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького покращив свої показники у вітчизняних і міжнародних рейтингах. Так, за результатами академічного рейтингу закладів вищої освіти (далі – ЗВО) України «Топ-200 Україна» Університет утримує вже другий рік поспіль 109 позицію (у 2015 – 117). Завдяки вагомим досягненням викладачів у науковій сфері Університет у рейтингу вищих навчальних закладів за версією Scopus піднявся за останній рік з 24-ої на 15-ту сходинку. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького посів 35 місце (39 у 2016 р.) у рейтингу Webometrics за рівнем присутності в інтернет-мережі.

У консолідованому рейтингу ЗВО України Університет обіймає 46 місце із 237 закладів, випереджаючи всі заклади вищої освіти Черкаської

області та займає 8 місце у десятці кращих закладів центрального регіону України.

Інформаційною системою «Вступ.ОСВІТА.UA» на підставі аналізу даних 368 закладів вищої освіти, з них 232 з державною формою навчання складений рейтинг ЗВО України за результатами вступної кампанії 2018 року.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького зайняв 37 місце у рейтингу за співвідношенням показників зарахування абітурієнтів на навчання за кошти державного бюджету та контрактну форму навчання. Зазначений рейтинг за всіма показниками фактично визначив університет лідером серед закладів вищої освіти Черкаської області, оскільки найбільше вступників виявили бажання здобувати вищу освіту за власні та бюджетні кошти саме в Черкаському національному імені Богдана Хмельницького.

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького став одним із 18-ти українських ЗВО, які увійшли до рейтингу QS Quacquarelli Symonds. Британська компанія QS Quacquarelli Symonds представила оновлену версію рейтингу університетів за 2019 рік, що охоплює ЗВО країн Східної Європи і Центральної Азії. QS Quacquarelli Symonds – одна з трьох визнаних у світі компаній, які професійно і систематично займаються оцінкою світових університетів із 1992 року.

Цьогоріч рейтинг університетів QES EECA максимально вичерпний: до нього увійшли 450 університетів Східної Європи і Центральної Азії. Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького розташований на 224-ій сходинці. Університет увійшов до цього рейтингу вдруге за час свого існування.

Таким чином, незалежні міжнародні та вітчизняні академічні рейтинги засвідчують високий рівень якості освіти, досліджень та інновацій у нашому Університеті.

1. У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

З 1 вересня 2018 року здійснено зарахування на навчання за освітніми ступенями «бакалавр» і «магістр» за ліцензованими спеціальностями відповідно до протоколів Акредитаційної комісії України та наказів Міністерства освіти і науки України (їх перелік станом на 20.12.2018 <https://mon.gov.ua/storage/app/media/pravo-diyalnosti/2018/26/natsionalniy-u-t-b-khmelnitskogo35.pdf>).

У навчальних планах, які запроваджено з 1 вересня 2018 року, дотримано вимогу Закону України «Про вищу освіту» щодо можливості обрання студентом навчальних дисциплін в обсязі не менше як 25% від загальної кількості кредитів. Створено прозорі процедури реалізації студентами права визначати вибірккову складову своєї програми підготовки.

Розроблено програми підготовки за новими спеціальностями та збільшено частку дослідницької складової в освітніх програмах магістрів.

Розвинуто систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості вищої). У 2017/2018 навчальному році проведено інтегральне оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників із врахуванням їхніх досягнень у царині освітньої, науково-дослідницької та організаційно-виховної діяльності на основі «Положення про інтегральну оцінку діяльності науково-педагогічних працівників» (схвалено вченою радою університету від 28.04.2016, протокол № 6).

З урахуванням європейського та вітчизняного досвіду розроблено і вже традиційно проведено щосеместрове анкетування моніторингу якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти.

Усі випускники Університету 2018 року отримали документи про вищу освіту державного зразка і додатки до диплому європейського зразка, що відповідає вимогам наказу МОН України від 12.05.2015 № 525.

1.1. Формування контингенту студентів

Станом на 01.10.2018 року в інститутах і на факультетах Університету навчалось 6180 студентів, що більше на 268 осіб ніж рік тому (5912 осіб). За кошти державного бюджету вищу освіту за освітніми ступенями бакалавра, магістра та освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста здобувало 2900 осіб (на 237 осіб менше ніж минулого року), за кошти фізичних і юридичних осіб – 3280 студентів, що на 505 осіб більше проти минулого року.

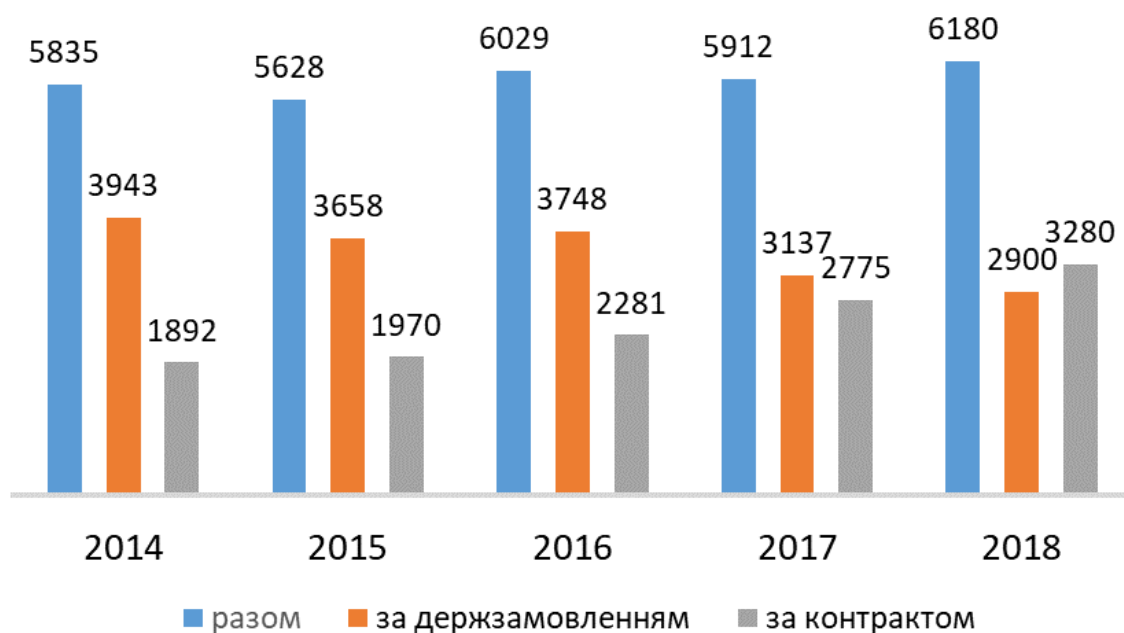

Рис. 1.1. Динаміка змін контингенту здобувачів вищої освіти в Університеті

Аналіз за останні п'ять років свідчить про невідомий ріст частки здобувачів, що навчаються за кошти фізичних і/або юридичних осіб, і, натомість, зменшення обсягів державного замовлення (рис. 1.1). Ця тенденція простежується як для денної (рис. 1.2), так і для заочної (рис. 1.3) форм навчання.

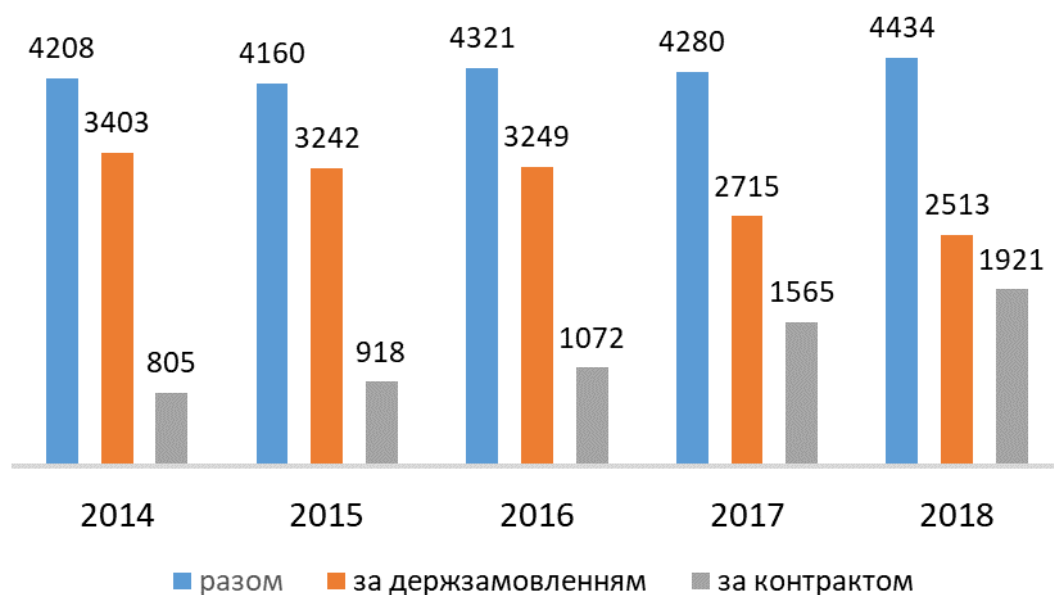

Рис. 1.2. Динаміка змін контингенту здобувачів денної форми навчання

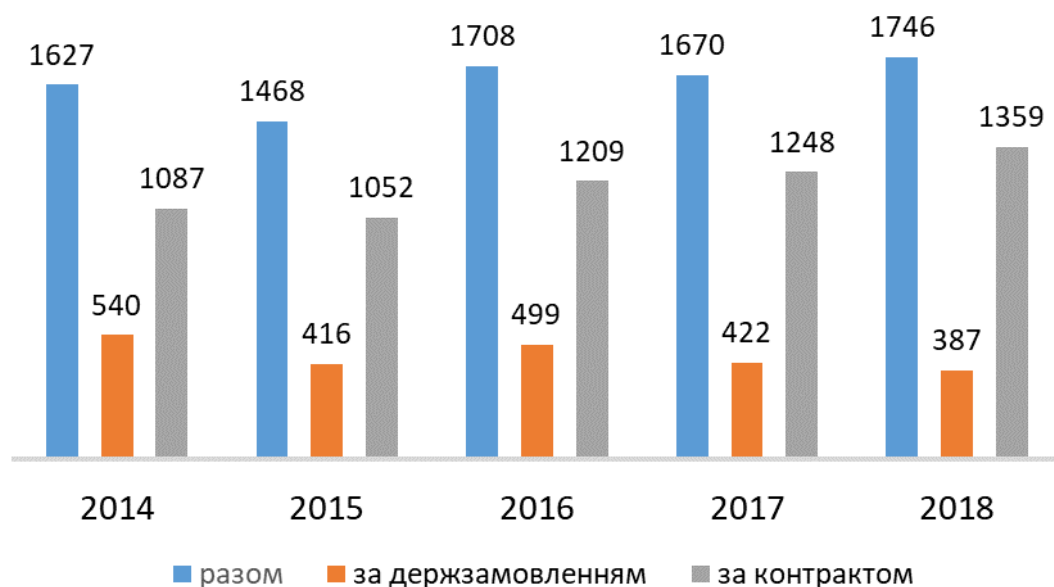

Рис. 1.3. Динаміка змін контингенту здобувачів заочної форми навчання

Кількість здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем «бакалавр» збільшилася на 311 осіб порівняно з минулим роком (рис. 1.4). При цьому збільшення студентів за кошти фізичних чи юридичних осіб (на 639 осіб, що становить 28 % від контингенту минулого року) забезпечило покриття

зменшення контингенту за держзамовленням (на 309 осіб, що становить 13 % від контингенту минулого року).

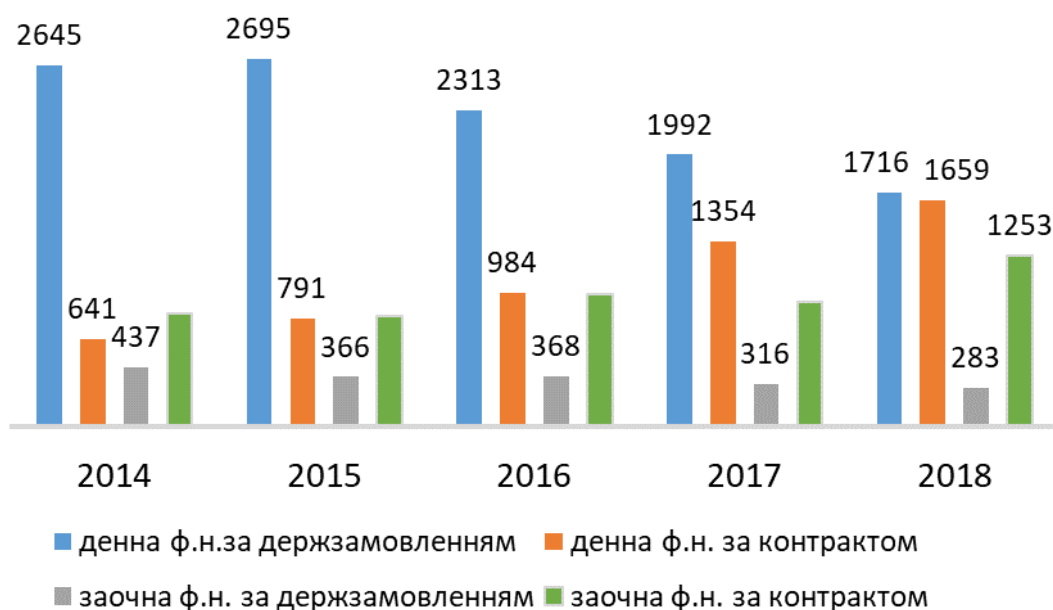

Рис. 1.4. Динаміка змін контингенту здобувачів освітнього ступеня «бакалавр»

Кількість здобувачів вищої освіти за освітнім ступенем магістра має тенденцію до збільшення з кожним роком як за денною, так і за заочною формами навчання (рис. 1.5).

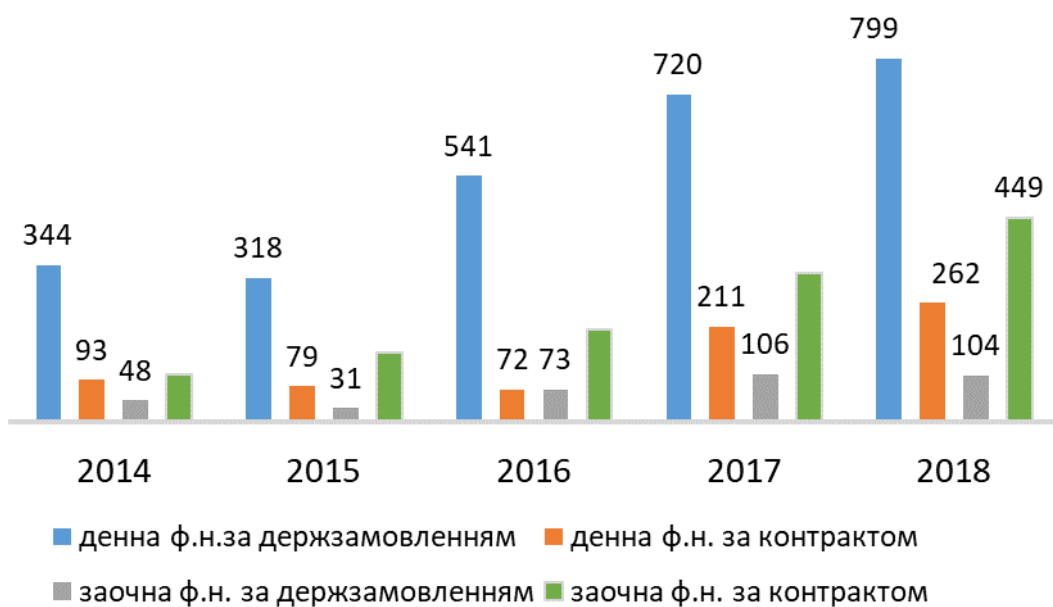

Рис. 1.5. Динаміка змін контингенту здобувачів освітнього ступеня «магістр»

Протягом 2018 року в Університеті здійснювався комплекс заходів щодо збереження контингенту студентів. Попри проведення проміжних контролів, можливість повторного вивчення навчальних дисциплін, організацію тьюторства спостерігається незначне збільшення відрахувань порівняно з минулим роком при збереженні загальної тенденції до зменшення відрахованих в динаміці останніх п'яти років. Серед причин можна назвати збільшення контингенту, що навчається за кошти фізичних і/або юридичних осіб і через брак коштів змушені залишати навчання за власним бажанням. Відрахування за власним бажанням стає типовим явищем і внаслідок слабкої підготовки вступників та їх непередуманого вибору фаху. Про це свідчить наступна діаграма щодо співвідношення відрахованих за власним бажанням і через неуспішність (рис. 1.7). Враховуючи зазначені вище фактори, можна вважати, що напрацьовані методики щодо покращення успішності навчання забезпечують коливання показника відрахування у межах статистичної похибки. Частка відрахованих за останні три роки коливається в межах 5-6 %, що є нормальним для якісного фахового відбору та внаслідок незалежних зовнішніх соціальних чинників.

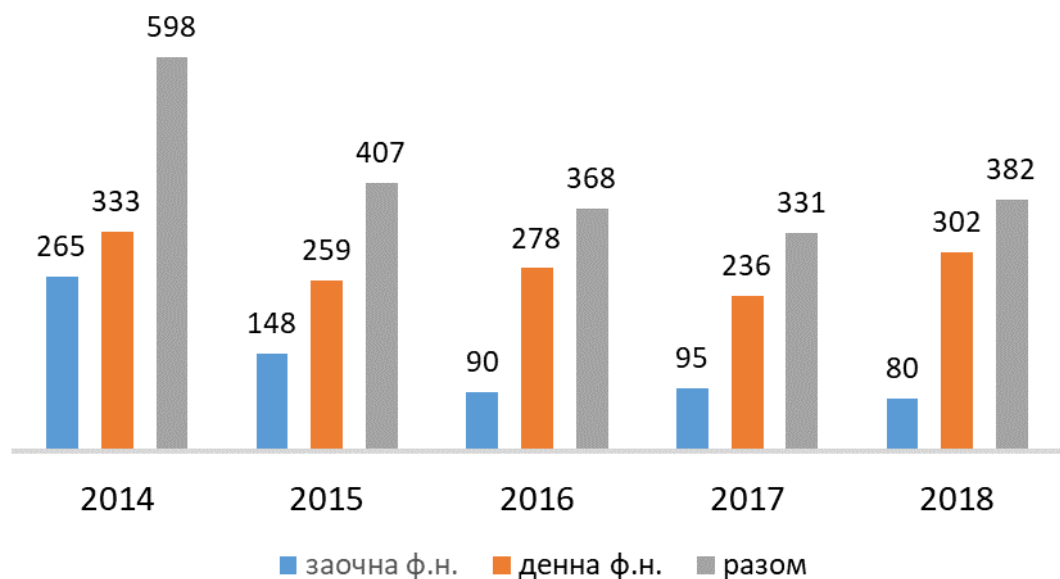

Рис. 1.6. Динаміка показників відрахування студентів за 2014-2018 рр.

Половину студентів відраховано за неуспішність (52 % від загальної кількості відрахованих). Значною також була частка відрахувань за власним бажанням (27%) (рис. 1.7).

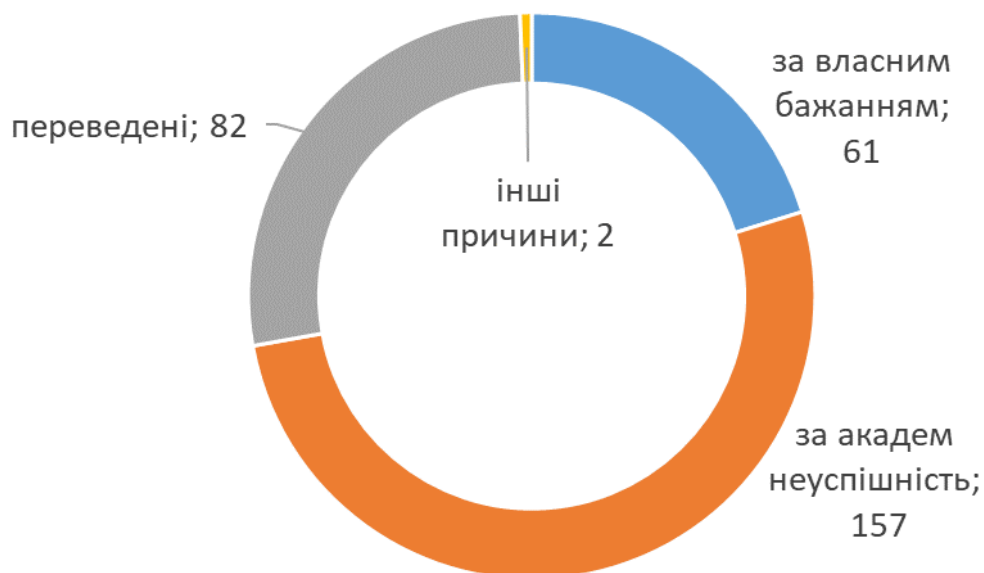

Рис. 1.7. Причини відрахування студентів денної форми навчання

У співвідношенні відрахованих здобувачів, що навчалися за заочною формою навчання частка відрахованих за академічну неуспішність збереглася, а за власним бажанням частка відрахованих зросла до 38 % (рис. 1.8).

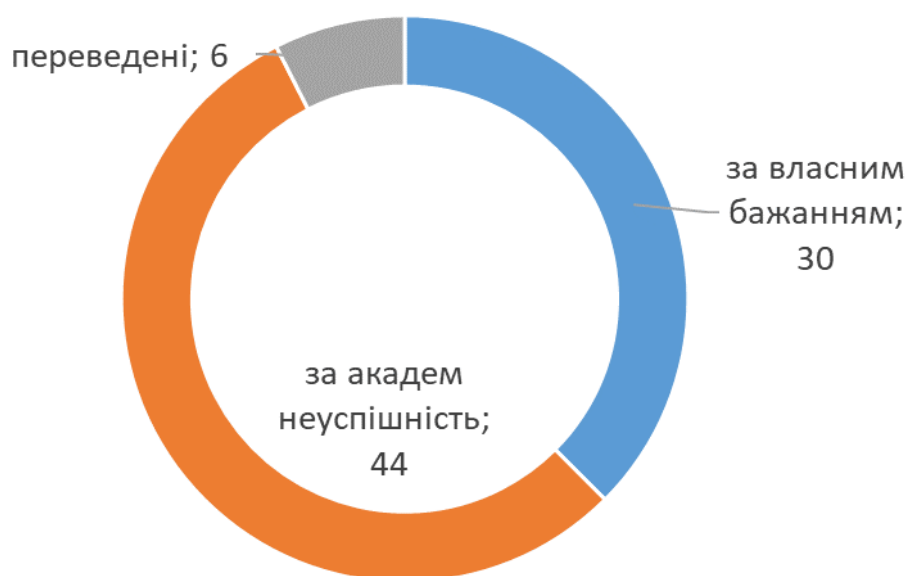

Рис. 1.8. Причини відрахування студентів заочної форми навчання

1.2. Прийом на навчання і виконання державного замовлення

Вступну кампанію 2018 р. проведено на підставі Умов прийому до закладів вищої освіти України в 2018 році, затверджених наказом МОН України від 13 жовтня 2017 року № 1378 та зареєстровані в Міністерстві юстиції України 14 листопада 2017 року за № 1397/31265; Правил прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у 2018 році, затверджених вченою радою університету 14 грудня 2017 року (протокол № 3) та інших чинних нормативно-правових документів.

Протягом вступної кампанії 2018 року було забезпечено прозорість, демократичність і відкритість роботи приймальної комісії, дотримання вимог нормативно-правових документів щодо організації прийому та зарахування на навчання, зокрема:

- у встановлені терміни розроблено комплект нормативних документів, що регламентують роботу приймальної комісії;
- на сайті університету розміщено правила прийому, положення про приймальну комісію, склад приймальної комісії, програми вступних випробувань, інформацію про обсяги державного замовлення, вартість навчання, графіки проведення вступних випробувань та інша необхідна інформація;
- систематично проводилася роз'яснювальна робота щодо правил прийому до університету;
- під час проведення вступної кампанії було організовано роботу консультативних телефонів приймальної комісії;
- в університеті було створено консультаційний пункт для реєстрації електронних заяв вступників;
- забезпечено щоденний особистий прийом громадян головою приймальної комісії, відповідальним секретарем;

- протягом усього періоду вступної кампанії в її роботі брали участь органи студентського самоврядування, були створені умови доступу громадських спостерігачів для контролю за роботою приймальної комісії;

- вчасно оприлюднено списки осіб, рекомендованих до зарахування шляхом розміщення відповідної інформації на офіційному сайті університету, інформаційних стендах приймальної комісії та через Єдину державну електронну базу з питань освіти.

Із метою поліпшення якості вступників, їх профорієнтації, забезпечення високого конкурсу керівництвом університету, приймальною комісією, відбірковими комісіями інститутів (факультетів) протягом року проведено значну та різнопланову роботу (виступи на телебаченні, радіо, проведені «Дні відкритих дверей», зустрічі з випускниками у школах та на інших профорієнтаційних заходах, інформація регулярно висвітлювалася на сайті університету).

Прийом заяв і документів для вступників на 1 курс освітнього ступеня бакалавра здійснювався переважно в електронному вигляді. Це дозволило суттєво розвантажити роботу приймальної комісії.

У 2018 році Університет здійснював набір за спеціальностями, освітніми програмами та конкурсними пропозиціями. У тому числі:

- за освітнім ступенем бакалавра – 55 спеціальностей (74 освітні програми; конкурсних пропозицій – 99 бюджетних та 152 небюджетних);

- за освітнім ступенем магістра – 40 спеціальностей (68 освітніх програм; конкурсних пропозицій – 106 бюджетних та 20 небюджетних).

Уперше здійснювався прийом на бакалаврат за спеціальностями 072 Фінанси, банківська справа та страхування; 075 Маркетинг; 014 Середня освіта (інформатика).

Окрім того, суттєво розширився перелік освітніх програм за спеціальностями, що вже існують у закладі. Введено небюджетні конкурсні пропозиції.

Вступна кампанія 2018 року проходила в умовах різкого зменшення кількості абітурієнтів, які могли взяти участь конкурсі. Це спричинено тим, що незважаючи на збільшення кількості зареєстрованих на участь у зовнішньому незалежному оцінюванні (на 40 % більше проти 2017 року), значна частина вступників не склали іспити:

- українська мова і література – 17,1% (від кількості, які зареєструвалися),
- математика 22,6% (від кількості, які зареєструвалися),
- історія України 19,1% (від кількості, які зареєструвалися),
- іноземна мова – 18% (від кількості, які зареєструвалися).

Окрім того, певна кількість випускників шкіл обрали для вступу закордонні ЗВО.

У 2018 році по Україні обсяг державного замовлення було суттєво зменшено. Проте Університет отримав більше місць державного замовлення за широким конкурсом. – Таблиця 1.

Таблиця 1.

Кількість поданих заяв (без врахування скасованих заяв)

Освітній ступінь, форма навчання	2017	2018	Різниця
Бакалавр на основі ПЗСО, денна	5551	5355	–196
Бакалавр на основі ПЗСО, заочна	359	400	+ 41
Бакалавр, на основі диплома молодшого спеціаліста, денна	294	233	– 61
Бакалавр, на основі диплома молодшого спеціаліста, заочна	279	208	– 71
ОС бакалавра на основі ОС бакалавра (на 2/3 курс), денна	–	24	+24
ОС бакалавра на основі ОС бакалавра (на 2/3 курс), заочна	–	57	+57

Магістр, денна	1351	1532	+181
Магістр, заочна	880	915	+ 35
РАЗОМ	8714	8724	+10

У 2018 році до Університету за ОС бакалавра було подано на 155 заяв менше ніж минулого року у зв'язку з чинниками, зазначеними вище. Подання заяв за освітнім ступенем бакалавра відбувалося в електронній формі (за виключенням окремих категорій вступників).

Приріст кількості поданих заяв зафіксовано за освітнім ступенем магістра.

На 2 (3) курс на основі диплома молодшого спеціаліста було подано меншу кількість заяв (у порівнянні з минулим роком), кількість зарахованих вступників також була меншою.

Таблиця 2.

Порівняльна статистика закладів вищої освіти Черкаської області

Заклади вищої освіти Черкаської області	Середній конкурсний бал	Усього заяв	Кількість заяв на державне замовлення
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького	153,9	5981	4064
Черкаський державний технологічний університет	148,3	2462	1495
Уманський державний педагогічний університет ім. П.Тичини	145,7	3764	2394
Уманський національний університет садівництва	139,6	1919	924
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля	137,9	392	0
Черкаський ННІ Державного вищого навчального закладу «Університет банківської	156,9	275	212

справи»			
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту	138,8	234	0

У 2018 році Університет отримав на 54 місця державного замовлення більше ніж торік.

Таблиця 3.

Порівняння кількості місць державного замовлення

Освітній ступінь	2017	2018	Різниця
Бакалавр, денна	324	336	+12
Бакалавр, заочна	18	27	+9
Бакалавр, на 2 (3) курс, денна	55	76	+ 21
Бакалавр, на 2 (3) курс, заочна	28	18	- 10
Магістр, денна	389	406	+ 57
Магістр, заочна	52	50	-2
Разом	859	913	+ 54

На 1 курс освітнього ступеня бакалавра кількість місць була близькою до минулорічної. Університет отримав фіксовану кількість місць державного замовлення лише за педагогічними спеціальностями (65 – денна форма навчання та 4 – заочна (разом 69 місць)); за іншими спеціальностями місця було отримано на основі широкого конкурсу (294 місця).

За освітнім ступенем магістра кількість місць державного замовлення загалом збільшилася на 55 місця.

Як і минулого року, найбільшу кількість заяв було подано за галузями: право, іноземні мови, готельно-ресторанна справа.

Найбільшу кількість заяв подано за спеціальностями:

- Право – 219
- Дошкільна освіта – 192
- Філологія (мова і література англійська) – 191
- Історія та археологія – 178
- Фізична культура і спорт – 167
- Спеціальна освіта (здоров'я людини) – 135

Відносно зростання інтересу вступників було за спеціальностями:

- Інженерія програмного забезпечення – 129 заяв
- Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії – 101
- Менеджмент – 80

Подібна тенденція спостерігалась минулого року.

Найнижчий інтерес серед вступників викликають спеціальності середньої освіти та фізико-математичного напрямку. Найменшу кількість заяв подано за спеціальностями:

- Середня освіта (мова і література (російська)) – 12
- Середня освіта (математика) – 16
- Середня освіта (хімія) – 18
- Середня освіта (образотворче мистецтво) – 14
- Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво та реставрація – 11
- Метрологія та інформаційно-вимірювальна техніка – 4
- Філологія (мова і література російська) – 13
- Фізика та астрономія – 10
- Математика – 14
- Прикладна математика – 16

Кількість вступників на ці спеціальності у порівнянні з минулим роком зменшилась.

Таблиця 4.**Обсяг виконання державного замовлення**

Освітній ступінь	Кількість незаповнених місць	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
ОС «бакалавр»	29	2
ОС «бакалавр», за скороченим терміном навчання 2 роки	3	0
ОС «магістр» денна	11	1
Разом	43	3

Виділені місця державного замовлення були заповнені не у повному обсязі. Проте кількість незаповнених місць за державним замовленням була меншою, у порівнянні з минулим роком. Усі вакантні бюджетні місця було передано вступникам пільгових категорій відповідно до створеного реєстру.

Мінімальна кількість балів, необхідна для зарахування на місця державного замовлення, суттєво відрізнялася за різними спеціальностями – від 108,42 до 193,8.

Найвищий бал для зарахування на місця державного замовлення був за спеціальностями: «Економіка», «Міжнародні економічні відносини», «Філологія» (переклад) (германські мови).

Найнижчий бал за спеціальностями: «Середня освіта» (інформатика), «Математика», «Середня освіта» (фізика, інформатика).

Середній конкурсний бал по університету – 153,9.

Таблиця 5.

**Мінімальна кількість балів для рекомендації до зарахування на
місця державного замовлення**

Спеціальність	Конкурсний бал
Економіка	193,8
Міжнародні економічні відносини	190,38
Філологія (переклад) (германські мови)	189,31

Філологія (мова і література англійська)	189,3
Журналістика	186,55
Інженерія програмного забезпечення	185,53
Історія та археологія	184,98
Право	183,19
Комп'ютерні науки	182,01
Філологія (українська мова та література)	181,44
Облік і оподаткування	180,69
Менеджмент	177,83
Соціальна робота	177,02
Готельно-ресторанна справа	176,25
Філологія (переклад) (слов'янські мови)	175,74
Туризм	175,02
Підприємництво, торгівля та біржова діяльність	174,47
Біологія	173,29
Прикладна математика	173,19
Середня освіта (мова і література англійська)	171,56
Середня освіта (українська мова та література)	168,44
Психологія	168,09
Середня освіта (історія)	167,99
Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	167, 39
Дошкільна освіта	166,2
Фізична культура і спорт	161,59
Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	161,05
Екологія	160,74
Початкова освіта	159,47
Середня освіта (мова і література німецька)	156,77
Середня освіта (фізична культура)	155,28
Середня освіта (образотворче мистецтво)	152,36
Середня освіта (математика)	152,07
Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	147,03

Хімія	143,21
Середня освіта (мова і література російська)	137,9
Середня освіта (хімія)	129,32
Середня освіта (інформатика)	115,6
Математика	109,7
Середня освіта (фізика, інформатика)	108,42

Таблиця 6.

Кількість зарахованих контрактників

Освітній ступінь	Форма навчання	2017	2018	Різниця
Бакалавр	Денна	584	585	+1
	Заочна	64	47	-17
Магістр	Денна	161	133	-28
	Заочна	169	239	+70
Бакалавр (зі скороченим терміном)	Денна	37	30	-7
	Заочна	145	101	-44
Разом		1160	1135	-25

За новими спеціальностями набір здійснювався за контрактом. Набрано студентів:

- 072 Фінанси, банківська справа та страхування; (3 особи за держзамовленням, 7 осіб за контрактом (денна форма навчання) та 2 особи – державне замовлення (заочна);
- 075 Маркетинг (7 осіб за контрактом (денна));
- 014 Середня освіта (інформатика) (2 особи за контрактом (заочна))

У 2018 році до Університету зараховано на 74 особи більше ніж у минулому.

У 2018 році переважає кількість зарахованих за кошти фізичних і/або юридичних осіб (57,6 %) проти за кошти державного бюджету (42,4 %).

Державне замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою, доведених МОН України університету, у 2018 році виконано у повному обсязі.

З метою підготовки до вступної кампанії 2019 року розроблено та 18.12.2017 вченою радою затверджено (протокол №3) Правила прийому до Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у 2019 році. Усі додатки до правил прийому будуть сформовані та завантажені до ЄДЕБО для верифікації у встановлені нормативними документами терміни.

1.3. Забезпечення якості вищої освіти

Питання забезпечення якості освіти постійно перебуває в полі зору ректорату, Вченої ради університету, навчально-наукових інститутів і факультетів. Згідно з Законами України «Про освіту» і «Про вищу освіту», Національною стратегією розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності, проектами освітніх стандартів і нових акредитаційних умов, а також «Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького» ведеться планомірна робота по удосконаленню внутрішньої системи забезпечення якості освіти.

Основними завданнями внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Університеті є: постійний моніторинг якості надання освітніх послуг, розробка та удосконалення відповідних процедур моніторингу, поліпшення чинних і створення нових освітніх програм, подальше впровадження культури якості на всіх рівнях, перехід на якісно новий рівень інформаційного менеджменту, співпраця з роботодавцями, мотивація співробітників, покращення рівня навчання, дотримання принципу доброчесності, вивчення досвіду створення та функціонування внутрішніх систем забезпечення якості освіти в університетах України та інших країн.

Значна увага приділяється забезпеченню якісного набору на перший курс Університету у 2019 році. Зокрема, традиційно проводяться університетські тренувальні (пробні) тестування у форматі ЗНО для учнів 11-10 класів Черкаської області, систематично відбуваються зустрічі з учнями та їх батьками, ефективно працює система доуніверситетської підготовки.

Університет упевнено рухається до формування цілісної системи забезпечення якості освіти. Зокрема, у звітному році було проведено регіональний експертний семінар з обговорення напрацювань експертної групи щодо нової процедури акредитації освітніх програм вищої школи. Спікерами стали Тарас Фініков, президент Міжнародного фонду досліджень освітньої політики, та Артем Артюхов, голова підкомісії з академічної доброчесності науково-методичної ради МОН України.

Особливу увагу приділено співпраці з потенційними роботодавцями. Така співпраця спрямовує творчий потенціал сторін на розв'язання актуальних і взаємно пов'язаних завдань розвитку науки, інженерії та технологій, підготовці висококваліфікованих кадрів для системи Міністерства освіти і науки України, а також інших організацій та установ України. Організуються та проводяться наукові конференції та інші наукові і науково-методичні форуми за тематикою співробітництва, у яких беруть активну участь наші студенти. Це створює можливості для студентів взяти участь у реальних проектах, отримати реальні навички, які надають змогу працевлаштуватись без «доведення» (додаткового навчання) у певній компанії або на підприємстві. Крім того, така співпраця створює реальну можливість адаптувати освітні програми до потреб ринку.

Науково-методичною радою Університету напрацьовуються процедури забезпечення якості науково-методичних розробок.

Згідно з новими вимогами розроблено зразки описів освітньо-професійних програм, форма робочої навчальної програми дисципліни і вимоги до представлення на сайті Університету інформації про кваліфікацію науково-педагогічних працівників.

Щосеместрово проводиться самоаналіз забезпечення якості освіти, який дозволяє визначити пріоритетні завдання для удосконалення у цій сфері. Одним із його компонентів є щорічний Звіт ректора про діяльність Університету.

Аналіз результатів якості та успішності навчання студентів денної форми засвідчують достатній рівень навчальних досягнень (рис. 1.14). Успішність навчання перевищує 80%. Водночас викликає занепокоєння зниження якості навчання студентів.

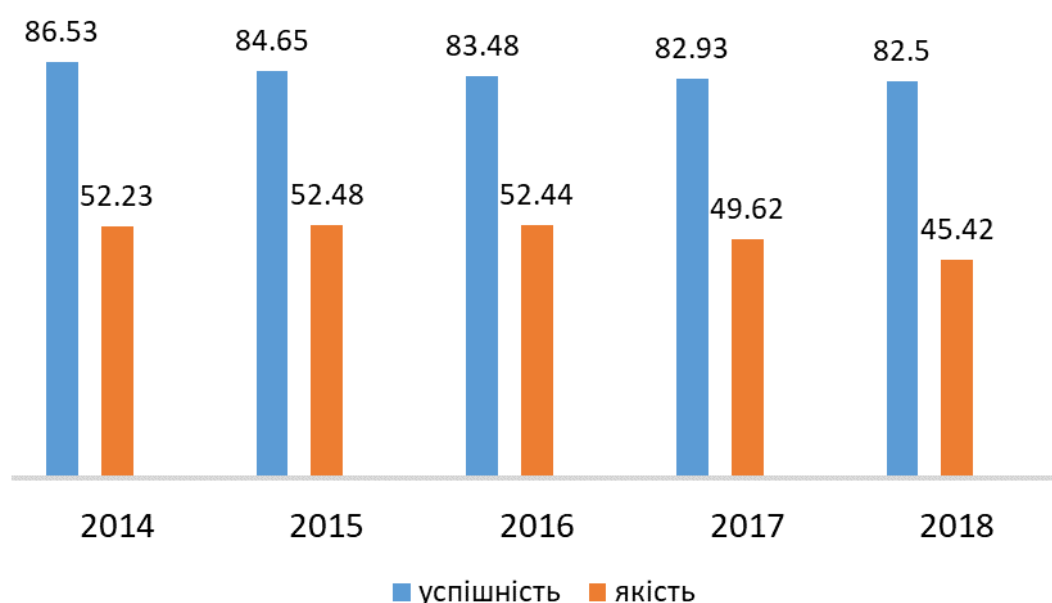

Рис. 1.14. Динаміка успішності та якості навчання студентів денної форми за результатами II семестру

Найвищу успішність навчання за останній семестр зафіксовано в підрозділах: ННІ історії і філософії (92,02 %), ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва (90,95 %) ННІ української філології та соціальних комунікацій (90,08 %), та ННІ іноземних мов (86,83 %). Найнижчою – на факультеті ОТІУС (67,54 %) та ННІ природничих наук (75,54 %).

Найвищу якість знань маємо в підрозділах: ННІ історії і філософії (63,19 %), ННІ іноземних мов (54,23 %), ННІ педагогічної освіти, соціальної

роботи і мистецтва (48,00 %). Найнижчу – в ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я (27,38%) та ННІ інформаційних та освітніх технологій (37,46%).

Проведено рейтингування викладацького складу за результатами діяльності у 2017/2018 навчальному році. Також у рамках моніторингу якості освіти в листопаді 2018 року в Університеті проведено он-лайн анкетування студентів з метою заміру якості викладання навчальних дисциплін.

Також проведено 2 тестування з англійської мови, яким охоплено студентів 4 курсу денної форми навчання. Тестування проводилось з використанням системи комп'ютерного тестування «Фрактал», що створена співробітниками університету і сертифікована. Завдяки використанню цієї системи студенти мають змогу проходити пробні та тренувальні тестування в online-режимі у мережі Internet. Це сприяло покращенню результатів ЄВІ з англійської мови наших випускників під час вступу до магістратури у 2018 році (рис.1.14).

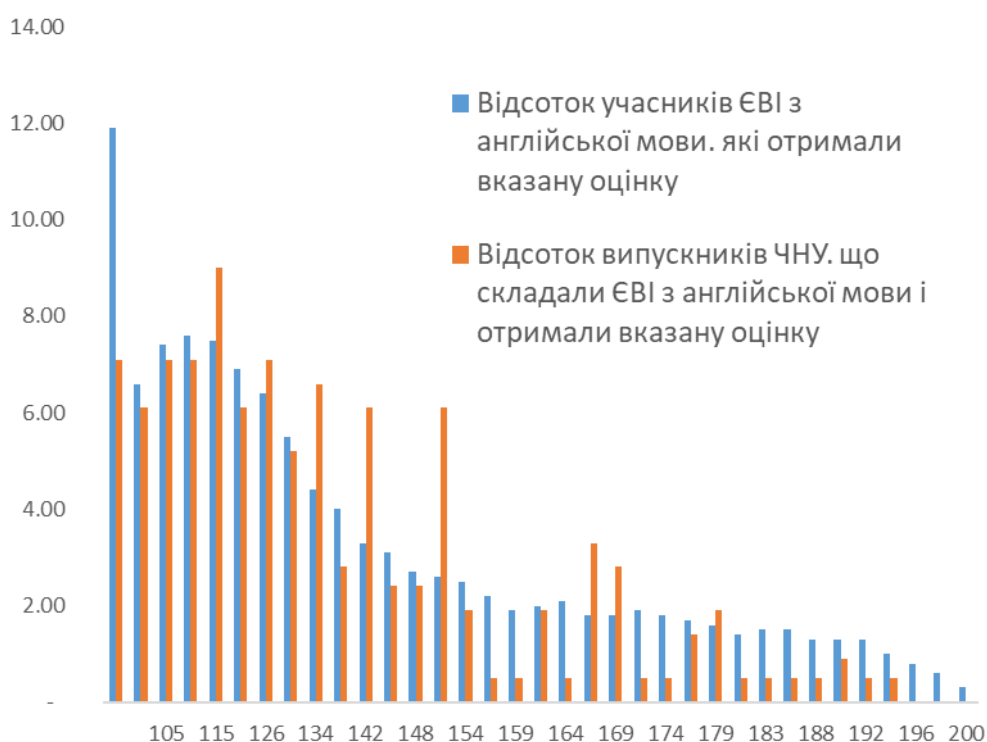

Рис. 1.14. Порівняльні результати єдиного вступного іспиту (ЄВІ) з англійської мови 2018 року всіх учасників тестування з результатами випускників Університету

Освітній процес у 2017/2018, 2018/2019 навчальних роках проходить організовано і злагоджено, відповідно до встановлених графіків навчання.

Особливу увагу протягом звітнього періоду приділено якості організації освітнього процесу:

- наявності затверджених в установленому порядку навчальних і робочих навчальних планів, графіків навчального процесу, робочих програм з усіх навчальних дисциплін;
- відповідності змісту навчальних планів і робочих програм вимогам стандартів вищої освіти;
- відповідності елементів освітнього процесу (лекцій, семінарських, практичних і лабораторних занять) затвердженим планам і програмам;
- комплектності й достатності навчально-методичного забезпечення дисциплін (методичних вказівок до лабораторних занять, контрольних робіт, державних екзаменів, курсових робіт і випускних (дипломних) робіт, самостійної роботи);
- достатності, регулярності і рівня організації поточного контролю;
- наявності чітких критеріїв оцінювання знань, умінь, навичок з кожної дисципліни, у тому числі всіх видів практик, курсових робіт тощо.

Значні зусилля спрямовано на забезпечення належного рівня організації семестрових контрольних заходів і атестації здобувачів вищої освіти, прозорості їх проведення, об'єктивності оцінювання знань студентів із залученням тестових методик, письмових екзаменів.

Проводилося регулярне ознайомлення членів трудового колективу і студентів з нормативно-розпорядчими і програмними документами як загальнодержавного рівня, так і з матеріалами локального значення, що мають визначальний характер для діяльності університету: Постановами Кабінету Міністрів України, рішеннями колегій, наказами, розпорядженнями, інструктивними й нормативними листами Міністерства освіти і науки України.

Вчена рада Університету, органи громадського, зокрема студентського, самоврядування систематично інформувалися ректором, ректоратом про прийняті управлінські рішення та їх реалізацію.

Нагальними завданнями в освітній діяльності Університету є:

1. розроблення програм підготовки за новими спеціальностями;
2. розроблення процедур визнання результатів навчання, здобутих поза освітнім процесом формальної освіти;
3. запровадження інтегральної оцінки діяльності науково-педагогічних працівників як одного із важливих факторів забезпечення якості освіти;
4. збільшення частки дослідницького складника в освітніх програмах магістрів;
5. створення прозорих процедур реалізації студентом права визначати вибірккову частину своєї програми підготовки.

Особливу увагу варто звернути на такі зовнішні чинники та вжити заходів з мінімізації їх впливу на діяльність університету:

- проблеми фінансування вищої освіти;
- зростання якісної вищої освіти за межами України, зокрема в країнах Центральної та Східної Європи;
- докорінна зміна порядку розміщення державного замовлення за освітнім рівнем (ступенем) бакалавра;
- надмірна пропозиція та недобросовісна конкуренція на ринку освітніх послуг на території України;
- розроблення та запровадження в Україні нових стандартів вищої освіти, а також нових порядків процедур ліцензування й акредитації.

1.4. Підготовка іноземних студентів

Навчально-науковий центр «Інститут міжнародної освіти» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького здійснює організацію підготовки іноземних громадян та осіб без громадянства за всіма акредитованими спеціальностями університету та за програмами мовних

курсів. За результатами роботи у звітному періоді Університет входить до першої сотні, серед 239 тих, що надають освітні послуги іноземним студентам.

Станом на грудень 2018 року в Університеті навчається 110 іноземців із 18 країн (Кот-д'Івуар, Коморські острови, Гвінея, Йорданія, Пакистан, Лівія, Гамбія, Туреччина, Туркменістан, Нігерія, Палестина, Узбекистан, Есватіні, Азербайджан, Грузія, Мозамбік, Німеччина, Таджикистан). Найбільше студентів є представниками Азербайджану, Гамбії, Гани.

Найчастіше іноземні студенти обирають такі спеціальності:

- 073 Менеджмент – 25 осіб,
- 292 Міжнародні економічні відносини – 16 осіб,
- 081 Право – 11 осіб.

Слухачами мовних курсів (економічного і природничого напрямів підготовки) нині є 20 іноземців із 9 країн, які мають можливість вивчати українську, англійську чи російську мови, але зарахування триває. За результатами роботи минулого року 56 % випускників мовних курсів продовжують своє навчання в Університеті.

Відбувається постійна взаємодія ННЦ «Інститут міжнародної освіти» з Українським державним центром міжнародної освіти МОН України, Інформаційно-іміджевим центром МОН України, Міністерством закордонних справ України та Державною міграційною службою України, а також з колегами-іноземцями щодо практик навчання студентів із зарубіжних країн.

Зокрема, у червні 2018 року було організовано першу спільну робочу зустріч ректора, директора Українського державного центру міжнародної освіти Міністерства освіти і науки України Олени Олександрівни Шаповалової з іноземними студентами Університету.

Упродовж року було здійснено новації:

- організовано роботу *International welcome point (IWP)* (Інформаційний центр для іноземних громадян) – це офіс, що діє на

громадських засадах, для надання послуг усім членам іноземної спільноти. Було обрано студентів-волонтерів для реалізації частини завдань IWP, проведено навчальні тренінги для обраних студентів, сформовано інформаційні матеріали для іноземців, які прибувають в Університет.

– сформовано коло *The University Ambassadors* (Амбасадори Університету) – відбувається використання авторитету та здобутих знань випускників і студентів для сприяння промоції Університету серед іноземних абітурієнтів, обговорення обраних ними професій для уникнення зміни освітньої програми під час навчання. Проведено анкетування для виокремлення студентів-амбасадорів Університету, сформовано інформаційні матеріали щодо презентації Університету та відповіді на найбільш поширені питання іноземних абітурієнтів, організовано тренінги з основ психології для обраного кола студентів.

Університет єдиний у регіоні здійснює надання освітніх послуг іноземцям за денною формою навчання на мовних курсах, за ОС бакалавр, ОС магістр та в аспірантурі.

1.5. Акредитація та ліцензування

За звітний період проведено значну роботу з акредитації напрямів підготовки і спеціальностей Університету. Зокрема процедуру акредитації пройшли:

1. Напрями підготовки:

- 6.030504 Економіка підприємства;
- 6.020302 Історія*;
- 6.030509 Облік і аудит;
- 6.020301 Філософія*;
- 6.050202 Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології.

2. Освітні програми спеціальностей:

ОС спеціаліста:

- 053 Психологія ОПП «Практична психологія».

ОС магістра:

- 014 Середня освіта (історія) ОПП «Історія»;
- 011 Освітні педагогічні науки ОПП «Педагогіка вищої школи»;
- 231 Соціальна робота ОПП «Соціальна робота»;
- 242 Туризм ОПП «Туризм»;
- 033 Філософія ОПП «Філософія».

Процедуру ліцензування освітніх послуг здійснено за спеціальностями:

I Перший (бакалаврський) рівень:

- 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

II. Другий (магістерський рівень):

- 053 Психологія;
- 081 Право;
- 071 Облік і оподаткування;
- 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
- 222 Медицина.

В Університеті затверджено перелік освітніх програм, за якими здійснюється підготовка за ОС магістра. Визначено, що освітня програма як складова частина спеціальності включає: навчальний план, освітньо-професійну програму підготовки магістрів, внутрішню систему забезпечення якості освітньої діяльності. Керівництво освітньою програмою здійснюється проектною групою, очолювану гарантом освітньої програми відповідно до чинних вимог і затверджується ректором.

Згідно з постановою Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 47 з метою акредитації освітніх програм спеціальностей Університету створено також групи забезпечення, члени яких відповідають чинним вимогам МОН України.

Приведено у відповідність з вимогами МОН документацію щодо матеріально-технічної бази Університету. Зокрема оновлено «Паспорт приміщень Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького».

2. У СФЕРІ НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

2.1. Підготовка науково-педагогічних кадрів і робота аспірантури й докторантури

Наукова, інноваційна та міжнародна діяльність є важливим складником діяльності Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у системі вищої освіти. Вона здійснюється відповідно до законів «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р., Статуту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Система підготовки кадрів найвищої кваліфікації в Університеті спрямована на європейські стандарти та має на меті зміцнення кадрового складу Університету та інших закладів освіти регіону.

Наукова, інноваційна та міжнародна діяльність забезпечується 28 науковими підрозділами (наукові інститути, центри, лабораторії тощо), 16 науковими школами, 7 ученими спеціалізованими радами із захисту докторських та кандидатських дисертацій.

Станом на 2018 р. в Університеті працює **7 спеціалізованих учених рад** (5 - із правом прийняття до захисту **докторських** дисертацій та 2 – із правом прийняття до захисту **кандидатських** дисертацій). Спеціалізована вчена рада К 73.053.06 зі спеціальності 03.00.13 – фізіологія людини і тварин (голова ради – Лизогуб В. С.) перебуває на перереєстрації.

Таблиця 1

	2016 р.	2017 р.	2018 р.
Д 73.053.01 Історичні науки	3 спеціальності	3 спеціальності	3 спеціальності

Д 73.053.02 Педагогічні науки	3 спеціальності	3 спеціальності	3 спеціальності
Д 73.053.03 Філологічні науки	1 спеціальність	1 спеціальність	1 спеціальність
Д 73.053.04 Педагогічні науки	1 спеціальність	1 спеціальність	1 спеціальність
Д 73.053.05 Економічні науки	2 спеціальності	3 спеціальності	3 спеціальності
К 73.053.06 Біологічні науки	1 спеціальність	1 спеціальність	1 спеціальність
К 73.053.07 Філологічні науки	1 спеціальність	1 спеціальність	1 спеціальність

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії у вищих навчальних закладах (наукових установах)» від 23 березня 2016 р., відбувається навчання в аспірантурі/докторантурі за новими спеціальностями.

У 2018 р. на навчання до докторантури вступило 7 осіб, з яких за державним замовленням – 5 осіб і 2 особи було вперше прийнято за кошти фізичних осіб. Доцента кафедри всесвітньої історії та міжнародних відносин В. О. Кіреєву було направлено на навчання до цільової докторантури до Чорноморського національного університету ім. П. Могили для підготовки фахівця зі спеціальності 052 – політологія.

В Університеті функціонує аспірантура за 10 спеціальностями та докторантура за 14 спеціальностями. Молоді науковці та студенти проводять свої дослідження за різними напрямками в складі Ради молодих учених.

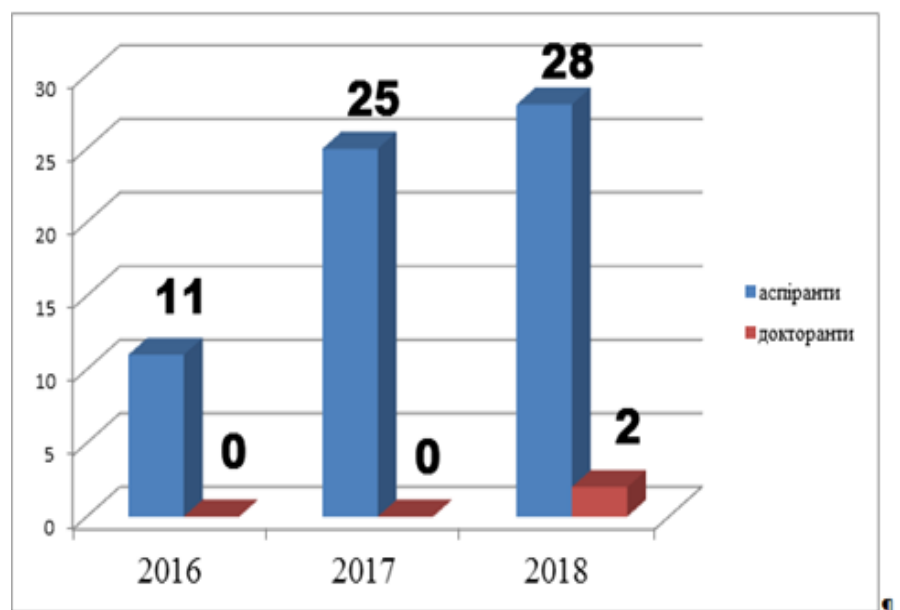

Рис. 1.1. Чисельність аспірантів, які навчаються за кошти фізичних чи юридичних осіб

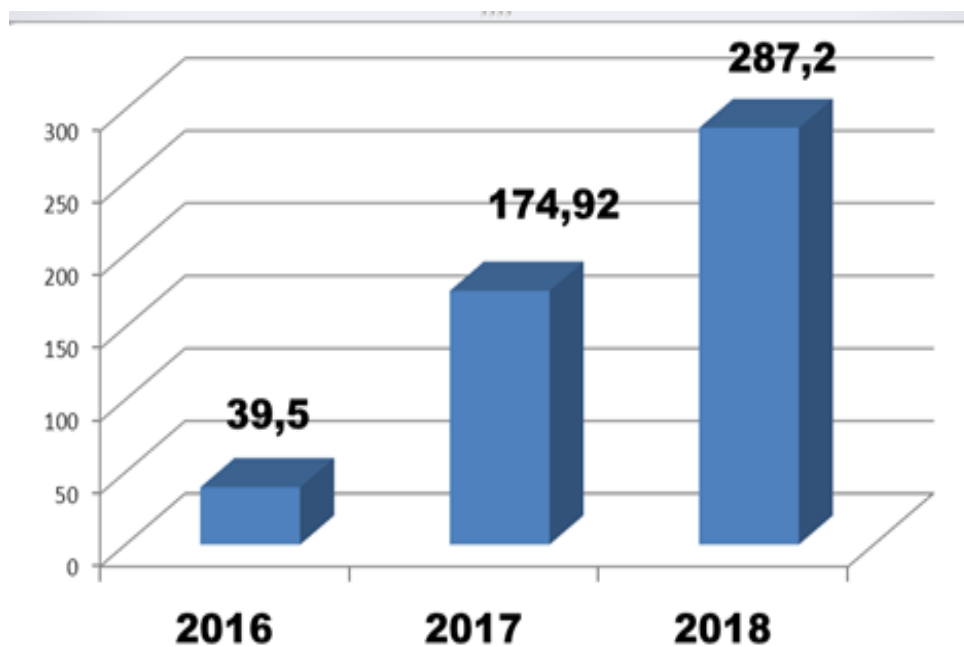

Рис. 1.2. Надходження за навчання в аспірантурі за кошти фізичних чи юридичних осіб

У 2018 р. на навчання до аспірантури було зараховано 31 особу, з них – 23 особи – за державним замовленням і 8 осіб за кошти фізичних осіб.

Станом на грудень 2018 р. в аспірантурі навчається 96 аспірантів, у докторантурі – 11 докторантів.

Упродовж звітнього періоду докторські дисертації захистили:

- Осауленко Ігор Анатолійович (05.13.22);
- Кукуленко-Лук'янець Інна Володимирівна (19.00.01);
- Білик Вікторія Вікторівна (08.00.04) – **достроково**;
- Іващенко Віктор Анатолійович (12.00.01, 12.00.03)
- Ніколаєску Інна Олександрівна (13.00.04) – **достроково**.
- П'єцух Оксана Іванівна (10.02.04).

кандидатські дисертації захистили:

- Мельниченко Олександр Олексійович (08.00.04);
- Касян Андрій Іванович (07.00.01);
- Байдюк Наталія Василівна (13.00.05);
- Кожемяко Тетяна Володимирівна (03.00.13);
- Юлдашева Людмила Петрівна (10.02.01) – **достроково**;
- Денисенко Вікторія Олександрівна (13.00.04);
- Єфімов Дмитро Володимирович (13.00.01);
- Черненко Яна Ігорівна (13.00.02);
- Різник Юлія Миколаївна (07.00.01);
- Колісник Вікторія Юріївна (13.00.04);
- Іванова Катерина Юріївна (13.00.02);
- Розломій Інна Олександрівна (05.13.05);
- Іванова Наталія Олександрівна (19.00.07).

Подано до захисту 3 докторські та 3 кандидатських дисертацій.

2.2. Науково-дослідницька діяльність

У 2018 р. науковою діяльністю займалися доктори, кандидати наук, аспіранти та докторанти Університету. Вони здійснювали фундаментальні й прикладні дослідження з 76 колективних тем. Дослідження проводилися на громадських засадах у другу половину робочого дня.

У 2018 р. науковці Університету проводили дослідження у межах 11 наукових проектів (табл. 1), які виконувалися за рахунок держбюджету.

Таблиця 1

Наукові проекти, які виконувалися за рахунок держбюджету

ПІБ, вчене звання керівника	Назва дослідження
Наукові дослідження та розробки, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету	
проф. А. М. Гусак	Мультимасштабне моделювання конкурентної нуклеації, росту і коалесценції фаз в ізотермічних та СВС-реакціях
проф. Б. П. Мінаєв	Архітектура інтерфейсу й електронні механізми формування екситонів та ексіменів в мультишарових органічних світлодіодах і транзисторах
проф. С. В. Корновенко	Українська революція (1917 – 1921 рр.): селянський фактор
доц. А.М. Процаликіна	Організаційно-економічні рішення та інноваційні моделі підвищення якості й безпечності продукції тваринництва в Україні
проф. Т.В. Запорожець	Якісний аналіз диференціальних рівнянь в абстрактних просторах із застосування в моделюванні фізичних процесів
доц. Ю.О. Ляшенко	Синтез наноструктурованих сплавів за осцилюючих напружень та їх застосування в новій

	технології з'єднання мікроелектронних компонентів
проф. О.В. Черевко	Інноваційні підходи до державного регулювання фінансової безпеки України
Наукові дослідження, що фінансуються за рахунок коштів державного фонду фундаментальних досліджень	
проф. В.В. Масненко	Спільна історія України та Білорусі в сучасній колективній пам'яті обох народів: компаративний аналіз
Наукові роботи молодих вчених, що фінансуються за рахунок коштів державного бюджету	
доц. Г.В. Луценко	Модернізація освітніх програм на засадах проблемно/проектно орієнтованого навчання дисциплін математичної, природничо-наукової та професійної підготовки
проф. Є.М. Кирилюк	Інноваційні чинники сталого продовольчого забезпечення та розвитку біоекономіки в Україні
к.х.н. Г.В. Баришніков	Молекулярний дизайн матеріалів для органічних світловипромінюючих діодів з альтернативними механізмами електролюмінесценції

У 2018 р. науковці Університету отримали 4 патенти на корисну модель та 6 свідоцтв про реєстрацію авторського права на твір:

– патент на корисну модель «Спосіб одержання біметалічного нанокompозиту на основі міді та срібла, утримуваних на карбоновому носієві». Автори: В. А. Литвин, Р. Л. Галаган.

Патент на корисну модель «Спосіб вирощування насіння гречки з урахуванням способу сівби та норми висіву насіння в умовах Лісостепу Західної України». Автори: С. П. Полторецький, В. Я. Білоножко.

– патент на корисну модель «Пристрій для захисту обличчя рятувальника від дії тепла». Автори: Т. В. Костенко, В. К. Костенко, А. Г. Виноградов.

– патент на корисну модель «Інструментально-програмний комплекс для вимірювання високотемпературного синтезу у реакційній мультишаровій наноперіодичній фользі» Автори: Я. Д. Король, А. М. Гусак, Т. В. Запорожець.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Навчально-методичний посібник для студентів «Історія української культури і літературної мови в контексті національного державотворення». Автори: О. О. Драч, Г. В. Кочерга.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Монографія «Ресурсний потенціал підприємств продуктивних підкомплексів АПК» Автори: Ю. О. Нестерчук, Н. В. Бутко.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Монографія «Розвиток бурякоцукрового підкомплексу АПК України» Автор: В. Г. Уманська.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Підручник «Геометрія (профільний рівень) підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти» Автори: М. І. Бурда, Н. А. Тарасенкова, О. М. Коломієць, І. В. Лов'янова, З. О. Сердюк.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Підручник «Математика (алгебра і початки аналізу та геометрія, рівень стандарту)» підручник для 10 класу закладів загальної середньої освіти» Автори: М. І. Бурда, Н. А. Тарасенкова.

– свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір «Монографія «Професійна підготовка менеджерів туризму в Польщі»» Автори: С. П. Архипова, Л. В. Польова.

Протягом 2018 р. в Університеті працювало 76 молодих учених (віком до 35 років). В аспірантурі та докторантурі Університету навчається 74 молодих учених (71 аспірант і 3 докторанти).

У 2018 р. молоді вчені Університету захистили 8 кандидатських і 2 докторські дисертації.

Відповідно до листа Міністерства освіти і науки України від 08.11.2018 № 18.4-109 трьом молодим ученим продовжили виплату стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених: к. і. н., доценту В. А. Іващенко, к. х. н., доценту В. А. Литвин, д. е. н., доценту О. В. Мельниченку. А також відповідно до цього листа двом молодим ученим призначили виплату стипендій Кабінету Міністрів України для молодих учених: д. е. н., доценту Н. В. Зачосовій, д. е. н., доценту В. В. Білик.

Кандидату хімічних наук Г. В. Баришнікову продовжено наукове стажування в Королівському технологічному інституті, на факультеті теоретичної хімії та біології, м. Стокгольм (Швеція). Аспірантка кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки А. А. Котиченко навчається в магістратурі Варшавського університету (Польща).

Організація науково-дослідної роботи студентів у 2018 р. здійснювалася згідно з вимогами Указів Президента України та нормативних документів Міністерства освіти і науки України щодо роботи з обдарованою молоддю. Вона була спрямована на розвиток творчих здібностей студентів і мала дві складові: науково-дослідну роботу, що включена до навчальних планів, і науково-дослідну роботу, що здійснювалася за межами навчальних планів. У межах навчальних планів студенти писали реферати, курсові, кваліфікаційні, дипломні та магістерські роботи. Забезпечено послідовність тематики досліджень таким чином, щоб кожна наступна наукова праця була продовженням попередньої. Науково-дослідна робота, що здійснювалася поза навчальним планом, полягала в роботі студентських наукових гуртків і проблемних груп, участі в олімпіадах, конкурсах, конференціях, написанні наукових статей і доповідей на конференціях різного рівня.

Усіма формами наукової діяльності було охоплено 1893 студентів денної форми навчання (загальна кількість студентів денної форми навчання 4434). Працювало: 160 наукових гуртків, проблемних груп, студентських наукових товариств, клубів за інтересами, творчих майстерень, студентських наукових об'єднань тощо. Студенти опублікували 1082 наукові праці (самостійно – 675, у співавторстві з керівником – 407). Захищено 1046 кваліфікаційних та 809 магістерських праць.

Згідно з Наказом МОН України від 10.10.2017 р. №1364 у 2017 р. Університет вперше став базовим закладом вищої освіти для проведення Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Інтелектуальна власність». У 2018 р. долучитися до участі в конкурсі виявили бажання 64 студенти з 27 закладів вищої освіти. На підсумковій науково-практичній конференції свої дослідження представили 17 студентів із 16 закладів вищої освіти.

У Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт із природничих, технічних і гуманітарних наук у 2017/2018 р. 7 студентів Університету отримали дипломи переможців (табл. 2).

Таблиця 2

Переможці Всеукраїнських конкурсів студентських наукових робіт

№	ПІБ студента	ПІБ, посада керівника	Ступінь диплома	Галузь знань
1	Бабенко Анастасія Юріївна	Мартінова Ганна Іванівна, професор	II	Філологічні науки
2	Біляєв Олександр Петрович	Данильчук Ганна Борисівна, старший викладач	III	Соціальні та поведінкові науки
3	Лісінський Ярослав Миколайович	Тараненко Олег Миколайович, доцент	III	Право

4	Мельниченко Ольга Миколаївна	Гусак Андрій Михайлович, професор	III	Природничі науки
5	Тимошенко Богдан Віталійович	Слинько Віталій Іванович, провідний науковий співробітник	III	Прикладна математика
6	Насідка Аліна Олександрівна	Новикова Валерія Іванівна, доцент	III	Туризм
7	Нетребенко Тетяна Вікторівна	Драч Оксана Олександрівна, професор	III	Гуманітарні науки

За підсумками Всеукраїнської студентської олімпіади 2017/2018 навчального року 5 студентів отримали призові місця (табл. 3).

Таблиця 3

Переможці Всеукраїнських студентських олімпіад

№	ПІБ студента	ПІБ, посада керівника	Ступінь диплома	Галузь знань
1	Бондарчук Ярослав Вікторович	Лисиця Лариса Григорівна, доцент	III	Гуманітарні науки
2	Недбайло Тетяна Геннадіївна	ННІ української філології та соціальних комунікацій	III	Журналістика
3	Алексєєва Ксенія	Попова Наталія	III	Право

	Ігорівна	Олександрівна, доцент		
4	Лаврінєнко Катерина Валеріївна	Гаврилюк Максим Никандрович, доцент	I	Природничі науки
5	Насідка Аліна Олександрівна	Новикова Валерія Іванівна, доцент	III	Туризм

Окрім того, частина студентів отримали дипломи та грамоти в різних номінаціях:

– Кучер К. І. – 2 місце в II (обласному) турі Міжнародного конкурсу ім. Петра Яцика. Науковий керівник: доцент Н. П. Руденко.

– Січкач К. В. – 1 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді з німецької мови. Науковий керівник: доцент Л. О. Овсієнко.

– Андрюшенко Н. В. – 2 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді з німецької мови. Науковий керівник: доцент Л. О. Овсієнко.

– Заболотня І. І. – 3 місце у Всеукраїнській студентській олімпіаді з німецької мови. Науковий керівник: доцент Л. О. Овсієнко.

– Чорна Я. В. – грамота за перемогу в номінації «Прогнозування соціально-економічних процесів» у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Економічна кібернетика» зі спеціальності «Економіка». Науковий керівник: доцент З.М. Гадецька.

– Андрухіна Є. О. – грамота за перемогу в номінації «Оригінальний розв’язок задач з теорії ігор» у II етапі Всеукраїнської студентської олімпіади з навчальної дисципліни «Економічна кібернетика» зі спеціальності «Економіка». Науковий керівник: доцент З.М. Гадецька.

– Рахімова Ф. У. – грамота за участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Науковий керівник: доцент С. М. Яцина.

– Царенко В. В. – грамота за участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді зі спеціальності 013 «Початкова освіта». Науковий керівник: доцент С. М. Яцина.

– Куш І. – 1 місце в II етапі студентської олімпіади з напряму підготовки «Облік і аудит». Науковий керівник: доцент А. В. Гриліцька.

– Троценко Є. – 2 місце в II етапі студентської олімпіади з напряму підготовки «Облік і аудит». Науковий керівник: доцент А. В. Гриліцька.

– Голікова С. – III місце в конкурсі читців польської поезії Креси 2018 р. Науковий керівник – доктор філософії Е.Р. Назарук-Стоцька.

– Попов М. – 1 місце в конкурсі «Держава звитяжних перемог».

– Дмитренко Д. – 2 місце в конкурсі «Держава звитяжних перемог».

– Харченко А. – 3 місце в конкурсі «Держава звитяжних перемог».

У 2018 році студентам нашого Університету виплачувалися такі академічні стипендії:

Президента України – 3 студенти:

Мальцевич Олексій Леонідович – ННІ економіки і права;

Щербата Анастасія Олександрівна – ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва;

Шевченко Катерина Григорівна – факультет обчислювальної техніки, інтелектуальних та управляючих систем.

Верховної Ради України – 1 студент:

Грибук Анна Вікторівна – психологічний факультет.

Кабінету Міністрів України – 1 студент:

Ярошенко Наталія Павлівна – ННІ природничих наук.

Кабінету Міністрів України обдарованим студентам з інвалідністю – 1 студент:

Пацян Дарія Сергіївна – ННІ історії і філософії.

Академічна стипендія ім. М. Грушевського – 1 студент:

Корольова Інна Анатоліївна – ННІ історії і філософії.

Іменна стипендію Владислава Голуба – 6 студентів:

Аліна Козлова – ННІ іноземних мов;
 Дмитро Онищенко – ННІ історії і філософії;
 Мар'яна Кусяка – ННІ економіки і права;
 Вікторія Кривошея – ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи та мистецтва;
 Віталій Новаковський – ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я;
 Владислава Семенченко – психологічний факультет.
 Університет пишається спортивними досягненнями студентів (табл. 4).

Таблиця 4

Спортивні досягнення студентів Університету

Кращі спортсмени за підсумками 2018 р.	
Прізвище, ім'я	Досягнення
Щербатюк Роман	чемпіон світу та Європи з кікбоксінгу
Данілов Олег	дворазовий срібний призер Кубка світу з армспорту
Кобець Олександр	бронзовий призер чемпіонату Європи з баскетболу (3х3)
Махно Кароліна	чемпіонка Європи та призерка Кубку світу
Мовчан Анжела	срібний призер Кубку світу з кікбоксінгу
Петрович Вадим	чемпіон Європи з спортивного орієнтування
Залевська Діана	бронзовий призер Чемпіонату Європи з фехтування
Доненко Іван	срібний призер Чемпіонату Європи
Новаковський Віталій	призер Чемпіонату України з велоспорту
Каракай Олександр	призер міжнародних змагань

65 осіб брали участь у спортивних міжнародних змаганнях, 27 із яких є призерами міжнародних спортивних змагань, 690 студентів брали участь у Всеукраїнських та обласних спортивних змаганнях, 295 із яких є переможцями та призерами.

На кінець звітнього року в Університеті навчається і працює:

- 2 – заслужених майстрів спорту;
- 4 – заслужених тренерів України;

5 – майстрів спорту міжнародного класу;

28 – майстрів спорту України.

До складу національних збірних України зараховані 2 викладачі та 29 студентів.

У XVI обласній Універсіаді з-поміж ЗВО III–IV рівня акредитації Університет упевнено посідає 1 місце.

За 2018 р. науково-педагогічні працівники Університету опублікували 42 монографії, 8 підручників, 112 посібників, 663 статті в наукових виданнях, 128 статей у закордонних виданнях.

Додатний індекс цитування Гірша (h) (за даними сайту www.scopus.com) мають 36 викладачів і 1 аспірант (у 2017 – 32 викладачі і 1 аспірант) нашого Університету.

Таблиця 5

Індекс Гірша науковців Університету (Scopus)

№	ППП	2018	№	ППП	2018
		h-індекс			h-індекс
1.	Мінаєв Б. П.	36	20.	Бабенко О.О.	2
2.	Гусак А. М.	22	21.	Безпальчук В.М.	2
3.	Баришніков Г. В.	20	22.	Галаган Р.Л.	2
4.	Мінаєва В. О.	15	23.	Коваленко С. О.	2
5.	Карауш Н.М.	11	24.	Лизогуб В. С.	2
6.	Бондарчук С. В.	9	25.	Онищенко Б. О.	2
7.	Лила Д. М.	5	26.	Фесак О.Ю.	2
8.	Литвин В.А.	5	27.	Бушин І. М.	1
9.	Луценко Г. В.	5	28.	Головня Б. П.	1
10.	Пасічний М. О.	5	29.	Ільченко С.А.	1
11.	Запорожець Т.В.	4	30.	Король Я.Д.	1
12.	Корнієнко С. В.	4	31.	Мельник Т.О.	1
13.	Ляшенко Ю. О.	4	32.	Мельниченко О В	1
14.	Бабенко С.В.	3	33.	Петренко Ю.О.	1

15.	Баришнікова А.Т.	3	34.	Погребняк О. С.	1
16.	Богатирьов О. О.	3	35.	Подольян О. М.	1
17.	Денисенко В. С.	3	36.	Рибалко А.В.	1
18.	Смалиус В. В.	3	37.	Соколенко В.Л.	1
19.	Сторожук Н.В.	3			

За результатами Центру досліджень соціальних комунікацій Social Communications research Center 313 науковці Університету мають індекс цитування в Google Scholar (Google Академія). Це вільна доступна пошукова система, яка індексує повний текст наукових публікацій усіх форматів і дисциплін. Індекс Google Scholar включає в себе більшість рецензованих онлайн-журналів Європи та Америки найбільших наукових видавництв.

Основним науковим періодичним фаховим виданням університету залишається науковий журнал «Вісник Черкаського університету», три серії якого входять до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC) (Польща):

- Серія Економічні науки (ICV 2017: 74.16);
- Серія Біологічні науки (ICV 2017: 70,92);
- Серія Філософія (ICV 2017: 69.43);
- Серія Фізико-математичні науки (ICV 2017: 68.45);
- Серія Педагогічні науки (ICV 2017: 64.11);
- Серія Філологічні науки (ICV 2017: 59.45);
- Серія Історичні науки (ICV 2016: 48.03).

Університет видає ще фаховий збірник наукових праць, який також входить до міжнародної наукометричної бази Index Copernicus (IC) (Польща):

- Український селянин (ICV 2017: 59.90).

Електронні версії випусків періодичних фахових видань Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького систематично викладаються на сайті НБУ ім. Вернадського, на сайті наукової бібліотеки

імені М. Максимовича та відображаються в реферативних базах даних «Україніка наукова», «Google Scholar» і є доступними для широкого загалу науковців світу, входить до рейтингу «Бібліометрика української науки». Усім статтям видань Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького присвоюється цифровий ідентифікатор DOI. Все це значно підвищує вимоги до якості статей, що приймаються до періодичних видань Університету.

У 2018 р. було проведено 11 Міжнародних конференцій, 14 Всеукраїнських конференцій, 26 семінарів, круглих столів.

Наукова діяльність Ради молодих учених

Рада молодих учених Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького (далі – РМУ) є організаційним підрозділом Університету. РМУ діє згідно з чинним законодавством, Статутом Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та Положенням про Раду молодих учених.

Головною метою діяльності РМУ є всебічне сприяння науковій діяльності молодих учених: викладачів, аспірантів і студентів віком до 35 років та докторантів віком до 40 років.

Основні напрями діяльності РМУ в 2018 р.:

1. Сприяння формуванню умов для підвищення й реалізації творчої, професійної та громадської активності молодих учених.
2. Пошук та підтримка талановитих дослідників з-поміж молодих учених Університету.
3. Сприяння науково-дослідній і освітньо-виховній роботі з-поміж молодих учених.
4. Наукова підтримка інтересів молодих учених.
5. Участь в організації та розвитку міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва молодих учених.
6. Інформаційна діяльність.

7. Сприяння поширенню академічної мобільності та дотримання етики академічної доброчесності.

Раз на два місяці Рада молодих учених проводила збори (позачергові збори могли відбуватися за необхідністю, зумовленою рішенням ректора, ректорату, вченої ради Університету або головою РМУ), на яких розглядалися питання щодо:

- 1) організації роботи молодих учених у наукових осередках;
- 2) підготовки та подання на вчену раду, ректорат та до структурних підрозділів Університету пропозиції щодо розвитку та вдосконалення наукової та творчої діяльності молодих учених, їхньої академічної мобільності;
- 3) організації та проведення щорічних наукових конференцій, конкурсів на здобуття грантів та інших заохочувальних заходів для стимулювання наукових досліджень молодих учених;
- 4) активізації участі в міжнародних грантових програмах і конкурсах наукових робіт молодих вчених на отримання фінансування наукових досліджень із державного бюджету України.

Наукові підрозділи, їх напрями діяльності

Науково-дослідний інститут фізики і хімії функціональних матеріалів (керівники: А.М. Гусак та Б.П. Мінаєв)

Відділи НДІ фізики і хімії функціональних матеріалів Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького:

- відділ квантової хімії і хімії наноматеріалів (керівник: д. х. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України Мінаєв Б. П.)
- відділ фізики твердого тіла (керівник: д.ф.-м.н., професор Гусак А. М.)

Відділ квантової хімії і хімії наноматеріалів

Тематика досліджень:

1. Аналіз структури та спектральних властивостей гетероциркуленів (професор Мінаєв Б.П., доцент Баришніков Г.В., доцент Мінаєва В.О., к.х.н. Карауш Н.М.,).

2. Молекулярний дизайн нових одновимірних та двовимірних полімерів (професор Мінаєв Б.П., доцент Баришніков Г.В., к.х.н. Карауш Н.М., магістранти).

3. Дослідження спектрів комбінаційного розсіяння стероїдних гормонів у низькочастотній області та особливостей будови їх кристалічної упаковки (професор Мінаєв Б.П., доцент Мінаєва В.О., доцент Баришніков Г.В., к.х.н. Карауш Н.М., магістранти).

4. Синтез композитних матеріалів на основі аморфного вуглецю та наночастинок благородних металів (професор Мінаєв Б.П., к.х.н., викладач Литвин В.А., ст. викладач Галаган Р.Л.).

5. Теоретичні дослідження структури та спектральних властивостей електролюмінесцентних комплексів перехідних металів (професор Мінаєв Б.П., доцент Баришніков Г.В.).

Основні результати за 2018 р.

— Уперше отримана багатоканальна електролюмінесценція квантових точок CdTe/CdS типу остов-оболонка, які імплементовані в OLED пристрої.

— Досліджені обмінні взаємодії та магнітні властивості слабкозв'язаних тетра-ядерних комплексів Купруму(II) в тетрапорфіринових листах.

— Досліджені фотофізичні властивості основ Шиффа для комплексів цинку(II), які дають сильну флуоресценцію, залежну від розчинника.

— На основі методу теорії функціоналу густини (DFT) досліджена таутомерія нових барвників тіазолілазанафтолу, синтезованих у Національному університеті «Львівська політехніка».

— Методом DFT досліджено топологічні стани і висока мобільність носіїв зарядів в 2D нанолістах тетраокса[8]циркулену.

— Методом DFT досліджено вібронну структуру спектру поглинання біс-індолоантрацену для блакитних ОЛЕДів.

– Методом DFT досліджена оптична настройка похідних тетраокса[8]циркулену шляхом конформаційної ізомеризації.

– Методом DFT досліджені нові олігомери бензофурану з відкритими і закритими макроциклами.

– Використовуючи експериментальні дані і дані методу DFT досліджено електронну структуру і спектри трифеніламінів з фенілетинільними групами.

– Розроблено новий циклічний хронопотенціометричний метод з перемінним струмом та оберненою похідною.

– Розроблена нова архітектура інтерфейсу для ОЛЕДу з «теплим-білим» світлом на основі TADF випромінювання ексиплексу.

12) Робота над проектом наукової роботи за рахунок державного бюджету «Молекулярний дизайн матеріалів для органічних світловипромінюючих діодів з альтернативними механізмами електролюмінесценції» (2017–2020 рр.).

13) Робота над проектом прикладного дослідження за рахунок державного бюджету «Архітектура інтерфейсу й електронні механізми формування екситонів та ексимерів в мультишарових органічних світлодіодах і транзисторах» (2018–2020 рр.).

14) Опубліковано 2 монографії, 16 наукових статей тощо.

Відділ фізики твердого тіла

(керівник: д.ф.-м.н., проф. А. М. Гусак)

Основні результати за 2018 р.

1. Розроблена нова модель прямого з'єднання мідних провідників при низьких температурах із використання нанодвійникової міді.

2. Розроблена теорія латерального аномального росту мідних зерен орієнтації (200) у тонкій плівці нанодвійникової міді з переважною орієнтацією (111).

3. Розроблена модель аномально швидкого росту зерен інтерметалідної фази Cu_6Sn_5 на завершальній стадії рідко-твердофазної взаємної дифузії у

з'єднаннях бутербродного типу з розплавленим припоєм посередині.

4. Вивчений вплив попередньої обробки мідних покриттів на дефектну структуру і, зокрема, пористість контактної зони після реакції міді з оловом.

5. Вперше авторським стохастичним середньо-польовим методом змодельована конкуренція проміжних фаз на стадії утворення та росту у інкрементальних дифузійних парах із ГЦК структурою.

6. Цим же методом уперше змодельована кореляція флуктуацій та зародкоутворення в бінарних сплавах.

7. Опубліковано 10 наукових статей.

**Науково-дослідний інститут фізіології імені Михайла Босого
(керівник: В.С. Лизогуб)**

За результатами дослідження в 2018 р. опубліковано: 1 навчальний посібник, 2 статті в наукометричній базі даних Scopus, 4 тези доповідей на конференціях.

Представники інституту взяли участь у з'їздах, конференціях, симпозіумах, тощо:

1. Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «Актуальні проблеми фізичної культури, спорту, фізичної терапії та ерготерапії», Київ, 16-17 травня 2018 р. Національний університет фізичного виховання та спорту. (проф. В. С. Лизогуб – пленарна доповідь).

2. XII Міжнародна науково-практична конференція «Адаптаційні можливості дітей та молоді», Одеса, 13-15 вересня 2018 р. (проф. С. О. Коваленко, к.б.н. Н. П. Черненко, аспірант А. Палабийк – пленарна та секційна доповідь).

3. XI міжнародна наукова конференція пам'яті А. М. Лапутіна «Актуальні проблеми сучасної біомеханіки фізичного виховання та спорту», Чернігівський національний педагогічний університет імені Т.Г.Шевченка, м.Чернігів, Україна, 18-19 жовтня 2018 р. (проф. В.С. Лизогуб – доповідь).

4. VII з'їзд Українського біофізичного товариства, Київ, 29-31 жовтня 2018 р. Національний університет імені Тараса Шевченка – Інститут

фізіології ім О.О. Богомольця НАН України (пленарна доповідь проф. В. С. Лизогуба).

5. Сателітний симпозіум міжнародного Олімпійського комітету наукової комісії «Об'єднаний світ боротьби (UWW)» «Виклики та перспективи боротьби», Національний університет фізичного виховання і спорту України, Київ, 21-21 листопада, 2018 р. (проф. В. С. Лизогуб, к.б.н. Н. П. Черненко, доповідь англійською мовою).

6. Міжнародна наукова конференція «Актуальні проблеми спортивної медицини», Київ, 28-29 листопада 2018 р. Національний університет фізичного виховання та спорту. (проф. В. С. Лизогуб – керівник секції та доповідь).

Опубліковано навчальний посібник: Організатори вивчення фізіології вищої нервової діяльності та психофізіології в Україні / Макаренко М. В., Коцан І. Я., Лизогуб В. С., Макарчук М. Ю. – Луцьк-Київ, 2018 – 60 с.

Науково-дослідний інститут селянства (керівник: А. Г. Морозов)

Тематика досліджень в 2018 р.:

1.Історичні форми ментальності, соціально-економічного та громадсько-політичного світогляду селянства.

2.Форми політичної самоорганізації українського селянства.

3.Аграрні перетворення в добу української національної революції 1917-1921 рр.

4.Концепція Великої селянської революції 1902-1933 рр.

5.Історія української селянської кооперації.

6.Гендерні проблеми сільської місцевості.

7.Актуальні проблеми аграрної політики перехідного періоду.

8.Актуальні проблеми українського села в кінці ХХ на початку ХХІ ст.

9.Проблеми взаємин між селянством та навколишнім середовищем у фокусі екологічної історії.

10. Неформальна економіка сільського двору в другій половині ХХ ст. на Правобережній Україні.

Напрями роботи у 2018 р.:

— За звітний період науковці НДІ селянства продовжували розробляти проблеми, пов'язані з аналізом досвіду реалізації аграрної політики в різні історичні періоди життя українського селянства (проф. А. Г. Морозов, проф. Г. Т. Капустян), досліджували історіографію історії селянства (проф. В. В. Гоцуляк, проф. І. А. Фареній), історію селянської кооперації (проф. І. А. Фареній), аграрну політику радянської влади в період НЕПу (проф. С. В. Корновенко, проф. В. М. Лазуренко), історію Селянської революції (проф. С. В. Корновенко), гендерні проблеми українського села як в історичній ретроспективі, так і на сучасному етапі (проф. Н. І. Земзюліна, доц. В. К. Мотуз), сучасні тенденції розвитку аграрного сектору економіки країн світу (доц. О. В. Сухушина), неформальну економіку сільського двору в другій половині ХХ ст. на Правобережній Україні.

— Видано 18-й і 19-й випуски спеціалізованого збірника наукових праць з аграрної історії «Український селянин».

— Здійснюється програма польових досліджень за проблемою «Неформальна економіка селянського двору на Правобережній Україні в другій половині ХХ ст.»

— Підтримується наукова співпраця з Інститутом історії України НАН України, Центральною науковою сільськогосподарською бібліотекою Академії аграрних наук, Полтавським кооперативним університетом економіки і торгівлі.

— Видано 28, 29, 30, 31 номери вісника «Історико-аграрні обрії».

— Опубліковано монографії: «Гарантування продовольчої безпеки в контексті розвитку земельних відносин» (М. В. Зось-Кіор, Є. М. Кирилюк, С. В. Корновенко, Г. І. Шарий), «Бандури пісня недоспівана або суспільний виклик Михайла Злобинця» (О. З. Силка, Л. І. Синявська) та збірник «Селянство Черкащини в добу Української революції 1917 – 1921 рр.» (Т. А. Клименко, С. В. Корновенко, В. М. Мельниченко, Ю. Г. Пасічна).

– Проведено наукові конференції: «Голодомор в 1932-1933 рр. в Україні», «Коліївщина 1768-1769 років. Козацько-гайдамацьке повстання на Правобережній Україні: історичні реалії та національна пам'ять».

– Здійснюється підготовка до проведення наукових форумів із нагоди 100-річчя революційних подій 1917-1921 рр: Аграрне питання як стрижнева проблема соціально-економічних перетворень першої третини ХХ століття (квітень 2018 р.), 12-й Всеукраїнський симпозиум з проблем аграрної історії.

– Продовжено комунікації з зарубіжними вченими-аграрниками: проф. Марком Таугером (М. Tauger) – університет Зах. Вірджинії (США) та проф. Андреа Граціозі (А. Graziozi) – Неаполітанський університет (Італія), магістром О. В. Морозовою – Нойменгенський університет (Нідерланди).

– Проф. Г. Т. Капустян взяла участь у роботі Всесвітнього конгресу з усної історії (Фінляндія, університет Ювяскуле, червень 2018 р.); Міжнародній **конференції** «Розпад імперій: облаштування світу після Першої світової війни» (Польща, Вроцлавський університет); наукової конференції «Україна – Німеччина» (Німеччина, Аахенський університет).

Науковий центр шевченкознавчих досліджень

(керівник: В. Т. Поліщук)

Протягом звітнього періоду працівниками центру виконано такі планові роботи:

Проводиться підготовка до проведення чергової, 40-ї, Всеукраїнської наукової Шевченківської конференції «Художній світ Тараса Шевченка та сучасна культурна ситуація», яка відбудеться у квітні 2019 р.

Видруковано за кошти обласного бюджету науковий щорічник «Шевченків світ» (вип. 10-й).

Підготовлено до друку п'яту книгу проекту «Тарас Шевченко. Текст і контекст»: «Посланіє...».

До шкільних підручників 8-9 класу складено «Зошити для контрольних робіт з української літератури: компетентнісний підхід», значна частина тексту – шевченківська.

Написано й опубліковано 7 шевченкознавчих статей у наукових виданнях.

Професори В. Т. Поліщук і В. І. Пахаренко виступили з лекціями на шевченківську тематику в Черкасах, Кропивницькому, Кам'янці, Смілі.

У березні 2018 р. в Університеті проведено традиційний Шевченківський тиждень із залученням викладачів і студентів.

Продовжується співпраця з Інститутом літератури ім. Т.Г.Шевченка НАН України щодо підготовки тематичних книг на основі «Шевченківської енциклопедії».

За участю проф. В. І. Пахаренка здійснено републікацію «Журналу» (Щоденника) Т. Шевченка 1927 р. видання, видання презентоване на Тарасовій горі в Каневі на Львівському міжнародному книжковому форумі.

Викладачі фольклорно-етнографічної лабораторії «Музей українського рушника» впродовж звітнього періоду систематично проводили наукову, науково-методичну, просвітницьку роботу тощо.

За матеріалами студентської фольклорно-етнографічної практики 2018 р. здійснюється систематизація народних оповідей за темами «Усна історія АТО», «Голодомор у фольклорних оповідях», «Війна очима очевидців» та «Оповіді про народні ремесла».

До архівних фондів долучено близько 50 рушників, 10 вишиваних картин, 10 інших експонатів, подарованих Музею студентами 2-го курсу.

Лабораторія активно співпрацює з регіональним відділенням МАН України. За результатами Всеукраїнського конкурсу у 2018 р. робота учениці-переможниці за весільною обрядовістю посіла друге місце в Україні.

Організовано новий гурток екскурсоводів музею зі студентів першого курсу та проводиться активна робота з підготовки їх до проведення екскурсій. До цієї роботи також залучено гуртківців четвертого курсу та студентів-магістрантів.

Систематично проводяться екскурсії для студентів, магістрантів Університету й міста, учителів і учнів шкіл, учасників Всеукраїнських і

Міжнародних конференцій, зарубіжних гостей у Музей українського рушника.

Науковий центр діалектологічних досліджень Середньої Наддніпрянщини (керівник: Г. І. Мартинова)

Упродовж звітнього періоду науковці Центру досліджували народне мовлення Середньої Наддніпрянщини, працювали над лінгвістичними, лінгвогеографічними й етноглотогенетичними та прикладними проблемами цього регіону.

Опубліковано праці, у яких репрезентовано новий фактичний матеріал, поглиблено текстоцентричний підхід до систематизації й наукової обробки діалектних одиниць фонетичного, фонологічного та лексичного рівнів, їхнього лексикографічного, лінгвогеографічного представлення, опубліковано навчально-методичний посібник «Українська діалектологія».

За звітний період продовжено укладання статей до електронної картотеки «Словника середньонаддніпрянських говірок» і розпочато їх редагування. Підготовлено до друку й опубліковано 24-25-й випуски фахового наукового збірника «Мовознавчий вісник» та низку статей у фахових і зарубіжних виданнях.

На наукових конференціях різного рівня апробовано результати досліджень. Взято участь в організації та проведенні Міжнародної наукової конференції «Лінгвалізація світу» (Черкаси), підготовлено виступи на міжнародні (Белград, Київ, Кіровоград, Умань) та регіональні заходи (Дніпро).

Перелік праць, які були опубліковані виконавцями центру в 2018 р.:

– Мартинова Г. І. Подовження приголосних в ареалі середньонаддніпрянських говірок (у світлі діалектного тексту) // Мовознавчий вісник: [вин. 24-25 / відп. ред. Г. І. Мартинова]. – Черкаси : ФОП Чабаненко Ю. А., 2018. – С. 114-125.

– Мартинова Г. І., Щербина Т. В. Українська діалектологія: навчально-методичний посібник. – Черкаси: Видавець Чабаненко Ю. А.,

2018, – 148 с.

Науково-методичний центр педагогічної майстерності
(керівник: В. І. Мовчан)

Науково-методичний центр педагогічної майстерності (далі – Центр) існує з метою підготовки науково-практичних конференцій, методичних семінарів для викладачів і студентів з актуальних питань професійної підготовки майбутніх спеціалістів, ефективного забезпечення потреб педагогічної науки в експериментальних дослідженнях. Створено умови для спільної роботи з підвищення оптимальних методів упровадження новітніх ідей, теорій, технологій у освітній процес, проводяться психолого-педагогічні семінари.

Результатами діяльності Центру є постійна науково-дослідницька робота професорсько-викладацького складу і студентів ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва. У 2018 році проведено:

– круглий стіл «Формування творчого мислення засобами декоративно-ужиткового і образотворчого мистецтва» спільно з Комунальним закладом «Черкаський обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді Черкаської обласної ради» (04 квітня 2018 р.);

– науково-практичний круглий стіл до 100-річчя з дня народження Василя Сухомлинського (04 жовтня 2018 р.);

– майстер-клас «Корекційно-розвивальна робота як основа інклюзивної освіти в новій українській школі» (08 жовтня 2018 р.);

– всеукраїнську науково-практичну конференцію «Пріоритети у змісті й структурі сучасної початкової освіти в умовах трансформаційних змін» (25 жовтня 2018 р.);

– майстер-клас «Розвивальні можливості мистецтва орігамі» спільно з Комунальним закладом «Черкаський обласний центр науково-технічної творчості учнівської молоді Черкаської обласної ради» в Черкаському художньому музеї (6 листопада 2018 р.);

– подіумну дискусію «Професіоналізм учителя в умовах нової української школи» (грудень 2018 р.).

Навчально-матеріальною базою Центру педагогічної майстерності є оснащені на сучасному рівні лекційні аудиторії, аудиторії для практичних і тренінгових занять. У Центрі є сучасний комп'ютерний клас. Лекційні аудиторії оснащені мультимедійними проекторами. Також Центр педагогічної майстерності має читальну залу, в якій містяться бібліотечний фонд наукової, методичної, інструктивної й довідкової літератури, картотека передового педагогічного досвіду.

Навчально-науковий центр фізико-хімічних досліджень (керівник: Т. В. Запорожець)

Відповідно до Положення однією з основних функцій Центру залишається формування ефективної матеріально-технічної бази для фахової підготовки учасників освітнього процесу зі спеціальностей природничо-математичного напрямку.

У 2018 р.:

- проведено черговий етап модернізації растрового електронного мікроскопа (без додаткових витрат) – встановлено чотирисекторний детектор пружно відбитих електронів;
- відремонтовано електронний блок джерела рентгенівського випромінювання ІРИС-М6;
- проведено профілактичні роботи з вакуумним постом ВУП-4, поточні ремонти приладів;
- поновлено інструкції з охорони праці та посадові інструкції;
- підготовано щорічний звіт з радіаційної безпеки.
- відпрацьовано методики експериментальних досліджень згідно з замовленнями науковців Університету і партнерів Центру.

У Центрі проводилися навчальні заняття, виконувалися атестаційні роботи студентів і аспірантів. Наприклад, практичні заняття з курсу «Фізика матеріалів» (1 курс магістри), «Спеціальний фізичний практикум» (2 курс

магістри ННІ Інфотех), практичні заняття з хімічного аналізу (студенти ННІ природничих наук).

У Центрі виконується дослідження за науково-дослідними темами, що фінансуються з державного бюджету (керівники А. М. Гусак, Т. В. Запорожець, Ю. О. Ляшенко).

Центр співпрацює з виконавцями проекту FP-7 (7-ї рамкової програми Європейського Союзу з розвитку наукових досліджень і технологій, Marie Curie, IRSES, No. 612552, керівник А. М. Гусак).

Центром розробляється програмне забезпечення для обробки експериментальних результатів, отриманих на оригінальному обладнанні, а також для заміни високовартісних ліцензійних програмних пакетів.

**Науково-дослідний центр Черкаського національного університету
імені Богдана Хмельницького з вивчення пам'яток археології
(керівник: А. І. Касян)**

У 2018 р. до діяльності центру долучено 8 першокурсників.

У червні 2018 р. представники центру професор А. Г. Морозов та директор, к.і.н. А. І. Касян, викладачі кафедри археології та спеціальних галузей історичної науки к.і.н. М.В. Захарченко та к.і.н. О.М. Абразумова взяли участь у роботі постійно діючої експедиції Інституту археології АН України під керівництвом Ю. В. Болтрика, яка проводить дослідження об'єкту «Гора Лисуха» поблизу с. Бучак Канівського району.

У липні 2018 р. представники центру професор А. Г. Морозов та директор А. І. Касян відвідали Скіфську правобережну експедицію Інституту археології АН України, яка працювала в межах Мотронинського городища під керівництвом О. Д. Могилова.

А. І. Касян та студенти 2-го курсу спеціальності «Історія та археологія» приєдналися до спільної експедиції Черкаського археологічного музею Середньої Наддніпрянщини – ЧАМ та Дніпро-Псельської ранньослов'янської експедиції Інституту археології НАН України на поселенні I-II ст. поблизу с. Івківці на Чигиринщині.

20 липня 2018 р. спільно з науковцями Інституту археології АН України Ю. В. Болтрика та Д. П. Куштана обстежено археологічний об'єкт скіфського часу – городище Віха, Канівський район.

Професор А. Г. Морозов як член доредакційної колегії вісника НІАЗ «Кам'яна Могила» прорецензував ряд наукових статей, поданих до Вісника Черкаського університету.

Оновлено стенди ілюстрацій для археологічних епох в ауд. 501. Оновлено інформаційну дошку «Досягнення археології» новими матеріалами з літніх експедицій 2018 р.

Ведеться сторінка центру в соцмережі Фейсбук, яка інформує про діяльність центру, а також актуальні новини археології України та світу.

За графіком проводяться екскурсії в археологічному музеї для школярів черкаських шкіл, а також учасників різноманітних наукових заходів, в тому числі й закордонних гостей.

Із метою популяризації археологічної спадщини регіону та покращення іміджу Університету представники центру беруть участь в усіх профорієнтаційних заходах серед школярів міста й області. Готується презентація для школярів старших класів «Археологічні пам'ятки Черкащини».

Колекція археологічного музею поповнилася експонатами – прасками кінця ХІХ - першої половини ХХ ст.

Полонійний центр (керівник: Л. В. Потапенко)

У Полонійному центрі (далі – ПЦ) Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького у 2018 році продовжено активну співпрацю між українськими і польськими науковими, навчальними та громадськими закладами. Окрім виконання дидактичної функції ПЦ традиційно проводив міжнародні зустрічі, семінари, свята.

Протягом 2018 р. ПЦ підтримував партнерські зв'язки з кафедрою полоністики Київського національного університету імені Т. Г. Шевченка, Університетом імені Марії Кюрі-Склодовської в Любліні, Вищою

педагогічною школою в Бидгощі, Польським Інститутом в Києві, Домом Польщі в Києві, Фундацією «Свобода і Демократія» (Польща) тощо.

Влітку 2018 р. п'ятеро студентів, які навчаються за спеціальністю «Слов'янські мови (Переклад)», стали слухачами Літніх курсів польської мови і культури (організатор Національне агентство академічних обмінів Польщі). Свій мовний рівень студенти покращували в таких навчально-освітніх центрах: Католицький університет у Любліні, Університет Марії Кюрі-Склодовської, Ягеллонський університет у Кракові.

1 жовтня в ННІ іноземних мов проходило святкування Дня перекладача. У рамках святкування відбувся професійний командний конкурс перекладачів із польської мови. Студенти-полоністи взяли участь у благодійному ярмарку.

9 жовтня 2018 року в ПЦ проходив Міжнародний методичний семінар з проблем викладання польської як іноземної. Учасники – студенти-полоністи ННІ іноземних мов і запрошені випускники, які вже працюють за спеціальністю. Семінар відбувся у межах проекту «Координація та підтримка вищої полоністичної освіти в Україні – Продовження-3 (2018 рік)», що реалізується Фондом «Свобода і демократія» та фінансується Сенатом Республіки Польща. Ведучі семінару – відомі полоністи Марта Ковалевська і Єжи Ковалевський, автори численних методичних праць з вивчення польської мови українцями. Вони передали кошти від Фундації «WiD» на розвиток ПЦ.

10-11 жовтня 2018 р. студенти-полоністи та викладачі польської мови ННІ іноземних мов узяли участь у міжнародному методичному семінарі, який проходив у Культурному центрі ім. Кароля Шимановського.

3 листопада 2018 р. на декламаторському конкурсі в Києві, який відбувався під патронатом Посольства Республіки Польща в Україні студентка 4 курсу Світлана Голікова здобула III місце та диплом лауреата.

Студентки Ушкова Ірина (4 курс) і Цимбалиста Дарина (5 курс) успішно виступили на XIV конкурсі з польської орфографії, що проводився

під патронатом Посольства Республіки Польща в Івано-Франківському університеті 24-25 листопада 2018 р.

12 листопада 2018 р. у ПЦ відбувся урочистий захід із нагоди святкування 100-річчя Незалежності Польщі. Серед запрошених – студенти факультету прикладного мистецтва. До програми заходу окрім урочистої частини було включено командний конкурс серед студентів-перекладачів на знання Польщі та конкурс творчих робіт студентів Факультету прикладного мистецтва «100 років польської Незалежності».

У 2018 р. за підтримки Фонду «Свобода і Демократія» було видано монографію викладача кафедри теорії і практики перекладу Університету доц. І. Литвин з питань польської, російської й української фонетики.

Протягом 2018 р. викладач польської мови Ева Назарук-Стоцька здійснювала мовну підготовку груп студентів, які від'їжджають на навчання до Польщі на засадах академічної мобільності (Договір про співпрацю між Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького та Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша у Ченстохові).

У 2018 р. в ПЦ діяв науковий гурток «Tradycje polskiego słowa pisanego» під керівництвом вик. Еви Назарук-Стоцької.

Центр молодіжних інновацій (керівник: О. В. Черевко)

Центр молодіжних інновацій створено на громадських засадах та принципі добровільності та має статус дорадчо-консультативного органу ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Головна мета: здійснення науково-просвітницької діяльності, заохочення інноваційних та інтеграційних технологій розвитку особистості, підтримка талановитої студентської молоді та молодих науковців, допомога у задоволенні їх наукових інтересів та особистісної самореалізації.

Види діяльності:

1) створення «Банку ідей» молодих науковців Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького;

- 2) організація круглих столів;
- 3) створення дискусійного клубу (Платформи захисту проектів та ідей);
- 4) пошук можливих майданчиків втілення ідей;
- 5) створення лабораторій для розробки, тестування та втілення інноваційних ідей;
- 6) зустрічі з потенційними інвесторами;
- 7) організація презентацій проектів та обміну ідеями;
- 8) зустрічі з переможцями стипендіальних програм, студентами Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, що продовжують навчання за кордоном в магістратурах та аспірантурах;
- 9) ініціювання, організація та проведення благодійних акцій, ярмарків, фестивалів, концертів, чемпіонатів талантів (мистецьких, комп'ютерних, дизайнерських, краєзнавчих тощо) за участю інших ЗВО та громадських організацій;
- 10) проведення тренінгів, майстер-класів;
- 11) проведення щорічного Форуму інноваційних ідей молодих науковців Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

За ініціати́ви Центру молодіжних інновацій Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького в університеті відбувся інформаційний семінар щодо Міжнародних освітніх можливостей для студентської молоді.

Продовжено співпрацю із представниками громадської ініціати́ви м. Черкас «Промолодь», а також «Агентством розвитку Черкащини Черкаської обласної ради». Громадські активісти поділилися багатьма порадами, покроковими інструкціями втілення в життя будь-яких ідей та мрій, а також розповіли про «інструментарій інноватора». Також були обговорені чинні грантові програми та шляхи участі у цих програмах студентства.

**Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління
проектами (керівник: Т. Л. Постригань)**

Центр інтелектуальної власності, інноватики та управління проектами Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького спільно з науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України.

Заходи проведені Центром у 2018 р.:

– Участь голови Центру інтелектуальної власності Т. Л. Постригань у круглому столі, присвяченому змінам у сфері охорони прав на об'єкти інтелектуальної власності на тему «Збори за дії, пов'язані з охороною прав на об'єкти ІВ: що далі?», організованому Асоціацією правників України спільно з ДП «Український інститут інтелектуальної власності» (Укрпатент) з поданням пропозицій асоціації правників України щодо проблемних питань, які необхідно ставити перед Кабінетом Міністрів України (05.03.2018 р.)

– Стаття у виданні «Вичерпно» про торговельні марки з рекламою Центру ІВ у березні 2018 року (С. В. Тростіна, Т. Л. Постригань).

– Організація тренінгу з питань академічної доброчесності та авторського права для викладачів Інституту пожежної безпеки (18.04.2018 р.).

– Організація тренінгу з питань академічної доброчесності та авторського права для викладачів Університету спільно з департаментом освіти вчителів шкіл, презентація Центру ІВ 23.04.2018 р. (тиждень інтелектуальної власності).

– Організація тренінгу з питань академічної доброчесності та авторського права для викладачів ЧДТУ (25.04.2018 р.).

– Підготовка та укладення договорів на обслуговування з питань права ІВ.

– Надання консультацій магістрами з права ІВ викладачам та іншим особам з питань авторського права, торговельних марок, корисних моделей та інших об'єктів права інтелектуальної власності.

– Спільно з О. А. Кульбашною проведено студентський науковий

гурток на тему «Правове регулювання охорони інтелектуальної власності».

– Організація круглого столу з представниками бізнесу на платформі Громадської спілки «Агенція підприємництва та інвестицій» на тему «Реєстрація торговельних марок» за участю торгово-промислової палати (11.05. 2018 р.).

Науково-дослідна лабораторія з екології

(керівник: О. В. Спрягайло)

Протягом звітнього періоду лабораторія працювала над вирішенням проблем у таких напрямках:

- біологія та екологія дикорослих і культурних рослин Черкаської області в умовах антропогенного впливу;
- агробіологічні та екологічні основи формування врожайних властивостей насіння круп'яних культур у Правобережному Лісостепові України;
- моніторинг орнітофауни Середнього Подніпров'я та стратегія його збереження;
- формування екологічної компетентності студентів біологічних спеціальностей Університету.

Авторами здійснювалися експедиційні виїзди для загальної оцінки стану природних і напівприродних екосистем, ступеня антропогенного впливу на них, моніторингу чисельності популяцій соцологічно цінних видів рослин і тварин.

Оцінено сучасний стан 67 об'єктів природно-заповідного фонду Черкаської області. За результатами обстеження сформовано наукові обґрунтування подальшого функціонування територій ПЗФ, надано експертні висновки й рекомендації для землекористувачів й органів влади щодо коригування меж, статусу чи проведення менеджмент-кроків їх оптимізації.

Виявлені основні водно-болотні угіддя (болота, торфовища, водойми, як природні так і штучні), що мають вагоме значення для тваринного світу. Для визначення угідь, які можуть бути заявлені до спеціального Переліку

водно-болотних угідь міжнародного значення, проведена оцінка, зокрема: типовість та унікальність екосистем для біогеографічного регіону, цінність окремих угідь для підтримання біологічного різноманіття регіону, існування ендемічних, рідкісних і зникаючих тварин, місце регулярного перебування водно-болотних птахів або важливе місце для нересту, нагулу і зимівлі місцевих видів риб тощо.

Встановлено чисельність водно-болотних та навколоводних птахів на Кременчуцькому водосховищі під час формування міграційних скупчень (періоди зима-весна та осінь-зима). Шляхом регулярних обліків було підтверджено значення Липівського орнітологічного заказника для мігруючих видів птахів; акваторія може претендувати на присвоєння статусу водно-болотних угідь (ВБУ) міжнародного значення. Підтверджено значення риборозплідних ставів у районі Кременчуцького водосховища для збереження та відтворення популяції рідкісних і мисливських видів птахів, а в періоди міграції підтверджено їх значення як місць годівлі та відпочинку мігрантів.

Встановлено вплив змін погодних умов під впливом глобального потепління на терміни міграції окремих видів птахів, зокрема простежено зміни фенологічних дат прильоту-відльоту. З'ясовано перерозподіл зимуючих птахів у регіоні внаслідок змін терміну становлення льодоставу та впливу антропогенних чинників. Досліджено орнітофауну агроландшафтів у зимовий період.

Виявлено вплив факторів забруднення вод Кременчуцького водосховища шляхом біоіндикації (молюски).

Проаналізовано раритетний компонент дендрофлори та зазначено можливості збереження видів-дендросозоекзотів. Уточнено місця зростання, морфометричні показники і сучасний стан близько 1000 екземплярів вікових і меморіальних дерев.

Уперше здійснено порівняльний аналіз систематичного складу вуличних і паркових насаджень, показано потенційні можливості збільшення

їхньої таксономічної різноманітності за рахунок використання цінних видів та культиварів, наявних у межах окремих населених пунктів.

Встановлено стан засмічення рослинних угруповань м. Черкас золотушником канадським (*Solidago canadensis* L.), чорнощиром звичайним (*Cyclachaena xanthifolia* Fresen.), ваточником сирійським (*Asclepias syriaca* L.) та стенактисом однорічним (*Stenactis annua* (L.) Cass. ex Less.); приуроченість їх до певних місцезростань, а також з'ясовано їх вплив на видовий склад фітоценозів.

Вивчено дернові покриття різних типів та різних стадій розвитку в м. Смілі. Здійснено таксономічний та її біолого-екологічний аналіз спонтанної флори газонних територій. Виявлено значне розповсюдження на території дослідження хаотично сформованих рослинних угруповань, зокрема зі значним відсотком адвентивних видів.

Оцінено видовий склад сегетальних угруповань агрофітоценозів сільських населених пунктів та проведено аналіз їх синекологічних показників.

Науково-дослідна лабораторія математичної освіти

(керівник: Н. А. Тарасенкова)

Науково-дослідною лабораторією було:

1) розроблено:

– проект Концепції математичної освіти 12-річної школи (д.пед.н., проф. Н. А. Тарасенкова);

– наукові основи дистанційного тренінгу для учителів математики «Удосконалення засобів навчання математики (за класами)» обсягом 150 год (5 кредитів ЄКТС) і тривалістю 15 тижнів (проф. Н. А. Тарасенкова);

– освітню програму дистанційного тренінгу для учителів математики «Удосконалення засобів навчання математики (за класами)» (проф. Н. А. Тарасенкова);

- контент і методичне забезпечення дистанційного тренінгу для учителів математики «Удосконалення засобів навчання математики (за класами)» (проф. Н. А. Тарасенкова);

- сайт дистанційного тренінгу для учителів математики «Удосконалення засобів навчання математики (за класами)» (проф. Н. А. Тарасенкова);

2) опубліковано:

- колективну монографію «Current Status and Prospects of Mathematical Education» (за ред. Н. А. Тарасенкової);

- підручник «Математика» для 10-го класу, рівень стандарту (Тарасенкова Н. А., у співавт.);

- підручник з геометрії для 10-го класу, профільний рівень (Н. А. Тарасенкова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк);

- підручник з математики для 5-го класу, 2-ге вид. (Н. А. Тарасенкова, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк);

- контент і методичне забезпечення дистанційного тренінгу для учителів математики «Удосконалення засобів навчання математики (за класами)» (Н. А. Тарасенкова);

3) подано на грифування до МОН посібники циклу «Перевірка предметних компетентностей» з геометрії для 9-11 класів (Н. А. Тарасенкова., М. І. Бурда, І. М. Богатирьова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк);

4) проведено експериментальні дослідження:

- щодо реалізації комплексної організації навчально-пізнавальної діяльності учнів основної школи в навчанні математики (Л. С. Голодюк, консультант – Н. А. Тарасенкова);

- щодо стану загальноосвітньої математичної підготовки учнів ЗП(ПТ)О України (Д. С. Тінькова, керівник – Н. А. Тарасенкова);

- щодо змісту і засобів формування предметної компетентності з математики учнів 5-6 класів ЗЗСО (В. А. Терещенко, керівник – О. М. Коломієць);

– разом із аспірантами та магістрантами проводиться дослідження щодо встановлення факторів, які позитивно впливають на формування методичної компетентності у майбутніх учителів математики.

Наукова діяльність, що здійснювалась спільно з Лабораторією математичної та інформатичної освіти Інституту педагогіки НАПН України:

1) розробка проекту Концепції математичної освіти 12-річної школи (Н. А. Тарасенкова);

2) участь у Всеукраїнському проекті «Якість освіти» (Н. А. Тарасенкова, О. М. Коломієць, З. О. Сердюк), що діє під егідою НАПНУ і в межах якого здійснюється науково-просвітницька робота з учителями різних регіонів України (семінари, круглі столи, майстер-класи для учителів математики в різних регіонах України);

3) участь у проекті «Перевірка предметних компетентностей», зокрема розробка відповідних концепцій та підготовка серії посібників для оцінювання навчальних досягнень учнів з геометрії для 9-11 класів (на грифуванні в МОН).

Науково-дослідна лабораторія когнітивно-дискурсивних досліджень (керівник: С. А. Жаботинська)

Напрями роботи науково-дослідної лабораторії когнітивно-дискурсивних досліджень у 2018 р.:

Теорія когнітивно-дискурсивних досліджень мови і мовлення:

Політична лінгвістика.

Когнітивно орієнтована методика викладання іноземних мов.

Загалом, за звітний період результатом діяльності лабораторії є: захист 1 докторської дисертації; підготовка до захисту 2 кандидатських дисертацій; напрацювання за 5 кандидатськими дисертаціями; підготовка та захист 14 магістерських робіт; участь у двох міжнародних науково-дослідних проектах, за результатами яких подані до друку 5 наукових статей (із них 3 – у міжнародних виданнях); міжнародне співробітництво з Кентерберійським університетом (Нова Зеландія) та Казахським університетом міжнародних

відносин і світових мов імені Абилай Хана (Алмати) по лінії підготовки наукових кадрів; публікація 6 навчально-методичних посібників, 9 статей, 13 тез доповідей на конференціях; участь у 19 наукових конференціях (3 – за межами України); проведення 3 міжкафедральних науково-методичних семінарів; лекції, прочитані за межами ЧНУ (30 годин); продовження розбудови нової системи викладання англійської мови та упровадження цієї системи в навчальному центрі для мешканців м. Черкас.

Науково-навчальна лабораторія глибинної психокорекції

(керівник: Т. С. Яценко)

За звітний період науково-навчальною лабораторією глибинної корекції було проведено:

- Психокорекційні групові заняття зі студентами (70 годин), аспірантами та слухачами Інституту доуніверситетської підготовки та післядипломної освіти (80 годин).

- Всеукраїнський семінар-практикум із глибинної психокорекції (01-05 березня 2018 р.), що об'єднав 40 учасників із 13 міст України.

- У межах XIX Всеукраїнської наукової конференції молодих учених (27.04.2017 р.) проведене публічне заняття з глибинно-психологічної корекції (80 осіб).

- У щорічній літній авторській школі Академіка НАПН України Т. С. Яценко (03-08.07.2018) взяли участь 100 осіб з 30 міст України та зарубіжжя.

- Всеукраїнський семінар-практикум з глибинної психокорекції (12-17 жовтня 2018 року) об'єднав 40 учасників із 13 міст України.

Головними завданнями проведених наукових заходів було опанування теорією та інструментарієм роботи психологів у форматі психодинамічного підходу, що каталізує розвиток практичної психології в Україні. Зокрема, участь в Авторській школі та семінарах-практикумах є формою підвищення кваліфікації, сприяє вдосконаленню умінь ведення психокорекційної практики, що відповідає методологічній парадигмі глибинної корекції, яка

носить групову форму та назву – активне соціально-психологічне пізнання (АСПП).

Заплановано проведення наукової конференції «Методологія та практика глибинно-корекційного процесу» (1-6 березня 2019 р.) та Авторської школи Академіка НАПН України Т. С. Яценко (3-8 липня 2019 р.).

Наукова лабораторія «Дослідження проблем менеджменту сучасній економіці» (керівник: С. А. Назаренко)

За звітний період захищено докторську дисертацію (доц. В. В. Білик) на тему «Інноваційно-інвестиційна складова в системі економічної безпеки підприємницької діяльності».

Кількість опублікованих праць (окремо за видами):

- видано 1 монографію;
- видано 4 розділи в колективних монографіях;
- опубліковано 10 статей у фахових видання, 1 стаття у зарубіжному виданні;
- опубліковано 7 тез доповідей на конференціях.

Члени лабораторії пройшли стажування в:

– Полтавському національному технічному університеті ім. Юрія Кондратюка – д.е.н., професор Н. В. Прямухіна, к.е.н., доцент В. В. Білик, к.е.н. С. П. Білоус, викладач І. М. Кирилюк.

– Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького – зав. каф., д.е.н., професор С. А. Назаренко.

– студенти Я. А. Дубчак та С. О. Луговський у межах програми «Подвійний диплом» – проходили навчання у Вищій лінгвістичній школі, м. Ченстохов (Польща).

Навчально-виробнича і наукова лабораторія кафедри видавничої справи, редагування і теорії інформації (керівник: Л. В. Завгородня)

За звітний період членами лабораторії:

- підготовлено і проведено практичні заняття для студентів спеціальності «Видавнича справа та редагування» з навчальних дисциплін «Редакторський фах», «Вступ до спеціальності» та «Поліграфія»;

- організовано співпрацю з Черкаським художнім музеєм у межах проекту МГО «Книжкового маестро «Мозковий штурм»;

- розроблено і опубліковано супровідні матеріали для заходів проекту читацького буккросинг-клубу «Freebook» кафедри видавничої справи, редагування і теорії інформації;

- проведено навчальні екскурсії для студентів освітньо-професійної програми видавнича справа та редагування;

- залучено студентів різних курсів до освоєння брошурувально-палітурних процесів на базі обладнання лабораторії.

Лабораторія кафедри видавничої справи виконала 170 різних замовлень. Платних послуг було виконано на загальну суму 58 тис. грн.

Лабораторією кафедри видавничої справи протягом 2018 р. було надруковано:

5 навчальних і навчально-методичних посібників:

1. «Підручник з російської мови для іноземців»;
2. «Національна безпека»;
3. «Євроінтеграція, міжнародне публічне управління»;
4. «Стратегічне управління»;
5. «Голодомор 1932-33 рр.»;

10 методичних рекомендацій:

1. «Тестовий зошит з мови»;
2. Програма круглого столу «Трипілля – Кукутень: шлях до ЮНЕСКО»;
3. «Тестовий зошит з мови»;
4. «Тестовий зошит з мови»;
5. «Тестовий зошит з біології»;
6. «Тестовий зошит з англійської мови»;
6. «Тестовий зошит з англійської мови»;

7. Програма круглого столу «Революційні потрясіння XX ст.»;
8. «Тестовий зошит з історії»;
9. Програма круглого столу «Міжрегіональна школа семінару викладачів»;
10. Програма круглого столу «Україна соборна», «Голодомор 1932-33 рр.»;
11. «Революційні потрясіння початку XX ст. в Європі».

4 випуски Вісника Черкаського національного університету:

- 2 випуски серії «Філологічні науки»;
- 2 випуски серії «Економічні науки».

Наукова лабораторія «Автоматизація наукових досліджень»

(керівник: Ю. О. Ляшенко)

Основний напрям роботи лабораторії – вивчення, дослідження та впровадження сучасних інформаційних технологій при автоматизації наукових досліджень в астрономії та автоматизації систем контролю й управління за технологічними та кліматичними параметрами.

У лабораторії здійснено:

- розробку моделі гравіювального станка з числовим програмним керуванням;
- розробку комплексу мобільних міні-роботів для відпрацювання алгоритмів машинного інтелекту;
- розробку програмного комплексу на базі Android для лабораторного стенду вивчення напівпровідникових приладів;
- розробку автоматизованого мобільного комплексу робота-павука;
- розробку програмно-апаратного забезпечення для корекції розвитку дітей з вадами психофізичного розвитку;
- розробку комплексу демонстраційних установок на базі систем із гнучкою логікою;
- розробку навчально-методичного комплексу для вивчення основ автоматизації та операційних систем на базі Raspberry PI;

- розробку ефективної системи енергопостачання на основі гідродинамічного кавітатора;
- розробку комп'ютеризованої установки автоматичного контролю електроосадженням;
- розробку SCADA системи на базі Android для керування режимами роботи піролізного котла;
- розробку автоматизованого лабораторного стенду для вивчення напівпровідникових приладів з контролем за перебігом експерименту та збором даних через мобільний додаток на баз ОС Android;
- розробку системи розпізнавання жестів на базі оптичних датчиків;
- розробку силового блоку керування роботою інтерактивної зоряної карти;
- розрахунок системи контролю та автоматичного керування резонансом роботи комірки Майєра;
- розробку автоматизованої системи моніторингу головних числових характеристик стану хворого.

Протягом року розробки лабораторії були представлені на обласному семінарі вчителів фізики, математики та інформатики, дні відкритих дверей ННІ ІнфоТех, святкуванні дня м. Черкас.

Науково-навчальна лабораторія психодіагностики і медичної психології (керівник: Д. М. Харченко)

За 2018 рік науково-навчальною лабораторією психодіагностики і медичної психології було проведено:

1. дослідження згідно обраної тематики НДР кафедри психології «Біологічні та соціально-психологічні чинники розладів поведінки та психіки студентської молоді» на 2015 – 2019 роки.

2. лабораторні заняття з курсів «Основи нейропсихології», «Клінічна психодіагностика», «Диференціальна психофізіологія», «Клінічна та консультативна психологія», «Реабілітаційна психологія», «Диференціальна

психологія», «Загальна психологія», «Психологія здоров'я», «Психофізіологія», «Основи психосоматики» для студентів психологічного факультету;

3. розробка наукових проблем сучасних психології та проведення відповідних емпіричних досліджень.

Робота Лабораторії передбачає проведення практичних занять із психодіагностики з використанням апаратних і тестових методів за активної участі студентського та викладацького колективу; проведення психодіагностичних досліджень у межах запланованої теми наукової діяльності кафедри; дослідження в межах запитів громадськості та тем стосовно співробітництва з провідними ЗВО України; вивчення психоемоційного стану клієнтів Центру фізичної і психологічної реабілітації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Проведені в Лабораторії дослідження здійснюються студентами під керівництвом завідувача лабораторії та оприлюднюються на конференціях різного рівня, у публікаціях фахових видань України та зарубіжжя, власних наукових роботах студентів, викладачів та аспірантів кафедри психології та психологічного факультету.

Музей-лабораторія педагогічної спадщини О. А. Захаренка (керівник: С. О. Захаренко)

За звітний період:

1. Видано підручник «Захаренко О. А. Вибрані педагогічні твори».
2. Організовано навчальну екскурсію до Авторської О. А. Захаренка загальноосвітньої середньої школи с. Сахнівка для студентів ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва.
3. Для студентів 2-3 курсів Університету проведені тематичні лекції щодо освітньо-педагогічної діяльності О. А. Захаренка «Особливості едукативного процесу в Сахнівській середній школі» та організовано перегляд навчального відеофільму «Академік із Сахнівки».

4. Проведено 12 екскурсій для студентів першого курсу Черкаського національного університету з метою ознайомлення зі спадщиною О. А. Захаренка.

5. Забезпечено участь 9 студентів у роботі наукової конференції «Родзинка», на якій були представлені результати досліджень педагогічної спадщини О. А. Захаренка.

6. Організовано консультації та надана допомога в забезпеченні матеріалами студентів, які готували наукові проекти за тематикою роботи музею-лабораторії.

Центр гендерних досліджень і комунікацій (керівник:

Н. І. Земзюліна)

Протягом 2018 р. Центр гендерних досліджень та комунікацій (далі – ЦГДК) проводив наукову, просвітницьку, іміджеву діяльність. Продовжували функціонувати попередні проекти та були окреслені перспективні напрями роботи, що формуватимуть діяльність підрозділу в майбутньому.

Проекти:

Проект «Її історія – 100років», в якому збираються фотографії, листи, мемуари, що розповідають про історію українського жіноцтва за періоди: 1911–2011 рр., 1914-2014 по сьогоднішнього дня.

Проект «Добро починається з тебе» допомагає студентам реалізовувати благодійні ініціативи.

Проект «Музей соціальної історії українського суспільства».

Проект «Жіночі сторінки історії»: календар знаменних та пам'ятних дат».

Проекти «Голод», «Війна очима жінки», «Я – людина і громадянка». Проекти мають на меті сформувати соціальний портрет українки в ХХ ст., віднайти загублені в буремних подіях нашої історії жіночі долі.

Проект «Я-традиція» (куратор Пушонкова О. А).

При Центрі діє студентський підрозділ, що є добровільним молодіжним гуртком, який активно співпрацює із філіалами у Варшаві, Ополі (Польща), Ноймейген (Голландія.)

Важливу роль у роботі Центру відіграє дослідницька та видавнича діяльність. З-поміж членів центру науковці, які займаються питаннями, як вітчизняної та зарубіжної історичної науки, так і права, соціології, культурології тощо.

У напрямі діяльності Центру для студентів викладаються такі дисципліни:

- «Теоретико-методологічні та соціокультурні засади гендерної політики в Україні»(Н. І. Земзюліна);
- «Актуальні проблеми досліджень візуальної репрезентації у мистецтві: гедерний аспект» (О. А.Пушонкова);
- «Філософські проблеми гендеру і фемінізму» (З. В. Шевченко).

До діяльності Центру були залучені студенти, які проводили наукові дослідження за темами:

«Студентські роботи на сторінках музейного Альманаху»: <http://gender-ck.inf.ua/news/ad/item/studentski-roboti-na-storinkah-muzejnogo-almanahu>

«Музейні проекти нашої студентської молоді»: <http://gender-ck.inf.ua/news/ad/item/muzejni-proekti-nashoyi-studentskoyi-molodi>

Діє кінолекторій:

<http://philosophy.ck.ua/category/kinoklub/>

<http://gender-ck.inf.ua/news/ad/?page=1>

<http://gender-ck.inf.ua/news/educationalActivities>

Проведено анкетування «Гендерні стереотипи сучасної студентської молоді»; «Зміна світоглядних концепцій українського соціуму 2013-2018 рр.».

Організовано співпрацю з Черкаським регіональним відділенням Соціологічної асоціації України для проведення анкетувань мешканців Черкащини.

Науково-методичний центр туризмології й екскурсознавства

(керівник: О. М. Костюкова)

1. Підготовлено і видано:
 - Навчально-методичний посібник із дисципліни: «Туристичні ресурси України»;
 - Навчально-методичний посібник із дисципліни: «Організація екскурсійної діяльності»;
 - Навчально-методичний посібник із дисципліни: «Музеєзнавство».
2. Організовано і проведено круглий стіл: «Іміджева діяльність курсів: «Екскурсовод. Керівник туристичних груп».
3. Організовано і проведено науково-практичний семінар: «Організація навчально-екскурсійної програми «Кумейківська битва».
4. Взято участь у Міжнародній науково-практичній конференції: «Туризм і гостинність. Вчора, сьогодні, завтра».
5. Взято участь у роботі Міжнародного науково-практичного семінару: «Інклюзивна освіта».
6. Проведено науково-дослідну роботу з магістрами зі спеціальності «Туризм» для підготовки матеріалів навчально-екскурсійної програми: «Кумейківська битва». Матеріали передано до відділу культури і туризму і до відділу освіти Черкаської райдержадміністрації.
7. Підготовлено студентів до участі у студентській конференції: «Родзинка» і Міжнародній конференції: «Туризм і гостинність. Вчора, сьогодні, завтра».
8. Проведено тематичну зустріч із художниками, які відображають у творах туристичні місця м. Черкас.
9. Взято участь у роботі Колегії Черкаської райдержадміністрації з питання «Туристичний розвиток Черкаського району».

Науково-консультаційний центр «Освіта і розвиток без обмежень»

(керівник: О. О. Михальчук)

За звітний період центром:

29-30 березня 2018 р. спільно з кафедрою педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Підготовка фахівців у сфері освіти та менеджменту: європейський вимір».

15 листопада 2018 р. Центром спільно з кафедрою педагогіки вищої школи і освітнього менеджменту проведено III всеукраїнські педагогічні читання, присвячені 100-річчю з дня народження Василя Сухомлинського «Підготовка фахівців в умовах імплементації концептуальних засад розвитку педагогічної освіти в Україні».

Протягом звітного року постійно відбуваються консультації зі студентами, викладачами, аспірантами щодо наукових заходів Університету, інших закладів вищої освіти України й зарубіжжя; консультації зі здобувачами щодо підготовки документів до захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук/доктора філософії.

3 грудня 2018 р. Центром організовано тренінг, присвячений Міжнародному дню людей із особливими освітніми потребами.

У лютому 2019 р. заплановано презентацію студентських грантових, наукових, навчальних програм для студентів ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва.

Центр із дослідження трипільської культури

(керівник: А. І. Касян)

Центр продовжує співпрацю з Державним історико-культурним заповідником «Трипільська культура» с. Легедзине Тальнівського району Черкаської області.

Проведено моніторинг стану збереженості нововиявленого поселення трипільської доби в околицях с. В'язівки Городищенського району.

Поповнено новими експонатами виставкові стенди, присвячені трипільській культурі в археологічній лабораторії ННІ історії і філософії.

Налагоджено співпрацю з фондом ПЛАТАР у межах збереження трипільської археологічної спадщини.

Проведено Міжнародну науково-практичну конференцію «Трипілья-Кукутень шлях до ЮНЕСКО» (15–16 лютого 2018 р.).

Ведеться підготовка документації та проведення Міжнародної конференції для надання пам'яткам трипільської культури статусу пам'яток всесвітньої спадщини ЮНЕСКО.

Центр долучився до виготовлення календаря, присвяченого трипільським експонатам.

Навчально-наукова лабораторія квантової хімії

(керівник: Б. П. Мінаєв)

Упродовж звітнього періоду дослідження проводилися в межах прикладної наукової теми «Архітектура інтерфейсу й електронні механізми формування екситонів та ексимерів в мультишарових органічних світлодіодах і транзисторах» (номер держреєстрації 0118U003862), а також за науковою роботою молодих учених «Молекулярний дизайн матеріалів для органічних світловипромінювальних діодів з альтернативними механізмами електролюмінесценції» (номер держреєстрації 0117U003908).

Навчально-науковою лабораторією квантової хімії проводилися дослідження за напрямком «Аналіз електронної структури та спектральних властивостей гетероциркуленів». Відповідно до нього досліджено структуру та ароматичність серії гетеро[n]циркуленів $n=4-30$, проведено порівняльний аналіз напруженості їх макроциклу. За результатами роботи опублікована наукова праця: Karaush N. N. A theoretical study of new representatives of closed- and open-circle benzofuran and benzocyclopentadienone oligomers. / N. N. Karaush, G. V. Baryshnikov, H. Ågren, B. F. Minaev // New J. Chem., 2018, 42, 11493-11505. Окрім того за цим напрямом проведено квантово-хімічне моделювання ІЧ і КР спектрів для високо симетричного октатіа[8]циркулену (точкова група симетрії D_{8h}) і його кристалічної упаковки шляхом DFT розрахунку тетрамеру октатіа[8]циркулену. Пояснено малі зсуви в ІЧ і Раман спектрах, розщеплення смуг поглинання та перерозподілу інтенсивності при слабких міжмолекулярних взаємодіях у кристалічній упаковці та проведено

повне віднесення всіх спостережуваних смуг в експериментальному та теоретичному ІЧ і Раман спектрах. За результатами роботи подано до друку статтю: Minaeva V. A complete characterization of vibrational IR and Raman spectra of the highly-symmetrical octathia[8]circulene / V. Minaeva, N. Karaush-Karmazin, G. Baryshnikov, B. Minaev // *Vibrational Spectroscopy*, 2018.

Протягом звітнього періоду було проведено науковий семінар на тему: «Азатриокса[8]циркулені як матеріали для органічних світлодіодів», присвяченого проблемам функціоналізації та застосування гетероциркуленів для потреб електроніки, зокрема, для органічних світловипромінювальних діодів.

25–26 вересня 2018 р. проведено Міжнародну наукову конференцію «Молекулярна інженерія та комп'ютерне моделювання для нано- і біотехнологій: від наноелектроніки до біополімерів», присвячену 75-річному ювілею професора Б. П. Мінаєва. До конференції було видано книгу, присвячену 75-й річниці від дня народження Б. П. Мінаєва та 55-річчю його наукової діяльності українською та англійською мовами: Учений, учитель, ентузіаст. Борис Пилипович Мінаєв. До 75-го дня народження / В. А. Литвин, В. О. Мінаєва, Н. М. Карауш-Кармазін, Г. В. Барішніков. – Черкаси : Вид. Чабаненко Ю. А., 2018. – 80 с.; Scientist, Teacher, Enthusiast. Boris Filipovych Minaev: On the 75th anniversary. / V. A. Litvin, V. A. Minaeva, N. N. Karaush-Karmazin, G. V. Baryshnikov. – Cherkasy: Chabanenko Yu. A., 2018. – 80 p.

Результати виконаних досліджень використовуються в освітньому процесі, який здійснюється в навчально-науковому інституті природничих наук Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького. Розроблено навчальні програми спецкурсів «Молекулярне моделювання наноматеріалів» для студентів 3 курсу та «Наноматеріали для органічної електроніки» для студентів 4 курсу. Завдання стали основою курсових і дипломних робіт студентів.

Науково-дослідна лабораторія математичної фізики
(керівник: К. С. Буряченко)

Короткий опис наукових досліджень.

Розвинутий новий метод моделювання SKMF, який застосовано до опису зародження, конкуренції та росту проміжних з'єднань у процесі реакційної дифузії. У моделі вперше враховано взаємодії в другій координаційній сфері одночасно з варіацією параметрів дифузійної асиметрії (А. М. Гусак, М. О. Пасічний).

Розроблено аналог методу Kilpelainen-Maly для поточкового оцінювання в термінах потенціалу Вольфа розв'язків квазілінійних еліптичних диференціальних рівнянь з частинними похідними як другого, так і високого порядку. Розроблений метод застосовано для доведення локальної обмеженості розв'язків еліптичних рівнянь високого порядку у деяких граничних випадках, коли праві частини рівнянь належать до відповідних класів Лоренца або Зігмунда. (І.І. Скрипник, К.О. Буряченко, М.В. Войтович).

Математичне моделювання різних видів абсорбції і дифузії, станів плазми і стаціонарного горіння та інших процесів у анізотропних неоднорідних середовищах в областях зі складною геометрією (В. Я. Гутляньський, В. І. Рязанов).

Порівняння результатів вимірювання інкубаційного часу преципітатів у пересиченому твердому розчині при моделюванні аналітичним методом класичної нуклеаційної теорії, методом SKMF та (можливо) методом Монте Карло (А. М. Гусак, М. О. Пасічний, В. М. Пасічна).

Першою спільною задачею встановлена узагальнена теорія процесу рідкотвердофазної реакції між міддю та рідким припоєм з урахуванням зміни форми зерен одночасно зі зміною розподілу за розмірами (А. М. Гусак, М. О. Пасічний, І. І. Скрипник, К. О. Буряченко).

2. Координація наукової діяльності

Участь у наукових заходах: конференціях, семінарах, тощо:

– Workshop «Contemporary Analysis and Nonlinear Boundary Problems», October 17-18, 2018, Sloviansk, Ukraine (І. І. Скрипник, К. О. Буряченко, М. В. Войтович, В. Я. Гутлянский, В. І. Рязанов).

– Організація та проведення наукового семінару-відкриття з нагоди початку роботи Лабораторії математичної фізики, 26 жовтня, 2018 р., ЧНУ ім. Богдана Хмельницького, Черкаси (А. М. Гусак, М. О. Пасічний, К. О. Буряченко, І. І. Скрипник, В. Я. Рязанов)

3. Список статей, які подано до друку:

– А. М. Гусак, Н. В. Сторожук, Т. В. Запорожець до наукового видання «Металлофизика та новейшие технологии».

– К.О. Buryachenko, I.I. Skrypnik, Harnack's inequality for double-phase parabolic equations, submitted to Journal of Evolution Equations, 30 p.

– M.V. Voitovych, Pointwise estimates of solutions to 2m-order quasilinear elliptic equations with m -(p,q) growth via Wolff potentials, submitted to Nonlinear Analysis, 38.

4. Організаційна та адміністративна діяльність

– Складання тематичного плану роботи Лабораторії (А. М. Гусак, І. І. Скрипник, В. Я. Гутлянский).

– Розробка Положення про роботу Лабораторії (І. І. Скрипник, К. О. Буряченко, М. О. Пасічний).

Наукова лабораторія інструментальної оротерапії

(керівник: Т. О. Мельник)

У науковій лабораторії інструментальної оротерапії за звітний період проводились дослідження впливу гіпокситерапії на ряд фізіологічних систем організму та вивчались біохімічні показники крові.

До складу групи, яка проводить дослідження, входять доценти кафедри Т. О. Мельник, В. Л. Соколенко та С. В. Соколенко. Разом із викладачами в дослідженнях беруть участь студенти.

За звітний період підготовлено і захищено 3 дипломних і 2 курсові роботи, студентами опубліковані тези в науковому збірнику університету.

Розпочато серію досліджень. Результати досліджень заплановано представити спільною публікацією у фаховому виданні.

Бізнес-інноваційний центр

Основними завданнями центру є: реалізація на регіональному рівні державної інформполітики у сфері науково-технічної та інноваційної діяльності, підтримка інноваційної діяльності, навчально-методична діяльності, здійснення редакційно-видавничої діяльності.

Працівниками відділу інтелектуальної власності, трансферу технологій та забезпечення були надані консультації з питань охорони праці та авторського права:

- для підприємців і студентів з питань охорони прав на винаходи і корисні моделі; охорони прав на промислові зразки;
- охорони прав на знаки для товарів і послуг; патентування об'єктів промислової власності за кордоном;
- правових відносин між роботодавцем та авторами промислової власності.

Працівник відділу В. Є. Ященко надав консультації громадській організації «Всеукраїнське об'єднання «Нова економічна модель України» та її активістам (М. І. Петренко, В. А. Кондес, М. І. Папуша) по удосконаленню змісту та оформленню авторського права на науково-практичний твір «Нова модель економічного та соціального розвитку України». Свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір зареєстровано 16.03.2018 р. за №77679. У проведенні роботи по реалізації пропозицій, ідей, викладених у цьому документі, працівниками відділу разом з активістами громадського об'єднання проведені зустрічі, засідання у низці територіальних громад, у Черкаській агенції регіонального розвитку, Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, у відділах облдержадміністрації, облраді, направлені пропозиції про співпрацю, зокрема, у Посольство Китайської Народної Республіки.

Проведена робота з авторами по реєстрації авторських прав та роз'яснення законодавства України про авторське право та суміжні права. З метою виконання інноваційної політики держави Центром розроблено ряд заходів та ведеться з винахідниками та раціоналізаторами регіону, а також консультативна діяльність із винахідниками, які працюють над розробками самостійно поза межами підприємств і навчальних закладів. Проведена зустріч із обговоренням технічних пропозицій винахідника В. А. Титкевича по удосконаленню роботи Черкаського водоканалу за участю директора КП «Черкасиводоканал» С. В. Овчаренка, головного інженера С. В. Бойка, начальника відділу Бізнес-інноваційного центру Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького В. Є. Яценка роботу буде продовжено.

Надана допомога та проведено ряд консультацій із фахівцями по складанню пропозицій та подання заявки на отримання патенту на корисну модель: «Спосіб лікування онкологічних захворювань та імунodefіциту людини (СНІДУ), «Пристрій для лікування онкологічних захворювань та імунodefіциту людини (СНІДУ)».

Із метою удосконалення роботи та підвищення авторитету та популяризації Бізнес-інноваційного центру Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького утворено «Ідея-офіс: «Ідея Ваша – допомога наша», як майданчик для презентацій ідей, розробок, техніки і технологій, конкурентноспроможної продукції та послуг, наданні допомоги, консультацій винахідникам, раціоналізаторам, творчої молоді.

Редакційно-видавничим відділом Бізнес-інноваційного центру було надруковано:

12 навчально-методичних посібників:

1. Касьян Т. К., Єфіменко А. І. Теоретико-методичні основи оцінювання ключових компетентностей студентів спеціалізації «декоративне мистецтво».

2. Касьян Т. К., Єфіменко А. І. Методичні рекомендації щодо засобів діагностики знань студентів спеціальності 014 Середня освіта (образотворче мистецтво).

3. Касьян Т. К., Єфіменко А. І. Теоретико-методичні основи оцінювання ключових компетентностей студентів спеціалізації «образотворче мистецтво (графіка)».

4. Куліш І. М., Королюк Г. О. Методичні рекомендації до самостійного вивчення іноземної мови магістрантами природничих спеціальностей.

5. Олексієнко Я. І., Гунько П. М. Теорія, види та технології оздоровчо-рекреаційної рухової діяльності.

6. Руденко І. А. Вправи та тестові завдання з граматики німецької мови: навч.-метод. посібник для студентів вищих навч. закл. (Grammatikübungen und Testaufgaben).

7. Светлова О. Д., Ілюха Л. М. Основи медичних знань (перша медична допомога при невідкладних станах).

8. Цюра С. В. English for students of Ukrainian philology = Англійська для студентів спеціальності українська філологія (для студентів 2 курсу навчально-наукового інституту української філології та соціальних комунікацій).

9. Черненко Н. П. Анатомія людини. Частина І. Опорно-рухова система.

10. Шарий В. І. Право в публічному управлінні. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для слухачів денної та заочної форм навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «магістр».

11. Шарий В. І. Управління ресурсами. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для слухачів денної та заочної форм навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «магістр».

12. Шарий В. І. Публічна комунікація та ділова українська мова. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни. Для слухачів денної та заочної форм навчання спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» освітнього ступеня «магістр».

10 випусків Вісника Черкаського національного університету:

- Серія «Біологічні науки» – №1;
- Серія «Педагогічні науки» – №1, №2, №3, №4, №5, №6, №8;
- Серія «Філологічні науки» – № 1 (Книга 1);
- Серія «Філософія» – №1.

Матеріали конференції:

Іноземна мова і кар'єра. Австралія: матеріали VIII Всеукраїнської студентської конференції (Черкаси, 19 квітня 2018 р.).

За період з 01.01.2018 по 01.11.2018 р. Бізнес-інноваційним центром надано платних послуг на загальну суму 1 144 845,58 грн. З поміж них: оренда приміщень на суму 775 856,24 грн.; переклад на суму 55 545,00; редакційно-видавничим відділом надано платних послуг на суму 313 444,34 грн.

2.3. Комерціалізація результатів наукової діяльності науково-педагогічних працівників університету

Відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 22 серпня 2018 р. №652 «Деякі питання проведення державної атестації закладів вищої освіти в частині провадження наукової (науково-технічної) діяльності» одним із критеріїв є «залучення коштів державного бюджету і коштів вітчизняних та іноземних замовників за науковими напрямками (динаміка обсягу фінансування наукових (науково-технічних) робіт із загального та спеціального фондів державного бюджету)» (п. 4).

Основною метою комерціалізації наукового доробку є створення умов для отримання конкурентоспроможних результатів інтелектуальної діяльності та підвищення їхньої економічної ефективності; визначення

можливих шляхів комерціалізації результатів розробок і методичних підходів, критеріїв та показників, які застосовуються для оцінки їх ефективності; визначення наукової та економічної доцільності впровадження розробок; залучення в господарський обіг об'єктів права інтелектуальної власності та інших результатів науково-технічної діяльності.

До напрямів наукової діяльності Університету, результати якої можна оцінювати в контексті комерціалізації, відносимо:

- виконання наукових проєктів, які фінансуються ззовні (з Державного бюджету, на госпрозрахункових умовах, за рахунок грантів тощо) і кошти, від виконання яких надходять на спеціальний рахунок Університету;
- проведення наукових конференцій і семінарів, оргвнески за участь в яких надходять від учасників на спецрахунок Університету;
- публікація статей у наукових періодичних виданнях Університету, оплата за які надходить від авторів на спецрахунок Університету;
- спонсорські внески, що поступають на спецрахунок університету від здобувачів наукового ступеня, які захищають дисертації у спеціалізованих учених радах Університету;
- надання платних послуг із перевірки на плагіат наукових праць;
- платне навчання в аспірантурі та докторантурі;
- проходження підвищення кваліфікації науковими, науково-педагогічними працівниками з різних закладів вищої освіти України.

Таблиця 1

Види наукової діяльності Університету, що приносять кошти на рахунки Університету:

	2015, тис. грн.	2016, тис. грн.	2017, тис. грн.	2018, тис. грн.
наукові дослідження та розробки, які фінансуються з загального фонду Державного бюджету	655,50	1176,07	1782,30	2765,37
наукові розробки молодих учених	0	157,00	596,57	1109,97

гранти	70,00	70,00	200,00	340,7
проведення наукових конференцій і семінарів, публікації статей у наукових періодичних виданнях Університету, оплата за які надходить від авторів на спец. рахунок Університету	84,06	106,70	40,61	24,7
спонсорські внески, що поступають на спецрахунок Університету від здобувачів наукового ступеня, які захищають дисертації у спеціалізованих вчених радах університету	25,65	106,20	66,60	72,7
за кандидатські іспити	69,93	25,40	46,89	86,8
За програму «Антиплагіат»	3,50	8,00	24,00	23,8
За стажування н.-п. працівників з інших ЗВО	4,00	7,00	5,00	3,0
За навчання в аспірантурі та докторантурі (контракт)	20,75	39,50	174,92	287,2
	933,39	1695,87	2936,89	4714,24

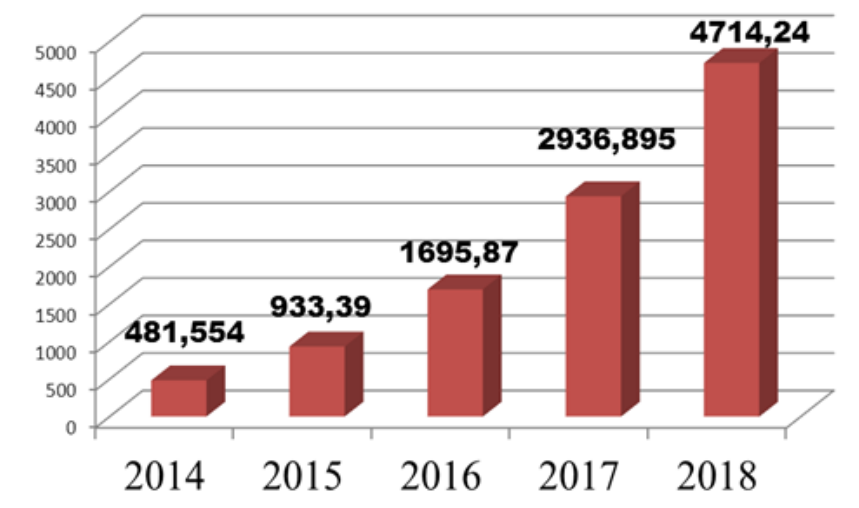

Рис. 1.1. Динаміка фінансових надходжень від різних видів наукової діяльності

2.4. Наукова діяльність бібліотеки ім. Михайла Максимовича

Розвиток онлайн-форм обслуговування користувачів, створення електронних документів, надання інформації у вигляді електронних ресурсів, створення різноманітних електронних колекцій – сьогодні є актуальна реальність наукової бібліотеки університету. Своєчасне оновлення програмного забезпечення дозволяє нам розширювати пошуковий список інформації. Крім електронного каталогу наукова бібліотека надає й інші види послуг. Це – електронна доставка інформації науковцям Університету, віртуальна довідка, електронна доставка документів, електронні списки нових надходжень документів до бібліотеки, аналіз бібліотечного фонду та інше.

Оскільки інформаційні технології невпинно розвиваються, а мережі Інтернет набувають нових якостей, все більша кількість користувачів основним джерелом інформації вибирає електронну книгу або Інтернет, який домінує над традиційними документами. Сучасні інформаційні технології вже давно увійшли в практику роботи наукової бібліотеки ім. М. Максимовича. Сьогодні в нашій книгозбірні функціонує комп'ютерна бібліотечна мережа, яка з'єднана з локальною мережею університету. Доступ до електронного каталогу здійснюється через Web-сайт бібліотеки та локальну пошукову систему. Загальний обсяг баз даних статей електронного каталогу автоматизованої бібліотечної інформаційної системи складає 293155 записів.

Зареєстрована відвідуваність веб-сайту та безпосередньо через мережу Інтернет з моменту його створення становить 474931 звернення. Електронний каталог (ЕК) бібліотеки складається з баз даних книг та статей з книг, статей періодичних видань, авторефератів дисертацій, дисертацій та реєстраційної картотеки періодичних видань, праць викладачів університету, повнотекстових баз даних, рідкісних документів та бази даних оптичних дисків. Наші користувачі завжди мають можливість отримати інформацію з комп'ютерних класів, які знаходяться у навчальних корпусах Університету та

в гуртожитках. На сьогодні повністю введені до електронного каталогу документи, що надійшли до бібліотеки з 2002 року та фонди читальних залів, інформаційно-довідковий фонд, розпочато введення наукових видань, фондів цінної і рідкісної книги. Активізується робота з ретроспективного введення документів спеціалізованих читальних залів та абонементів, що дозволяє повніше розкривати фонди наукової бібліотеки.

Веб-сайт наукової бібліотеки пропонує увазі професорсько-викладацького складу, студентів та широкого кола зацікавлених наукові ресурси у вільному доступі – відкриті архіви з когнітивних, комп'ютерних наук, загальнодоступні публікації з фізики, біології, хімії; реферативні бази даних провідних бібліотек України, світу; довідники журналів, включених в тому числі і до наукометричних баз даних.

Яскравим свідченням цьому є безкоштовне підключення у звітному році Університету до авторитетних міжнародних систем цитування (бібліографічних баз): Web of Science та платформи Scopus, індекси яких визнаються в усьому світі, а самі бази даних наукової інформації надають можливість пошуку серед понад 18 тисяч журналів і 160 тисяч матеріалів конференцій в галузі природничих, суспільних, гуманітарних наук. Реферативна база даних Web of Science (WOS) є одним з найбільших світових ресурсів за індексацією та аналізом цитованості найрізноманітніших наукових праць у всіх можливих наукових сферах діяльності. За короткий проміжок часу вже здійснено 331 відвідування та 667 пошукових запитів.

З метою посилення наукової складової діяльності науково-педагогічних працівників книгозбірня Університету пропонує послугу створення персональних профілів викладачів у пошуковій бібліометричній системі Google Академія. Згаданий сервіс затребуваний – станом на сьогодні з його використанням створено більше 10 портретів дослідників з нашого університету. Google Академія дозволяє вченим здійснювати розширений пошук академічної літератури та оприлюднювати результати своїх інтелектуальних напрацювань у вигляді так званих бібліометричних

портретів, де представлена сфера їхньої наукової діяльності, впорядковані списки публікацій, індекси та коло наукових інтересів тощо. Такий бібліометричний портрет можна розглядати як візитівку вченого у світовій мережі Інтернет.

Необхідно відзначити, що саме повнотекстові бази даних викликають найбільший інтерес серед користувачів. Одним із основних завдань наукової бібліотеки стає забезпечення цілодобового доступу до електронного каталогу і повнотекстових ресурсів та поширення інформації про необхідний і обов'язковий інструмент оперативного відслідковування цитованості статей науково-педагогічних працівників у наукометричних базах даних профілів Scopus, Web of Science та Google Академії.

Дедалі популярнішим видом спеціальних інформаційних ресурсів стають інституційні репозитарії, основою яких є формування повнотекстових баз даних інтелектуальних ресурсів нашого Університету, що дозволяє користувачам отримувати доступ до наукової інформації, оперативного її використання, підвищення якості обслуговування, розширення спектру інформаційних послуг. Сьогодні користувач має можливість отримати інформацію з кожного комп'ютерного класу, які знаходяться у навчальних корпусах Університету та з гуртожитків.

Інституційний репозитарій є відкритим науковим архівом, який розповсюджує та надає доступ до наукового надбання Університету. Інституційний репозитарій налічує 1355 електронних публікацій: лекції викладачів, підручники, монографії, навчальні та методичні посібники, програми тощо. Галузевий спектр повнотекстових електронних видань бібліотеки постійно розширюється та зростає.

Активно формується і фонд мережевих ресурсів. За 2018 рік було скановано і отримано від науковців Університету та спонсорів 630 документів у вигляді електронних версій сучасних друкованих видань. Завдяки створенню цифрових копій власних традиційних документів введено

до бази даних електронних ресурсів 71 документ, що налічує 21300 сторінок тексту.

Технічне оснащення бібліотеки – 40 комп'ютерів. Веб-сайт наукової бібліотеки за звітний рік удосконалився, постійно поповнюється новою інформацією та оформляється за єдиним зразком, загалом, відповідає потребам користувачів, що становить 474931 тис. відвідувань.

Сьогодні до послуг студентів, викладачів та аспірантів нашого навчального закладу пропонується 6 галузевих читальних залів на 500 посадкових місць, 4 галузеві абонементи, інформаційно-бібліографічний відділ з універсальним довідково-бібліографічним фондом, сучасно обладнаний зал каталогів. Читальні зали, які віддаленні від основного корпусу, підключені до локальної мережі та обладнані комп'ютерами, що надає можливість користувачам мати доступ до мережі Інтернет, працювати в зоні WI-FI та здійснювати пошук інформації в електронному режимі.

Наукова бібліотека Університету у 2018 році налічує за єдиним реєстраційним обліком (ЄРО) – 7315 тис. користувачів. Кількість читачів фактично обслужених на всіх пунктах видач становить понад 24739 користувачів.

Зусилля колективу наукової бібліотеки впродовж року спрямовувалися на вивчення динаміки та дослідження запитів користувачів. Фонд бібліотеки систематично поповнювався літературою, що відповідає вимогам сучасної навчальної й наукової книги. Бібліотеці гостро бракує книг, які є першоосновою для повноцінної навчальної та наукової діяльності. Основними джерелами поповнення фондів у 2018 році стали дари, книгообмін, спонсорська допомога студентів та викладачів Університету. У поточному році науково-педагогічні працівники, аспіранти та студенти сприяли поповненню фондів наукової бібліотеки на 409 документів на суму 24690 грн.

Важливе місце у розкритті та пропаганді фондів наукової бібліотеки є книжково-ілюстративні виставки, огляди літератури, презентації книг, дні

інформації та ін. За 2018 рік працівниками бібліотеки було підготовлено 166 виставок, на яких було експоновано 5156 примірників книг та періодичних видань, а також розгорнуто 9 тематичних віртуальних виставок та 2 віртуальні виставки нових надходжень, які розміщені на веб-сайті бібліотеки, де представлено 241 документ.

Активну позицію бібліотека підтверджує й у різноманітних просвітницьких проектах, поширених на формування високої української культури. Розмаїтою тематикою відрізняються соціокультурні заходи, що проводяться у бібліотеці. Наукова бібліотека проводить літературні вечори, літературні читання, вікторини, тематичні зустрічі, уроки мужності, засідання круглих столів, благодійні акції, лекційні години на національно-патріотичну тематику, презентації та ін. Проведено культурно-просвітницьких заходів – 44.

Діяльність наукової бібліотеки Університету у звітному році була направлена на якісне забезпечення науково-освітньої підготовки майбутніх фахівців та відтворення наукового потенціалу вищого рівня.

3. У СФЕРІ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Пріоритетним напрямом розвитку Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького є інтернаціоналізація освіти та пошук нових форм міжнародного співробітництва, що сприяє гармонізації української та європейської освіти. Упродовж кількох років Університет є активним учасником **Східноєвропейської Мережі університетів**, яка забезпечує широке співробітництво університетів Східної і Центральної Європи. Зокрема, участь ректора у Конгресі ініціатив Східної Європи. Лідер Східноєвропейської мережі університетів – Люблінський католицький університет. Також Університет є членом **Мережі університетів країн Чорноморського регіону**, метою якої є співробітництво і взаємообмін в освітній, науковій, культурній сферах серед університетів та інших установ держав – членів Організації Чорноморського Економічного Співробітництва.

Співпраця із закордонними інституціями ведеться за широким спектром проблем навчального, наукового, дослідницького та соціального напрямів, основними з яких є комплексна співпраця із закордонними університетами у межах чинних двосторонніх угод (понад 100). У 2018 році укладено міжнародні угоди про співробітництво з Народною академією Яна Гуса м. Прага (Чехія), Університетом Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві (Польща), Громадською організацією “Ukraine and Ukrainians Abroad”, Нью Йорк (США).

У 2018 році Університет посів 15 місце у рейтингу університетів України за показниками Scopus, у рейтингу університетів за рівнем їхньої присутності в інтернет-мережі Webometrics Rankings of World Universities – 30 місце в Україні, у Консолідованому рейтингу ЗВО України посідає 39 місце, за даними роботодавців входить у топ-50 України (2017 р.) У жовтні 2018 року оголошено результати рейтингу QS EECA University Rankings 2019, в якому Університет став одним із 18-ти українських закладів вищої

освіти, які увійшли до міжнародного рейтингу світових університетів і посів 224 місце серед 450 ЗВО Східної Європи.

Науковці Університету є активними учасниками різноманітних міжнародних програм.

Участь у міжнародних проектах

1. Трирічний проект «Демократизація управління в Україні 2015-2017 років», очолюваний університетом Альберта (Канада) (проф. С. А. Жаботинська).

2. Трирічний проект, спонсорований Євросоюзом «Еразмус+» «Криза, конфлікт та критична дипломатія: сприйняття Євросоюзу Україною та Ізраїлем/Палестиною» (проф. С. А. Жаботинська, доц. В. О. Велівченко).

3. Європейський грант 7 рамкової програми EXMONAN розробка та застосування нового методу моделювання дифузійно контрольованих фазових перетворень з 2015 року (професори А. М. Гусак, Т. В. Запорожець, Я. Д. Король, доценти М. О. Пасічний та Н. В. Сторожук).

4. Грант фонду Олле Енквіста на проведення наукових досліджень за темою «Design and fabrication of light-emitting diodes based on alternative schemes of electroluminescence» в рамках постдокторської підготовки у 2017 році (контракт 189-0223), м. Стокгольм (Швеція) (к.х.н. Г. В. Баришніков).

5. Грант фонду Карла Триггера на проведення наукових досліджень за темою «Principles of electroluminescence in organic and hybrid light emitting diodes» в рамках постдокторської підготовки у 2017 році (контракт CTS 17:514), м. Стокгольм (Швеція) (к.ч.н. Г. В. Баришніков).

6. Міжнародна програма щорічного моніторингу чисельності очеретянки прудкої (за підтримки УТОП, Німецького товариства охорони птахів (NABU) та LifeSchreiadler), Німеччина, Польща, Україна, 2018 (доц. О. В. Ілюха).

7. Грант підтримки фундації Руфорда «Збереження балабана у Східній Європі», (Велика Британія) (доц. М. Н. Гаврилук).

8. Грант на навчання в докторантурі за напрямом: Європейські студії, Університету Кентербері (Нова Зеландія) (доц. В. О. Велівченко).

9. Міжнародний проект EHRI «European Holocaust Research Infrastructure» «Європейська дослідницька інфраструктура в історії Голокосту» (доц. О.М. Радченко).

10. Грант на стажування в Університеті Валансьєна і Ено-Камбрезі (Франція), Лабораторія промислової та соціальної автоматики, механіки та комп'ютерних наук (LAMIN), відділ автоматизації та контролю (ст. в. С. В. Бабенко).

11. Грант DAAD для наукових досліджень Research Stays for University Academics and Scientists (57314019) в Університеті Штудгарта (Німеччина) (проф. А. М. Гусак).

12. Програма академічної мобільності Еразмус+ КА1 з Опольським університетом (Польща) (проф. Н. І. Земзюліна).

13. Програма розвитку докторантів у країнах Східного партнерства (The Doctoral Researcher Development Program in the Eastern Partnership Countries) Еразмус+ спільно з Тбіліським державним університетом імені Іване Джавахішвілі, (Грузія), МОН України та Вестмінстерським університетом (Лондон) (доц. Т. В. Мельник).

14. Українсько-польський проект «Інноваційний університет та лідерство. Фаза III: Інновації та відносини з оточенням» (проф. С. В. Корновенко, доц. Н. О. Андрусяк)

15. Програма Еразмус+ КА2 для створення потенціалу (Capacity Building) з Університетом Бат Спа (Велика Британія) (доц. Т. Г. Бондаренко, викл. С. В. Коваль, викл. О. А. Нестеренко, проф. В. М. Мойсієнко).

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького отримав перемогу в Програмі Європейського Союзу Еразмус+ напряму КА2: Розвиток потенціалу вищої освіти Journalism Education for Democracy in Ukraine: Developing Standards, Integrity and Professionalism (598964-EPP-1-2018-1-UK-EPPKA2-CBHE-JP). Партнери проекту: Чернівецький

національний університет ім. Ю. Федьковича, Міністерство освіти і науки України, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Львівський національний університет імені Івана Франка, Сумський державний університет, Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Український католицький університет, Маріупольський державний університет, Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука, ПГО ТРК «Громадське радіо», Запорізький національний університет, Українська асоціація студентів, Ужгородський національний університет.

Участь у локальних програмах

1. Грантовий проект «Культурно-освітні перформанси з інтелектуальної власності» у межах Громадського бюджету – 2018. Учасники – ГО «Захист прав інтелектуальної власності» (голова ГО доц. Н.О. Попова) спільно з Черкаським національним університетом.

2. Грантовий проект на замовлення Управління екології та природних ресурсів Черкаської ОДА фахівці-екологи й біологи ННІ природничих працювали над реалізацією проекту «Проведення спеціальних заходів, спрямованих на запобігання знищенню чи пошкодженню природних комплексів територій та об'єктів природно-заповідного фонду». Мета проекту – обстеження 68 об'єктів природно-заповідного фонду Черкаського та Чигиринського районів Черкаської області. Протягом досліджень передбачається вивчення сучасного стану заповідних територій, популяцій рідкісних і зникаючих видів рослин, виявлення біотопів, які охороняються в Європі відповідно до Резолюції № 4 Бернської конвенції та рослинних угруповань, занесених до Зеленої книги України та інвентаризація флори і фауни (доц. О. В. Спрягайло).

Академічна мобільність викладачів і студентів

У 2018 р. науковці Університету мали понад 120 виїздів за кордон з метою науково-дослідної роботи, стажування, участі у конференціях, симпозіумах тощо.

У квітні відбувся робочий візит ректора О. В. Черевка до Дебреценського університету (Угорщина). Метою поїздки було ознайомлення з роботою вишу, його кафедр як осередків наукової діяльності, а також розширення можливостей участі Університету в грантових програмах ЄС.

На початку червня ректор О. В. Черевко відвідав з робочим візитом Університет Осло (Норвегія). Під час зустрічі з представниками Університету Осло – проректором із досліджень та інтернаціоналізації Ase Gornitzka, старшим радником Офісу міжнародних зв'язків та підтримки досліджень Solveig Aas, професором кафедри літератури, досліджень місцевості та європейських мов, Geir Flikke О. В. Черевко презентував Черкаський національний університет. Особливу зацікавленість викликав проект «На шляху до Міклагарда», започаткований в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького. У його основу лягли дослідження шляхів вікінгів.

На початку жовтня 2018 року делегація викладачів на чолі з ректором О. В. Черевком побувала в Гуманітарно-природничому університеті імені Яна Длугоша (Польща), де вони стали учасниками свята з нагоди початку навчального року.

У листопаді 2018 року перший проректор В. М. Мойсієнко у складі делегації науковців та громадських діячів з України, які займаються питаннями співпраці України та НАТО, українського євроінтеграційного процесу, проблемами безпеки, взяв участь у візиті до штаб-квартири НАТО та Офісу Верховного головнокомандувача ОЗС НАТО в Європі (SHAPE). Програмою візиту було передбачено зустрічі з керівниками підрозділів НАТО, військовими, дипломатами, обговорення актуальних питань діяльності Альянсу та розвитку відносин між Україною та НАТО.

Наукові дослідження у межах спільних проектів

На початку 2018 року доц. О. М. Радченко проводила наукове дослідження за проектом EHRI «European Holocaust Research Infrastructure»

(«Європейська дослідницька інфраструктура в історії Голокосту»), Інститут сучасної історії Мюнхен (Німеччина).

Упродовж 2018 року к.х.н. Г. В. Баришніков працював у Королівській школі м. Стокгольм (Швеція) за постдокторською програмою за підтримки стипендії фонду Карла Триггера «Principles of electroluminescence in organic and hybrid light emitting diodes».

01.03.2018-31.03.2018 проф. А. М. Гусак працював в Університеті Штудгарта (Німеччина) у межах Гранту DAAD Research Stays for University Academics and Scientists.

01.03.2018-31.03.2018. доц. М.О. Пасічний провів наукові дослідження за проектом FP7 EXMONAN у Швейцарській федеральній лабораторії матеріалознавства та технологій, м. Дюбендорф (Швейцарія).

У травні 2018 року проф. Н. І. Земзюліна пройшла академічне стажування в Опольському університеті, Польща на відділенні Історії та педагогіки в межах програми академічної мобільності Еразмус+ КА1. Програма стажування включала читання лекцій, знайомство з адміністративною роботою і особливістю викладання в польських ЗВО, зокрема, порівняння навчальних програм та методики викладання.

Старший викладач С. В. Бабенко пройшов наукове стажування у Лабораторії промислових і за участі людини систем автоматичного керування, машинобудування та інформатики (LAMIH) Університету Валенсьєна і Ено-Камбрезі (Université de Valenciennes et du Hainaut-Cambrésis), (Франція), де він працював над проектом CFNES (Communication and fault detection of networked systems using time scale theory).

Проф. С. А. Жаботинська пройшла наукове стажування у Вільнюському інституті політичних досліджень (Литва) та Єврокомісії, м. Брюссель (Бельгія) за програмою "Crisis, Conflict and Critical Diplomacy: EU Perception in Ukraine and Israel / Palestine" (2015-2017).

З 1 вересня 2018 року розпочав навчання доц. В. О. Велівченко в Університеті Кентербері (Нова Зеландія), де отримав грант на навчання в докторантурі з Європейських студій.

Упродовж серпня 2018 року проф. А. М. Гусак провів наукові дослідження за проектом FP7 EXMONAN в Університеті Гренобля (Франція).

З 10 по 26 вересня 2018 року група науковців-фізиків (проф. Т.В. Запорожець, проф. Я. Д. Король., Н. В. Сторожук) перебувала в Університеті Дебрецена для участі у реалізації завдань, запланованих на період виконання європейського наукового проекту EXMONAN, FP7: Дослідження нуклеації і росту фаз у наномасштабі.

31.10.2018-06.12.2018 проф. А.М. Гусак провів наукові дослідження за проектом FP7 EXMONAN у Національному університеті Цзяотун, Сінчжу (Тайвань).

У грудні 2018 року проф. Є.М. Кирилюк проводив наукові дослідження в університетах Варшави та Познані (Польща).

Участь викладачів у конференціях, форумах та семінарах

25-27 лютого 2018 року доц. Ю. О. Ляшенко – участь у міжнародному науковому форумі «Віртуальний університет у глобальному світі? Роль академічного закладу в епоху технологічного прогресу», який відбувся в Аріельському університеті (Ізраїль).

22-23 лютого 2018 року доц. Н.С. Рибалка – участь у конференції “Elia’s Together event”, Європейська асоціація мовної індустрії AISBL, Греція (Афіни).

У березні 2018 доц. К. М. Ромащенко – участь у науково-практичному семінарі «Конкурентоспроможність, зростання і криза» у Віденському інституті міжнародної економіки та Об’єднаному Віденському інституті за підтримки Міністерства фінансів і Національного банку Австрії.

13-14 березня 2018 р. в Жешуві (Польща) відбувся черговий міжнародний Форум «Європа – Україна». Одинадцятий Форум цього року

проходив під символічною назвою «Асоціація з Європейським Союзом і що далі?». На Форумі побував доц. Т. І. Ромащенко.

15-16 березня проф. С.Р. Пасєка брала участь у роботі VI Міжнародної конференції у м. Гомель (Білорусь). VI Міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми теорії та практики сучасної економічної науки» відбулася у Гомельському державному університеті імені Франциска Скорини. Черкаський науковець була членом оргкомітету та почесним доповідачем на пленарному засіданні.

Проф Л. І. Ромащенко брала участь у трьох міжнародних конференціях: 18 травня 2018 року – V Міжнародна наукова конференція «Традыцыйная і духоўная культуры Усходняга Палесся: праблема вывучэння і захавання ў постчарнобыльскі час», Гомельський державний університет ім. Ф. Скорини (Білорусь); 2-9 серпня 2018 року – XXI Міжнародно-освітні читання «Образ дитинства в літературі та мистецтві», Гданськ-Сопот (Польща); «Білінгвізм в Центрально-Східній Європі», Вільнюський едукологічний університет (Литва).

12-15 квітня 2018 року у Бродовіні (Німеччина) відбулася ювілейна зустріч робочої групи зі збереження рідкісного виду птаха – очеретянки прудкої (Aquatic Warbler Conservation Team - BirdLife International). У роботі конференції брали участь 39 орнітологів із 13 країн Європи та Африки, серед них – к.б.н. О. В. Ілюха.

У липні 2018 року проф. С. П. Архипова – участь (співголова оргкомітету) у міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна наука, освіта і бізнес», Варненський університет менеджменту, Добрич, Варна, (Болгарія).

01-12 червня 2018 року доц. Т. К. Касьян – участь у міжнародній конференції «Формування у сучасного спеціаліста професійної компетенції в контексті Європейської інтеграції», Варненський університет менеджменту (Болгарія).

11-13 червня 2018 року проф. Л.В. Кондрашова – участь в міжнародній конференції, Природничо-гуманітарний університет, м. Седльце (Польща).

25-29 червня 2018 року проф. А.М. Гусак – участь у міжнародній науковій конференції “Diffusion in Solids and Liquids - DSL2018”, Амстердам (Нідерланди).

23.08-07.09.2018 доц. О.М. Радченко брала участь у двох міжнародних конференціях в університеті Австрії та університеті Братислави, (Словаччина).

01–07 вересня 2018 професори Л.В. Кондрашова та Є.О. Лодатко – участь у міжнародній конференції, Софійський університет імені св. Климента Охридського, м. Кітен (Болгарія).

14-21.09.2018 проф. С.Р. Пасека брала участь у міжнародній конференції, Пальма-де-Майорка (Іспанія).

У вересні 2018 року доц. З.В. Шевченко – участь у міжнародній науково-практичній конференції «Білоруська наука в умовах модернізації», яка відбулася у Національній академії наук, Мінськ (Білорусь).

11-15.09.2018 доц. О.І. Астапова-Вязьміна – участь у міжнародній науковій конференції Poznan Reasoning Week 2018, яка відбулася в Університеті імені Адама Міцкевича, м. Познань (Польща).

17-21 вересня 2018 доц. Г.В. Луценко – участь у конференції Європейського товариства з інженерної освіти, яка відбулася у Технічному університеті Данії, Участь у межах наукової роботи молодих учених «Модернізація освітніх програм на засадах проблемно/проектно орієнтованого навчання дисциплін математичної, природничонаукової та професійної підготовки».

У жовтні 2018 року проф. В.В. Масненко і докторант С.О. Шамара – участь у міжнародному круглому столі «1918 рік: Білорусь і народи Центрально-Східної Європи в геополітичному контексті епохи (проблема відродження державності: плани і реалії)», Гродно (Білорусь).

Доцент К. В. Братко брав участь у двох конференціях: 26-29 червня 2018 у II Міжнародній науково-практичній конференції “Scientific Research Priorities – 2018: theoretical and practical value”, Вища школа бізнесу, Новий Сонч (Польща); 25-27.10.2018 у Міжнародній феноменологічній конференції «Роман Інгарден і його час», Ягелонський університет м. Краків (Польща).

Доцент А. А. Таран – участь у роботі міжнародної конференції «Мовознавство і системи славістичної бібліографії – сьогодні і завтра», Польська академія наук, Варшава (Польща).

Професор С. А. Жаботинська брала участь у міжнародній конференції “14th International Cognitive” Linguistics Conference, Тартуський університет (Естонія).

Професор Б. П. Мінаєв тричі на рік: 22 січня – 16 лютого, 20 червня – 3 липня, 20-24 вересня 2018 р. проводив наукові дослідження, брав участь у наукових семінарах, виступив з доповіддю на семінарі кафедри теоретичної хімії і біології у Королівському технологічному інституті, м. Стокгольм. 12-16 лютого 2018 року брав участь у конференції “Embedding for spectroscopy” Workshop Stockholm University, Center Alba Nova Chair: Prof. Lars Pettersson, м. Стокгольм (Швеція).

11-13 жовтня проф. О. В. Мельниченко – участь у 40 міжнародній науковій конференції «Сучасність промисловості та послуг», м. Вісла, (Польща)

16-23 листопада 2018 року доц. Т. І. Ромашенко – участь у науково-практичному семінарі, м. Відень (Австрія).

Стажування та підвищення кваліфікації

Двічі на рік у червні та жовтні 2018 року доц. В. А. Литвин пройшла закордонне стажування в Близькосхідному університеті м. Нікосія, Кіпр, де проводила дослідження у межах грантового проекту «Молекулярний дизайн матеріалів для органічних світловипромінюючих діодів з альтернативними механізмами електролюмінісценції».

26.02-02.03 2018 року доц. К. М. Ромашенко – стажування у Віденському інституті міжнародної економіки (Австрія).

12.03 – 21.06 2018 року дев'ять викладачів університету (проф. Н.В. Зачосова, к.ф.н. С. П. Сливка, к.ф.н. Л. І. Солодка, к.пед.н. М. В. Третьак, доц. О.В. Овчаренко, доц. Г.В. Кочерга, проф. І. А. Акуленко, ст. в. Н.Б. Середа, доц. Н.П. Іванова) отримали сертифікати про проходження тримісячного міжнародного стажування з метою підвищення кваліфікації Scientific professional development course for the Educational project “The innovative Methods and Technologies of Teaching: The Newest in the European Practice” у Вищій школі лінгвістичній м. Ченстохова (Польща).

12.03-30.06.2018 доц. Н. В. Прямухіна, доц. П. С. Білоус пройшли стажування у Вищій школі гуманітарній м. Сосновець (Польща).

У червні 2018 року проф. С. П. Архипова, доценти Т. Л. Касьян та Н. П. Іванова отримали міжнародні сертифікати з підвищення кваліфікації Варненського університету (Болгарія).

З 12 по 24 серпня 2018 року к.ф.н. С. П. Сливка пройшла двотижнєве стажування у Літній школі фонетики в Університетському коледжі Лондона (UCL) (Велика Британія).

3-21 вересня 2018 року проф. С. Р. Пасека – стажування з метою підвищення кваліфікації та отримала сертифікат у ISMA University, м. Рига (Литва).

З 11 по 29 червня 2018 року доц. К. В. Братко пройшов стажування з метою підвищення кваліфікації у Вищій школі бізнесу, м. Новий Сонч (Польща).

04.10.2017 – 04.12.2017 доц. Д. М. Павкін пройшов стажування з метою підвищення кваліфікації та отримав сертифікат “Professional development course for the European Educational Project” “education in a Globalized World”, Варненський університет менеджменту (Болгарія).

Упродовж травня-червня 2018 к. п. н. І. О. Вакуленко пройшла стажування з метою підвищення кваліфікації у Pan-European University, Братислава (Словаччина).

10-29.01.2018 проф. С. С. Данилюк та 10-20.04.2018 доц. О. Ю. Цимбал стажувалися з метою підвищення кваліфікації у Природничо-гуманітарному університеті м. Седльце, Польща.

З 16.02 по 16.05.2018 проф. С.С. Данилюк, доц. В.В. Ткаченко, к.п.н. К.О. Ткаченко та 01.02-30.04 2018 року проф. Є.М. Кирилюк та ст.в. І.М. Кирилюк стажувалися та отримали сертифікати про підвищення кваліфікації у Вищій соціально-економічній школі, м. Пшеворськ (Польща).

11-16.06 2018 року проф. А. Ю. Чабан пройшов наукове стажування в межах проекту «Взаємне сприйняття країн східного партнерства, Росії та ЄС», Париж (Франція).

01.07-12.07 2018 року проф. А. Г. Морозов – стажування у Варненському університеті менеджменту, Болгарія.

01.09.2017-01.05.2018 проф. С.В. Корновенко та доц. Н.О. Андрусак – науково-освітнє стажування в університетах Польщі у межах Українсько-польського проекту «Інноваційний університет та лідерство. Фаза III: Інновації та відносини з оточенням».

Доц. Радченко О.М. з 1 листопада 2018 року до 31 січня 2019 року – наукове стажування у м. Франкфурт на Одери (Німеччина).

З 02.12.2018 по 03.03.2019 доц. І.М. Сергієнко пройшла міжнародне наукове стажування у Академії імені Яна Гуса м. Прага (Чехія).

Налагодження співробітництва

28.11 – 03.12. 2017 року проф. О.В. Мельниченко здійснив візит до наукових установ Лондона з метою налагодження співробітництва, Лондонська академія науки і бізнесу (Велика Британія).

Двічі за рік 19.02 – 15.03 та 27.08 – 21.10 2018 року проф. О.В. Мельниченко перебував з метою консультаційної роботи з

організації і проведення стажування для викладачів, Consilium Sp. z o.o., Варшава (Польща).

16.03 – 16.04 2018 року проф. О.В. Мельниченко – консультаційна робота з організації та проведення стажування для викладачів на тему: «Організація європейської освіти, наукові проекти та публікаційна діяльність» у Вищій школі комунікації та управління, Познань (Польща).

18-29.06.2018 доц. Н.О. Попова – участь у П'ятнадцятому колоквиумі для викладачів з інтелектуальної власності та стажування, Всесвітня організація інтелектуальної власності, Світова організація торгівлі, Женева (Швейцарія).

Двічі на рік професори С.П. Архипова, Н.І. Земзюліна, доценти Г. В Гриценко., Т.К. Касьян, Л.В. Швидка, В.А. Литвин та Ева Назарук-Стоцька перебували з метою організації академічної мобільності та супроводу студентів на семестрове стажування у Гуманітарно-природничому університеті імені Яна Длугоша м. Ченстохова (Польща).

Старший науковий співробітник Наукового-дослідного центру з вивчення пам'яток археології Інституту Історії і філософії, к.і.н. О. Меміш влітку перебувала у Верхній Месопотамії (Туреччина). Під час тривалого візиту до місцевості, яка відзначається до того ж і величезною кількістю пам'яток біблійної доби (печера Ноя) та раннього християнства, науковець готувала організаційно-матеріальні передумови для участі науковців Черкаського національного в міжнародному проекті по дослідженні Гебеклі-Тепе (Пуповиний пагорб).

20-23 листопада 2018 перший проректор В.М Мойсієнко перебував з робочим візитом у штаб-квартирі НАТО в Брюсселі (Бельгія).

8-27 квітня 2018 року ст.в. В.Д. Масляков брав участь у навчально-тренувальному зборі збірної команди України з легкої атлетики (Туреччина).

4-13 серпня 2018 р. к.п.н. Д.Н. Нечипоренко був учасником змагань Чемпіонату Європи з легкої атлетики, Берлін (Німеччина).

Із 23 по 25 березня проф. А.І. Стеценко і доц. Б.О. Онищенко перебували з метою забезпечення організації та проведення змагань на Кубку Європи з класичного пауерліфтингу та класичного жиму лежачи, Європейська федерація пауерліфтингу, м. Ошмяни, (Білорусь) Проф. А.І. Стеценко член Технічного комітету Міжнародної федерації пауерліфтингу та реєстратор рекордів світу і Європи, організовував суддівство змагань, а доц. Б.О. Онищенко, у якості комп'ютерного секретаря та ІТ експерта Міжнародної федерації пауерліфтингу, забезпечував роботу інформаційно-статистичної програми «GoodLift». Доц. Б.О. Онищенко мав ще чотири виїзди впродовж звітнього періоду з метою участі в організації спортивних змагань: м. Почефструм (ПАР), м. Вантаа (Фінляндія), м. Калгарі (Канада), м. Белград (Сербія).

03-11 листопада 2018 проф. А.І. Стеценко – участь у суддівстві на Чемпіонаті світу в м. Гальмстад (Швеція).

Студентська мобільність

Продовжується активна співпраця між Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького та Гуманітарно-природничим університетом імені Яна Длугоша м. Ченстохова (Польща). Вже систематичним є семестрове навчання наших студентів у польському виші за різними напрямками та спеціальностями. Упродовж 2017-2018 н.р. року 44 студенти мали можливість навчатися у цьому навчальному закладі. У семестровій програмі студентської академічної мобільності беруть участь студенти ННІ іноземних мов, ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва, ННІ історії та філософії, ННІ природничих наук, ННІ інформаційних та освітніх технологій. А з жовтня по січень 2018 року ще 31 студент пройшли семестрове навчання в Гуманітарно-природничому університеті імені Яна Длугоша.

У 2018 році сім студентів навчаються за програмою Подвійного диплома у Вищій школі лінгвістичній, м. Ченстохов (Польща).

Влітку 2018 року 5 студентів-перекладачів перебували у літніх мовних школах. Навчання було організовано Національним агентством академічних обмінів Польщі за підтримки Міністерства науки та вищої освіти Республіки Польща. Студентки 3 курсу Ірина Ушкова і Стефанія Грановська 4 тижні навчалися в Католицькому університеті в Любліні, студенти 2 курсу Валерія Палій і Андрій Юхно – Любліні, Університет Марії Кюрі-Склодовської, а першокурсниця Леся Нечипоренко в Кракові – в Ягеллонському університеті.

26-28 листопада 2018 року І. В. Юстик, студентка 3 курсу спеціальності Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології ННІ інформаційних та освітніх технологій брала участь у міжнародній конференції "Perspektywy Women in Tech Summit". Конференція відбулася у межах європейського проекту "IT for SHE" для студенток, аспіранток та молодих вчених-жінок університетів України, у Варшавському Центрі EXPO XXI (Польща).

Упродовж літніх канікул 37 студентів проходили стажування у Болгарії (12), Німеччині (11), Туреччині (5), Китаї, Греції, Польщі, Іспанії, Італії, Єгипті, Чорногорії (2).

Аспірантка А. А. Котиченко навчається за грантовою програмою у магістратурі Варшавського університету, Польща.

Іноземці як учасники академічної мобільності, прийом іноземних делегацій

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького є привабливим для **іноземних науковців**, які відвідують його для наукової та викладацької діяльності, у складі делегацій ЗВО-партнерів чи як представники посольств, консульств, освітньо-наукових та громадських організацій.

У ННІ іноземних мов упродовж двох місяців 2018 року (квітень – травень) проф. Л. Легенхаузен (м. Мюнстер, Німеччина) навчав студентів методики викладання іноземних мов та лінгвістики (11 рік поспіль). Польську мову на спеціальності «Переклад» з вересня 2014 року викладає доктор гуманітарних наук Ева Назарук-Стоцька (Люблін, Польща).

29-30 березня 2018 року доктор педагогічних наук, професор Малопольської економічної вищої школи (м. Тарнов, Польща) Юрій Пелех та доктор педагогічних наук, професор Ардаханського державного університету (Республіка Туреччина) Ремзі Девлетов завітали в університет на Міжнародну науково-практичну конференцію.

16-17 травня 2018 р. Роберт Монтгомері (Сідней, Австралія) завітав до університету для обміну досвідом, провів науково-методичний семінар «Developing of Students' Speaking Skills» для викладачів кафедри іноземних мов.

З 2 до 21 червня 2018 року на кафедрі фізики працювали угорські колеги університету Дебрецена, з якими ми маємо спільний міжнародний проект EXMONAN, доктор габілітований Чаба Черхаті та аспірантка Лаура Юхач. З липня і до початку вересня ще троє колег із університету Дебрецена Янош Томан Бенс Гайдіч, Бенс Пардітка працювали в університеті за цим же проектом.

У серпні-вересні 2018 року професор Гвідо Шмітц з університету Штутгарта (Німеччина) провів для викладачів методичний семінар на тему: «Із досвіду викладання фізики й математики у німецьких школах» та лекцію для студентів присвячену питанням прикладної фізики, нанофізики, матеріалознавства.

У серпні професор Університету Томпсон Ріверс (Канада) Олександр Кондрашов відвідав Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького. Під час зустрічі обговорили питання подальшої співпраці між університетами: студентські обміни, участь у спільних наукових і освітніх проектах. Кафедра соціальної роботи і соціальної педагогіки Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького три роки співпрацює із канадським науковцем. Він неодноразово читав лекції та проводив семінари для українських колег за допомогою скайп-зв'язку. Започатковано ряд спільних проектів.

У листопаді 2018 року Наталія Чабан, доцент національного центру європейських студій університету Кентебері, м. Крайстчерч (Нова Зеландія) провела лекції для студентів ННІ історії та філософії.

9 жовтня Університет відвідала делегація Фондації «Воля і Демократія» (Польща) в межах проекту Координація та підтримка вищої полоністичної освіти в Україні. Реалізується проект Фондом «Воля і демократія» та фінансується Сенатом Республіки Польща як частина піклування про польську діаспору та поляків за кордоном. Координатори проекту Єжи та Марта Ковальські провели методичний семінар для студентів та викладачів кафедри теорії і практики перекладу.

У жовтні 2018 року доктор Кеп Хенслі, з Коледжу Рокмонд, Колорадо (США), прочитав лекцію «Історіографія, мова, культура та наші історії» для студентів ННІ історії і філософії.

05.02.2018 – 15.06.2018 волонтер Корпусу Миру Джозеф Хелі (США) працював зі студентами ННІ іноземних мов на кафедрі практики англійської мови.

Упродовж навчального року волонтер Корпусу Миру Джонсон Дюжон (США) навчає студентів ННІ іноземних мов (кафедра практики англійської мови).

З вересня 2018 року до травня 2019 року волонтер Корпусу Миру Фабенсон Фріш м. Дарем (США) працюватиме зі студентами ННІ іноземних мов на кафедрі фонетики та граматики англійської мови.

У листопаді проф. Джеміль Тундж з турецького університету м. Ван провів лекції про специфіку навчання в Туреччині, про освітній процес у країні та особливості грантових систем студентам ННІ інформаційних та освітніх технологій.

У 2018 році в Університеті проведено міжнародні наукові конференції (11), міжнародні скайп-конференції, семінари та круглі столи до Дня Європи.

У квітні 2018 року в Університеті відбулася Міжнародна науково-практична конференція «Революційні потрясіння початку ХХ ст. в Європі:

геополітичний, соціокультурний і антропологічний виміри», з доповідями виступили іноземні науковці: про революційні потрясіння початку ХХ століття в Російській імперії та проблему міграції між Східною та Центральною Європою розповів науковець з Університету Матея Бела (Словаччина) Міхал Шмігель; В'ячеслав Меньковський, доктор історичних наук, професор Білоруського державного університету підготував доповідь про становлення державності Білорусі в роки світової війни й революції 1914 – 1919 років; викладач Інституту історії Ягеллонського університету (Польща) Адам Свойнтек виступив з доповіддю про історію подій в Україні та український, російський і польський погляди на всі ці процеси.

11 квітня в Університеті презентували табір англійської мови «English Camp», що проходить у межах табору «World Leaders Camp 2018». Організаторами заходу є ГО «Всеукраїнське молодіжне спілкування». Відкриття презентації розпочала волонтер «English Camp» Анастасія Косянчук, привітавши студентів, вона розповіла про свій досвід волонтерства та подолання мовних перешкод. Після цього невелику mind-лекцію провів Лі Йонквон – заступник директора «World Leaders Camp» в Україні.

19-20 квітня відбулася ХХ щорічна Всеукраїнська конференція молодих учених Актуальні проблеми природничих і гуманітарних наук у дослідженнях молодих учених («Родзинка»). Цьогоріч традиційна наукова подія об'єднала студентів, аспірантів, викладачів з України, Узбекистану, Республіки Білорусь, Республіки Молдова, Туркменістану, Китайської Народної Республіки, Туреччини, Італії

26-26 квітня 2018 року в Університеті стартувала робота учасників Молодіжного Євроатлантичного безпекового форуму. Участь в обговоренні актуальних питань брали представники країн-членів Альянсу – Литви і Канади: Посол Литовської Республіки в Україні Марюс Януконіс, експерти з питань безпеки, зокрема, Голова представництва НАТО в Україні Александер Вінніков, колишній Посол Литовської Республіки в Україні Пятрас Вайтекунас, колишній Міністр Закордонних справ України

Володимир Огризко, директор Департаменту Євроатлантичної співпраці Міністерства оборони краю Литовської Республіки Саулюс Гасюнас, заступник глави Центру інформації і документації НАТО в Україні Вікторія Цемінітє. Студенти Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького, а також студенти із Києва та Чернігова, брали участь в інтерактивних дискусіях щодо зміни середовища глобальної безпеки, нових викликів безпеці, зокрема гібридним викликам. Були обговорені питання сучасної ролі НАТО, безпекової політики України та відносин НАТО–Україна.

У вересні 2018 року відбулася міжнародна науково-практична конференція «Трахтемирів: історія та сучасність». Проблема охорони та історичної цінності заповідника набула міжнародного значення, оскільки учасниками у конференції були і представники європейських університетів. Зокрема, Адам Свйонтек – науковець із Інституту історії Ягеллонського університету (Краків, Польща), Лінгард Легенгаузен – професор Вестфальського університету ім. Вільгельма (ФРН), Міхал Шмігель – науковець з Університету Матея Бела (Словаччина) та Януш Хенрік Доробіж – професор Опольського університету (Польща).

Професор Ханс Огрен (Королівський технологічний інститут, Стокгольм, та університет Упсала (Швеція)) відвідав міжнародну наукову конференцію, присвячену 75-річчю професора Бориса Мінаєва.

Про коучинг та його місце в освіті викладачі та студенти Університету дізнавалися під час скайп-тренінгу 22 жовтня. Модератором зустрічі став Томаш Кук, коуч міжнародної категорії, проректор з міжнародних відносин Вищої лінгвістичної школи міста Ченстохова (Польща).

У жовтні 2018 року в ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва відбувся триденний Міжнародний семінар-тренінг для студентів та викладачів «Виховання характеру особистості дитини». Спікером семінару-тренінгу був представник міжнародної організації з Америки, координатор міжнародних проектів Чарльз Ландрет. Під час семінару він

поділився власним досвідом роботи з дітьми. Також Чарльз Ландрет розповів про результати дослідження поведінки дітей різного віку, які були проведені Ліндою Елбрук Ландрет, директором приватного закладу дошкільної освіти, яка працює за методикою М. Монтесорі в місті Далласі (штат Техас, США). Після завершення навчання учасники отримали сертифікати міжнародного зразка про проходження 10-годинного семінару-тренінгу «Виховання характеру особистості дитини».

Участь у виставках, форумах, фестивалях, конкурсах

15-17 березня 2018 року на Дев'ятій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти-2018» та Сьомій Міжнародній виставці освіти за кордоном «World Edu». Університет отримав Гран-прі у номінації «Лідер вищої освіти України».

18 жовтня студенти ННІ природничих наук взяли участь у ХІ міжнародній виставці LABCompIEX, м. Київ.

23-25 жовтня 2018 року Університет брав участь у Десятій міжнародній виставці «Інноватика в сучасній освіті» та Восьмій міжнародній виставці освіти за кордоном «World Edu», яка відбулася у Київському Палаці дітей та юнацтва. Університет отримав Золоту медаль за конкурсну роботу в номінації «Інноваційна діяльність закладу освіти в умовах упровадження Концепції Нової української школи», автор роботи старший викладач І.О. Ніколаєску. Делегація ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи та мистецтва провела дискусійну панель «Інноваційні платформи зростання професійної майстерності викладачів як умова забезпечення якості підготовки майбутніх педагогів у контексті Нової української школи», доповідачі проф. Т.М. Десятов, доц. Ю.В. Тимошенко.

У жовтні 2018 року ректор Університету О. В. Черевко у складі делегації від Черкащини був учасником Київського Міжнародного Економічного Форуму.

22-27 жовтня проф. О.В. Мельниченко – участь у виставці "All in Print China 2018", Shanghai New International Expo Centre, Шанхай (Китайська Народна Республіка).

У квітні 2018 року Університет отримав почесне звання «Лідер освіти Черкащини» на XXIII обласній виставці перспективного педагогічного досвіду «Інноваційний пошук освітян Черкащини».

20-21 вересня викладачі та студенти ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва брали участь у Десятому Міжнародному фестивалі педагогічних інновацій. Захід проходив у КНЗ «Черкаський обласний інститут післядипломної освіти педагогічних працівників Черкаської обласної ради».

30 березня 2018 року студенти спеціальності Менеджмент ННІ економіки та права відвідали конференцію наукової молоді Економічне майбутнє України, організаторами якої стали Українська асоціація Римського клубу спільно з Київським міжнародним економічним форумом (КМЕФ), м. Київ.

21-22 квітня у Києві відбувся молодіжний табір Студенти проти корупції, організований НАБУ спільно з ПРООН. У таборі брала участь студентка ННІ історії і філософії Надія Павлова.

24 квітня 2018 року в Києві у конгрес-холі Mercure Kyiv Congress відбувся Всеукраїнський відкритий форум лідерів освіти «MIND EDUCATION LEADERS FORUM 2018, досвід Республіки Корея». У форумі брала участь доц. А. В. Гриліцька. Під час доповідей висвітлили базові параметри організації взаємодії викладача та студентів, що сприяють плідному формуванню креативного мислення та всебічному розвитку особистості майбутнього професіонала.

Проф. Л. І. Ромащенко брала участь у IX Міжнародному конгресі МАУ (Міжнародна асоціація українців), який відбувся в Києві.

14-15 червня 2018 року доценти В.О. Велівченко та Н.О. Андрусак – участь у Міжнародному культурно-освітньому форумі «Шовковий шлях 2018: Україна-Китай», який відбувся у Києві.

20.11.2018 делегація (доценти Л.В. Швидка, Л.В. Потапенко, І.М. Литвин) Університету на чолі з ректором Олександром Черевком взяла участь у прийомі з нагоди 100-ї річниці відновлення Незалежності Республіки Польща, який відбувся у конгресо-виставковому центрі «Парковий», м. Київ.

21 листопада 2018 року фахівець ННЦ зовнішніх і міжнародних зв'язків М. Я. Щербаков відвідав Міжнародний форум «INNOVATION MARKET», який відбувся у Міжнародному виставковому центрі, м. Київ.

4. У СФЕРІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ

Відповідно до Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді у 2018 році робота зі студентами в Університеті спрямована на виховання молодого людини як свідомого громадянина, носія християнських чеснот, охоронця і популяризатора національної культури, екологічно грамотної людини з високим рівнем політичної та правової культури, доброго сім'янина, доброчинця і захисника країни.

Протягом звітного періоду в інститутах і факультетах університету активно проводилися заходи з метою гармонійного розвитку студентів, розкриття їхнього творчого потенціалу, формування морально-етичних принципів та національної самосвідомості.

Головні напрями виховної роботи у 2018 році:

- Військово-патріотичне виховання.
- Виховання поваги до державної мови та національної приналежності.
- Благодійність і волонтерство.
- Просвітництво, зустрічі, круглі столи, форуми з видатними людьми, громадськими та культурними діячами.
- Заходи з популяризації університету.
- Взаємодія зі студентським самоврядуванням.
- Культурно-масові заходи.

Військово-патріотичне виховання

Вагомою складовою патріотичного виховання, а в часи воєнної агресії – пріоритетною, є військове виховання, зорієнтоване на формування у молодого особи готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу в Збройних Силах України як особливому виді державної служби. Університет є осередком військово-національного виховання в Черкаській області.

Упродовж року проведено заходи, що мають важливий вплив на формування патріотів держави. Зокрема,

– 22 січня, у День Соборності України делегація Університету разом з громадою міста поклали квіти до пам'ятника Борцям за волю України.

– 29 січня, заходи з ушанування пам'яті Героїв Крут, покладання квітів до пам'ятника Борцям за волю України та молебень у Святотроїцькому соборі.

– 20 лютого, заходи з ушанування учасників Революції Гідності, покладання квітів до пам'ятника «Борцям за волю України», до монумента генерал-майору Ігорю Момоту та до пам'ятного хреста на честь Героїв Небесної Сотні. На поминальній службі в Свято-Троїцькому кафедральному соборі УПЦ Київського патріархату разом згадали Небесну Сотню й тих, хто загинув на Сході.

Зустріч із активним учасником Революції Гідності, який перебував на Майдані, Степаном Вінярським.

– 24 лютого майбутні історики провели зустріч з активним учасником Майдану, випускником навчально-наукового інституту історії та філософії Романом Орищенком.

– 26 лютого викладачі та студенти переглянули кінострічку «Кіборги. Герої не вмирають» — режисера Ахтема Сеїтаблаєва за сценарієм Наталії Ворожбит. Показ фільму відбувся за підтримки КП «Черкасиоблкіно» та Черкаського об'єднаного міського військового комісаріату.

– 14 березня в День українського добровольця колектив Університету долучився до міських заходів із вшанування захисників України. Студентська рада відвідала фотовиставку загиблих бійців та побувала на зустрічі із добровольцями — учасниками АТО, волонтерами та громадськими організаціями, взяла участь у перегляді стрічки про життя українських захисників

– 14 квітня виповнилося 4 роки від початку антитерористичної операції в Україні. Напередодні цієї дати в Університеті відбулася серія зустрічей студентів із тими, хто пройшов неоголошену війну. Заходи ініціювала Студентська рада Черкаського національного університету імені

Богдана Хмельницького. На ініціативу студентів відгукнулися колишні й нинішні студенти Університету, представники національно-патріотичних сил Черкащини.

– 17 квітня у День пожежної охорони України делегація Університету вшанувала пам'ять працівника пожежної служби Олексія Жирного. Він загинув у квітні 1990, рятуючи від вогню навчальний корпус університету.

– 22 квітня викладачі й студенти взяли участь у презентації збірки інформаційних і фотоматеріалів «Пам'ять серця», видану за сприяння Черкаської міської ради.

– 26 квітня викладачі й студенти разом із черкашанами вшанували жертв аварії на Чорнобильській атомній електростанції, взяли участь у мітингу-реквіємі, який відбувся біля пам'ятного знаку «Жертвам Чорнобиля» у Соборному сквері Черкас.

– 7 травня викладачі та студенти навчально-наукового інституту природничих наук зустрілися з захисником Донецького аеропорту, черкаським кіборгом Василем Шкутом.

– 8 травня, викладачі та студенти кафедри військової підготовки взяли участь у міському фестивалі «Народ героїв». Презентували містянам зброю, військове спорядження.

У межах заходів з нагоди Дня пам'яті та примирення і 73-ї річниці перемоги над нацизмом у Другій світовій війні відбулося тематичне засідання літературної студії Ганни Клименко-Синьоок ННІ української філології та соціальних комунікацій «А сонце там — на відстані руки»

– 9 травня викладачі разом із родинами, студенти Університету поклали квіти до Пагорба Слави та долучилися до загальноміських заходів з нагоди Дня пам'яті та примирення та Дня перемоги.

– Напередодні свята волонтери з навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва привітали ветеранів та учасників бойових дій.

– 18 травня у День скорботи й пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу в Університеті був створений куточок пам'яті.

– 22 травня в Українському домі (Київ) на церемонії відзначення Знаком народної пошани — «Орденем Нескорених» — серед нагороджених українських бійців, волонтерів, активістів були і випускники 2002 року історичного факультету (нині навчально-науковий інститут історії і філософії) — Роман Орищенко й Ігор Мазур.

– 23 травня під час проведення патріотично-освітницького фестивалю «Народ Героїв» університет було нагороджено подякою за популяризацію культурно-історичної спадщини і вагомий внесок у національно-патріотичне виховання та духовне збагачення України.

– 22 червня делегація Університету взяла участь у вшануванні пам'яті жертв Другої світової війни, поклавши квіти до меморіального комплексу на Пагорбі Слави.

– 31 липня випускники кафедри військової підготовки Університету склали Присягу на вірність народу України.

– 28 серпня студент навчально-наукового інституту економіки і права, черкаський АТОвець, учасник проектів «Переможці», «Ігри нескорених», «Сила нації» та «Invictus Games» Вадим Мазніченко отримав медаль «За мужність та героїзм».

– 12 жовтня у переддень трьох великих для українців свят — Покрови Пресвятої Богородиці, Дня Українського козацтва та Дня захисника України — Університет відзначив своє 98-річчя. Музичні дарунки, посвята у студенти та вшанування борців за волю України — таким запам'ятає цей день університетська громада.

– 14 жовтня з нагоди Дня захисника України ректор Університету вручив подарунок — портрет — студенту навчально-наукового інституту економіки і права, учаснику АТО Вадиму Мазніченку.

– У жовтні для першокурсників Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького традиційно організовують

екскурсії до музею історії Університету, де студенти дізнаються про історію та здобутки університету.

– 26 жовтня колектив Університету взяв участь в урочистій ході та покладанні квітів до Меморіалу пам'яті на честь загиблих черкащан у Другій світовій війні.

– 23 листопада заходи до Дня пам'яті жертв голодоморів, покладання квітів до пам'ятного знаку, жалобна хода вулицями міста, хвилина мовчання.

– 6 грудня у День Збройних Сил України громада Університету взяла участь в акції на підтримку полонених моряків

– 14 грудня заходи до дня 75-ої річниці звільнення міста від фашистських загарбників, вшанування пам'яті ліквідаторів наслідків аварії на ЧАЕС.

Виняткового значення в Університеті набуло вшанування героїв Революції Гідності. Було проведені такі заходи:

20 листопада

Літературний вечір «Поезія, народжена революцією» (ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва).

Зустріч-бесіда з учасниками АТО, студентами психологічного факультету Волошин Ж. та Перехрест І. (психологічний факультет).

Виготовлення прапора для бійців ООС (ННІ іноземних мов).

Зустріч із Максимом Шилом, учасником Революції Гідності (ННІ історії і філософії).

Майстер-клас із виготовлення оберегів, які будуть передані бійцям на передову (ННІ іноземних мов).

21 листопада

Круглий стіл «Роль церкви в подіях на Майдані 2013 року та в подальших суспільно-політичних процесах» (наукова бібліотека ім. М. Максимовича)

Виставка, присвячена подіям Майдану (ННІ інформаційних та освітніх технологій)

Тематична зустріч пам'яті з учасниками Революції Гідності і Свободи (ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я).

Покладання квітів (ННІ економіки і права).

Трансляція тематичних фото, відео (ННІ економіки і права).

Збір ліків для ООС (ННІ іноземних мов).

Показ документального фільму (ННІ української філології та соціальних комунікацій).

Засідання літературної студії «Як на паперті, всі у пам'яті...» (ННІ української філології та соціальних комунікацій).

22 листопада

Лекція «Революція Гідності: згадаймо головне» (ННІ природничих наук).

Зустріч студентів із практичним психологом, арттерапевтом, громадським діячем І. В. Срібною та компанією «GlobalDigniti» (Психологічний факультет).

23 листопада

Тематична виставка до Дня Революції Гідності (ФОТІУС)

Виховання поваги до державної мови та національної приналежності

Низка заходів з метою виховання поваги та любові до державної мови, національної приналежності стали в Університеті традиційними. Головна мета таких акцій — привернути увагу молоді до проблем мовної культури українців, формувати в студентів почуття поваги до рідної мови та стимулювати в них бажання активно та правильно послуговуватися її засобами.

Зокрема:

– 19 січня на Хрещення викладачі та працівники Університету разом із парафіянами Храму Святих Рівноапостольних Кирила і Мефодія освятили воду.

– 21 лютого до Міжнародного дня рідної мови студенти-філологи та історики випробовували свої інтелектуальні сили на брейн-рингу «Велесовий змаг».

– 23 березня відбулося освячення Музею українського рушника в Університеті.

– 17 травня, у Всесвітній день вишиванки, Університет традиційно вбрався у вишиванки, в ННІ та на факультетах пройшли флешмоби. Вірш Василя Симоненка «Я закоханий палко, без міри...» разом зі студентами декламували члени Наглядової ради, серед яких Президент України (у 2005-2010 роках) Віктор Ющенко, народний депутат України Сергій Рудик та інші громадські, політичні діячі, представники культури, науки, бізнесу.

– 22 травня, традиційно щороку в день перепоховання Тараса Шевченка на українській землі університетська громада проходить останнім шляхом Кобзаря.

– 24 травня у День слов'янської писемності та культури в храмі святих рівноапостольних Кирила і Мефодія відбулося святкове Богослужіння.

– 23 серпня колектив та студенти Університету взяли участь у заходах до Дня Державного Прапора та 27-ї річниці Незалежності України.

– 9 листопада, в День української писемності та мови, колектив університету спільно написав Диктант національної єдності.

– 12 вересня в Університеті відзначили Міжнародний день грамотності.

Благодійність і волонтерство

З метою культивування кращих рис української ментальності – доброчесності, працьовитості, бережливого ставлення до природи проведено низку доброчинних акцій:

– 16 лютого – студентська акція зі здачі крові «Червоне – то любов» з метою допомогти онкохворим та популяризувати донорство серед молоді. Учасники акції також віддали гроші, які за законодавством України

виплатила їм станція переливання крові, на лікування маленького смілянина Дениса Салого.

– 22 лютого студентська рада навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва традиційно відвідали Громадську волонтерську ініціативу «Наш батальйон — Укропський сухпай». Там робили заготівки, пакували супові та борщові набори для бійців, які захищають нас на передовій.

– 16 березня, благодійна акція на прохання студентки навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва Мар'яни Орел для підтримки хворої на цукровий діабет літньої жінки.

– 21 березня, «шкарпетковий» флешмоб до Всесвітнього дня людей із синдромом Дауна.

– 4 квітня – збір Великодніх пасок і крашанок для бійців АТО.

– 5 квітня, у Чистий четвер, Великоднє прибирання прилеглих територій закладу.

– 23 травня адміністрація комунального закладу «Черкаський обласний онкологічний диспансер» Черкаської обласної ради нагородила студентку навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи й мистецтва Інну Флоріанчик за активну участь в оснащенні паліативного центру.

– 2 вересня викладачі та працівники університету традиційно долучилися до Всеукраїнської благодійної акції «Ранець доброти».

– 5 вересня студентська рада Університету долучилася до благодійної акції на підтримку безпритульних тварин.

– 20 вересня студенти-екологи взяли участь в акції «Міжнародний день чистих берегів»

– 25 вересня презентація та гала-концерт з нагоди створення благодійного фонду «Життя без перешкод» для підтримки людей з особливими потребами, засновницею якого стала студентка психологічного факультету Владислава Семенченко.

– 29 вересня студенти Університету розписали стіни відділення для дітей з інвалідністю.

– 3 грудня свято милосердя і добра подарували студенти навчально-наукового інституту педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва вихованцям і працівникам Територіального центру надання соціальних послуг міста Черкаси.

– 6 грудня добродійний проект «Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом», подарунки для пацієнтів Черкаського обласного дитячого онкогематологічного відділення (ННІ історії і філософії);

– 10 грудня студенти Університету відвідали вихованців Черкаського центру соціальної та фізичної реабілітації людей з інвалідністю «Перспектива».

– свої картини представили викладачі й студенти кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва на благодійному ярмарку «Святий Миколай, діток не минай», де збирали кошти для пацієнтів Обласного центру дитячої онкології та гематології Черкаського обласного онкологічного диспансеру.

Просвітництво, зустрічі, круглі столи та форуми з видатними людьми, відомими громадськими та культурними діячами

Дієвими й вагомими формами позанавчальної виховної роботи є: конкурси, виставки, презентації художніх книг, вечори-зустрічі з видатними людьми, урочисті академії, фестивалі, концерти, походи, подорожі, різноманітні обрядові заходи.

Упродовж 2017 року було проведено:

– 15 лютого в Університеті прочитав лекцію доцент кафедри політології національного університету «Києво-Могилянська академія», експериментальний міністр оборони України, громадський та політичний діяч Анатолій Гриценко. Тема лекції: «Національна безпека України: ключові загрози та шляхи їх локалізації».

– 21 лютого екскурсія студентів-журналістів на 112 канал у Київ.

- 22 лютого екскурсія студентів-редакторів у редакцію інтернет-видання «Прочерк».
- 28 лютого студенти-редактори знайомилися з особливостями роботи журналістів черкаського інтернет-видання «ВиЧерпно».
- 15 березня відбувся традиційний конкурс декламування віршів Тараса Шевченка.
- 18 березня, лекцію на тему «Віра Шевченка» прочитав настоятель храму святих рівноапостольних Кирила й Мефодія протоіерей Андрій Шиманович.
- 23 березня виставка карикатур «АнтиЛокшина» на тему медіаграмотності від Громадської організації «Детектор медіа».
- 26 березня активісти буккросинг-клубу «Freebook» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького побували на тренінгу з маркетингу в соціальних мережах (SMM) у партнерів клубу — газети «Нова Доба».
- 27 березня в Університеті у межах кампанії «Студенти проти корупції» відбулась зустріч із представниками Національного антикорупційного бюро України.
- 3 квітня студенти спеціальності «Туризм» та «Готельно-ресторанна справа» відвідали туристичну виставку в Києві.
- У Музеї українського рушника провели безкоштовний майстер-клас із розпису писанок.
- 11 квітня в Університеті презентували табір англійської мови «English Camp», що проходить у рамках табору «World Leaders Camp 2018». Організаторами заходу є ГО «Всеукраїнське молодіжне спілкування».
- 12 квітня зустріч із фахівцями Пенсійного фонду, які розповіли студентам про переваги отримання легальної зарплати.
- 18 квітня в Університеті відбувся тренінг від експерта з успішного проведення публічних виступів і прес-конференцій, фахівця в сфері

ораторського мистецтва Івана Омеляна. Столичний фахівець завітав до університету на запрошення Студентської ради Університету.

– 21 квітня університет взяв активну участь в підготовці і проведенні Черкаського книжкового фестивалю, в межах якого пройшли зустрічі студентів:

– з письменником і видавцем Мирославом Дочинцем;

– з Тарасом Марусиком — перекладачем, громадським діячем, експертом із мовних питань, заступником голови Координаційної ради з питань застосування української мови в усіх сферах суспільного життя при Міністерстві культури України.

– проведено тренінг з авторського права

– 21-22 квітня в Києві студентка ННІ історії і філософії Надія Павлова взяла участь у молодіжному таборі «Студенти проти корупції», організованому НАБУ спільно з ПРООН.

– 5 травня викладачі та студенти вшанували пам'ять депортованих кримських татар. До роковин депортації в університеті провели конкурс студентських есе, а переможців нагородив відомий український режисер кримськотатарського походження Ахтем Сеїтаблаєв під час перегляду його фільму «Чужа молитва».

– 17 вересня в університеті відзначили 214-у річницю від дня народження М. Максимовича

– 28 вересня викладачі та студенти Університету взяли участь у презентації книги В'ячеслава Кириленка «Три розмови про Україну».

– 5 жовтня відомий політик і науковець Роман Безсмертний провів в Університеті відкриту лекцію на тему «Україна серед геополітичних вітрів».

– жовтень, для першокурсників Університету традиційно організовуються зустрічі з представниками патрульної поліції в Черкаській області.

– 31 жовтня зустріч із українським письменником, уродженцем Шполянщини Михайлом Слабошпицьким, презентація книги емуарів «Тіні в дзеркалі».

– 7 листопада університет традиційно долучається до відзначення Європейського дня протидії торгівлі людьми.

– 6 грудня зустріч із видатним письменником та публіцистом, лауреатом Національної премії імені Тараса Шевченка, громадсько-політичним діячем, членом Наглядової ради Національної суспільної телерадіокомпанії України Володимиром Яворівським.

– 21 грудня візит представників громадської організації Черкаське земляцтво «Шевченків край», а також делегатів від Чернігівського, Закарпатського, Харківського, Полтавського, Переяславського, Івано-Франківського, Житомирського, Львівського земляцтв.

Спортивно-масова робота

У 2018 році спортивний клуб «Богдан» Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького спільно з ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я провів масові одноразові спортивні заходи, а також університетські комплексні Спартакіади:

- комплексна Спартакіада університету (9 видів спорту);
- комплексна Спартакіада студентів ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я (9 видів спорту);
- змагання з легкої атлетики на призи Героя Радянського Союзу, професора Тканка Олександра Васильовича (грудень – щорічно, 100-150 учасників);
- відкрита першість спортивного клубу з пауерліфтингу (березень – щорічно близько 65 учасників);
- відкрита першість спортивного клубу з карате (квітень - щорічно близько 110 учасників);
- комплексна Спартакіада серед студентських гуртожитків (жовтень – 384 учасників);

– «Веселі старты» - спортивні змагання серед дітей співробітників та викладачів університету (квітень - 65-75 учасників).

Загалом у спортивно-масових заходах взяли участь близько 2753 студентів.

Спортивний клуб Університету активно співпрацює зі Спортивною студентською спілкою України, відокремлений підрозділ якої у Черкаській області очолив у 2017 році ректор О. В. Черевко.

Діяльність спортивного клубу також направлена на подальший розвиток фізкультурно-оздоровчої та спортивно-масової роботи серед студентської молоді та професорсько-викладацького складу, покращення матеріально-спортивної бази та створення умов для підготовки спортсменів високого рівня. Наразі в Університеті є: 10 пристосованих приміщень для занять фізичної культурою та спортом, 11 спортивних майданчиків, 4 спортивні зали загальною площею 5074,2 кв.м., навчально-наукова база «Сокирне» на 100 місць, стоматологічний кабінет, 2 медичні пункти, 2 сауни.

При 5 гуртожитках створено і активно використовуються 5 спортивних кімнат для ЛФК по 50 кв.м. (перепрофільовані із холів гуртожитків), 3 тренажерні зали для силової підготовки. Усі спортивні споруди університету паспортизовані і внесені до державного реєстру.

На цей час ведеться будівництво футбольного майданчика зі штучним покриттям.

У спортивному клубі за 2018 р. підготовлено 2 майстри спорту Міжнародного класу, майстрів спорту України – 6 осіб, кандидатів у майстри спорту – 18 осіб, спортсменів масових розрядів – 261 особа, інструкторів та суддів зі спорту – 168 осіб.

У 2018 році в Університеті навчається і працює: 2 заслужені майстри спорту; 4 заслужені тренери України; 6 майстрів спорту міжнародного класу; 31 майстер спорту України. До складу національних збірних України зараховані 2 викладачі та 37 студентів.

У XV обласній Універсіаді серед ВНЗ III-IV рівня акредитації наш Університет впевнено посів 1 місце.

Щомісяця в Університеті визначається кращий спортсмен.

Футбольна чоловіча команда Університету стала переможцем XVI обласної універсиади серед ЗВО III-IV рівня акредитацій.

9 червня студенти та викладачі Університету взяли участь в Олімпійському дні.

Баскетбольна команда Університету здобула 3 місце в Студентській баскетбольній лізі серед команд чоловіків.

24 серпня футбольна команда Університету долучилася до встановлення національного рекорду «Найтриваліший футбольний матч».

7 вересня в Університеті вчотирнадцяте провели Олімпійський урок.

20 вересня Університет приєднався до всеукраїнського флешмобу, присвяченого Міжнародному дню студентського спорту.

21 вересня ректор Олександр Черевко став учасником заходів із нагоди відзначення в Україні Міжнародного дня студентського спорту та відкриття Всеукраїнської універсиади. Він представляв Черкащину в Харкові як голова відокремленого підрозділу спортивної студентської спілки України в Черкаській області.

Студенти Університету стали переможцями змагань із легкоатлетичного кросу серед студентів у залік XVI Універсиади Черкаської області серед закладів вищої освіти.

Команда Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького гідно представила Університет на першому національному університетському турнірі з кіберспорту «Ukrainian University Open 2018», зайняли 16 місце з 98 команд, які представляли 67 університетів.

14 грудня у Черкасах проведені 30-ті легкоатлетичні змагання, присвячені пам'яті Героя Радянського Союзу, професора, ректора Університету в 1953 – 1979 роках О. В. Тканка.

Заходи з популяризації Університету

Протягом року було проведено День відкритих дверей в Університеті та в інститутах і на факультетах. Загалом було охоплено близько 400 школярів.

Крім того, була проведена серія профорієнтаційних заходів у: Черкаському, Тальнівському районах, містах Смілі, Гребінці, Драбів, Корсунь-Шевченківський. Участь у виїзних заходах взяли ректор, проректори, директори ННІ, факультетів, відповідальний секретар приймальної комісії та його заступники.

Також були проведені школи майбутніх: хіміків-біологів (охоплено школярів 130 школярів) та істориків (охоплено 160 учнів).

Проведено цикл спільних заходів із загальноосвітніми навчальними закладами. Зокрема, кафедра загальної педагогіки і психології і Веселохутірський НВК Чорнобаївського району, кафедра російської мови, зарубіжної літератури та методики навчання і Подільський НВК Золотоніського району, кафедра української літератури та компаративістики і Ковалівський НВК Драбівського району та інші.

10 жовтня підписано договір про співпрацю між навчально-науковим інститутом економіки і права Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького та Драбівським навчально-виховним комплексом «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів імені С.В.Васильченка – гімназія».

Плідною є співпраця буккросинг-клубу «Freebook» з гуртком «Юні кореспонденти» ЦДЮТ. ННІ природничих наук став співорганізатором VIII міського конкурсу «Екологічна казка».

Студентка Університету разом із школярами створює програму для ТРК ВІККА. «Молодіжне інформаційне агентство» — саме так називається програма, що є результатом співпраці гуртка ЦДЮТ «Юні кореспонденти», телекомпанії «ВІККА» та кафедри видавничої справи, редагування і теорії інформації Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Сприяють формуванню позитивного іміджу Університету й культурні заходи, які організували упродовж року студенти та викладачі для жителів міста й області.

24 березня студенти й викладачі долучилися до акції «Година Землі». Вона має на меті привернути увагу до світової проблеми зміни клімату.

Десятикласники Черкаської загальноосвітньої школи № 30 та учні 6 класу Черкаської гімназії № 9 за сертифікатами, які вони отримали в якості призів на VIII міському конкурсі «Екологічна казка», побували на екскурсії в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького.

10 квітня Університет долучився до проведення Великоднього фестивалю та конкурсу арт-об'єктів «Черкаська писанка».

4 травня Університет привітав команду «Черкаські мавпи», яка вперше в історії Черкас виграла «золото» чемпіонату України Суперліги Парі-Матч. Перед тим, як спортсменів привітали на Соборній площі владці та містяни, вони завітали на Університетську площу Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

5 травня студенти Університету взяли участь в регіональному етапі дебатного турніру із політичних реформ. Турнір проводився в межах проекту «Активна Громада: право вибору», що реалізовувався в 30-ти містах.

29 травня Університет привітав обласний краєзнавчий музей зі сторіччям. Виставка-презентація Університету, пісні від студентського вокального гурту «Серця трьох» та показ ексклюзивних вишиваних суконь від мистецького бренду родини Теліженків у виконанні студенток Університету стали окрасою краєзнавчого свята «Наша Черкащина» та подарунком музею-партнеру.

1 червня більше сотні викладачів та студентів Університету взяли участь у забігу «Зелена миля — 2018».

6 червня відкрито меморіальну дошку жителю села Водяники, підприємцю й меценату Миколі Щербині, одним із авторів якої став викладач Університету Іван Фізер.

Викладачі та студенти спеціальності «Журналістика» провели флешмоб на Університетській площі з нагоди Дня журналіста.

28 червня на каналі UA|TV вийшла в ефір програма «Бери выше» про Черкаський національний університет.

15 вересня у день міста Черкаси Університет був широко представлений у загальноміському Просторі молодіжних активностей «Мрію бути профі»: яскраві презентації інститутів та факультетів, виступ самодіяльного ансамблю народного танцю «Черкащанка», пізнавальні конкурси і квести. команда Університету перемогла у селфі-квесті «Знай рідне місто краще» Студенти кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва взяли участь у пленері.

8 жовтня у межах Міжнародних днів спостережень за мігруючими птахами орнітологи Університету організували пізнавальну акцію для містян у парку «Сосновий бір» міста Черкаси.

14 листопада делегація Університету на чолі з ректором Олександром Черевком привітала з ювілеєм Корсунь-Шевченківський педагогічний коледж імені Т. Г. Шевченка.

23 листопада в музеї «Кобзар» відкрито виставку студентських робіт кафедри образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

29 листопада кандидат наук із соціальних комунікацій, начальник відділу виховної роботи Людмила Солодка провела тренінг із медіаграмотності для учнів міських шкіл в Університеті.

4 грудня студенти та викладачі Університету взяли участь у Форумі «ГРАНТуємо зміни 4.0».

З ініціативи МГО “Книжковий маестро”, засновницею якого є викладачка кафедри видавничої справи, редагування і теорії інформації Людмила Фіть, було проведено 21 квітня книжковий захід, який привабив у Черкаси інтелігенцію з усієї країни та презентував нашу область як інтелектуальний регіон – II Черкаський книжковий фестиваль. Фестиваль

став справжньою подією для міста. Гостями фестивалю були відомі в Україні та за її межами автори: Мирослав Дочинець, Ірен Роздобудько, брати Капранови, Василь Шкляр, Дара Корній та багато інших. На локаціях було представлено книжкову продукцію близько 40 українських видавництв.

Взаємодія зі студентським самоврядуванням

Активною громадською позицією студентів та новими цікавими проектами став 2017 рік для Студентської ради Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

Студентська рада реалізувала цікаві й сучасні молодіжні проекти. Основні зусилля були спрямовані на такі сфери діяльності: захист прав та інтересів студентства; національно-патріотичне виховання; доброчинна діяльність; організація та проведення культурно-масових заходів, які сприяють згуртованості студентства та підвищенню іміджу Університету.

Серед пріоритетних напрямів роботи студентської ради такі:

- благодійна діяльність;
- культурно-масові заходи, що спрямовані на підвищення престижу університету серед студентів;
- участь у наукових конференціях, зустрічах, конкурсах, олімпіадах з навчальних дисциплін, зокрема, студентські з'їзди Української Асоціації Студентів.

За сприяння Студентської ради та спортивного клубу «Богдан» для студентів було облаштовано затишну фан-зону на першому поверсі четвертого гуртожитку для перегляду трансляції Зимових Олімпійських ігор у південнокорейському Пхьончхані.

18 березня Студентська рада Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького взяла участь в тематичному флешмобі, спрямованому на підтримку кримчан. Акція ініційована активною молоддю Черкас за підтримки Черкаського молодіжного ресурсного центру й Центру національно-патріотичного виховання.

Надзвичайно популярним серед студентів Університету став мистецький фестиваль «Студентська весна», який традиційно проводиться щовесни. Близько 100 студентів із усіх інститутів та факультетів демонстрували свої таланти в чотирьох номінаціях: в інструментальному, вокальному, хореографічному та оригінальному жанрах.

19 травня в Університеті відбувся традиційний конкурс краси та таланту «Міс ЧНУ–2018». Організатором конкурсу стала Студентська рада університету за підтримки ректорату.

30 жовтня була організована фан-зустріч із фронтменом гурту «Антитіла» Тарасом Тополею.

До Міжнародного дня студентів організовано квест «Я люблю ЧНУ» та святкову дискотеку. У ННІ природничих наук цього дня проведено інтелектуальну гру «Брейн-ринг».

В Університеті зусиллями студентської ради створений і діє фан-клуб футбольної команди «Черкаський Дніпро», завдяки якому студенти безкоштовно відвідують футбольні матчі.

Особлива увага приділялася виховній роботі в гуртожитках. А саме, активно проводяться квартирники художньої самодіяльності, спортивні змагання “Рухливі ігри” в гуртожитках, засідання Англійського розмовного клубу, присвячені історії й культурі країн зарубіжжя.

Розроблено заходи для комфортної адаптації першокурсників у новому статусі студентів. Це і проведення зустрічей першокурсників з ректором та проректорами, Олімпійського уроку з динамічним флешмобом “Розминка майбутнього олімпійця”, яскраве святкування Дня університету та посвяти першокурсників у студенти, екскурсія до Музею історії Університету та інші.

Протягом двох тижнів у жовтні-листопаді організовано й проведено зустрічі патрульних поліцейських з першокурсниками усіх навчально-наукових підрозділів Університету на просвітницько-профілактичних лекціях. Метою таких заходів було запобігання вчиненню правопорушень і злочинів самими студентами Університету та щодо них, інформування про

їхні права та обов'язки, а також пояснення, що робити у випадку затримання поліцією.

Студрадами Університету та інститутів, факультетів проведено святкову посвяту першокурсників у студенти.

13 жовтня, у День університету, загальний ритуал посвяти першокурсників у студенти.

17 жовтня в Університеті проведено демократичну процедуру обрання органів студентського самоврядування.

6 листопада активні і талановиті студенти Університету були нагороджені іменною стипендією народного депутата України Владислава Голуба.

14, 15 та 16 листопада з нагоди Міжнародного дня студента в інститутах та на факультетах Університету пройшли квести (ФОТІУС, ННІ інформаційних та освітніх технологій), брейн-ринги (ННІ історії та філософії, психологічний факультет), святкові лотереї (навчально-наукові інститути української філології та соціальних комунікацій, іноземних мов, фізичної культури, спорту і здоров'я, педагогічної освіти, соціальної роботи та мистецтва).

Родзинкою цьогорічного студентського свята був «День навпаки» в ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я та ННІ інформаційних та освітніх технологій. Навчальні заняття проводили замість викладачів студенти.

Святкові фотозони діяли у ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я та української філології та соціальних комунікацій. ННІ природничих наук запрошив на Холодноярську інсталяцію, а ННІ економіки і права — на гру «Хто зверху».

Крім того, студентам усіх інститутів та факультетів студентська рада Університету та буккросинг-клуб FREEBOOK взяли участь у фотосушці на тему «Я - студент! Давайте пожартуємо!».

Актив студентської ради університету привітав студентську спільноту зі святом мовою жестів.

Міцніє дружба студентської ради Університету та вихованців Черкаського навчально-реабілітаційного центру «Країна добра». Символічно, що саме в День Святого Миколая з керівництвом закладу було підписано угоду про співпрацю. Вона передбачає подальшу роботу над проектами, спрямованими на соціалізацію особливих дітей.

Усі ініціативи Студентської ради підтримують ректорат, дирекції інститутів та деканати. Їх підтримують і в студентській спільноті Університету.

Органи студентського самоврядування разом із адміністрацією Університету вирішують важливі питання, що стосуються навчального процесу, проживання в гуртожитках, виплати стипендії тощо.

Культурно-масова робота

Не один десяток років прославляє Університет в Україні та за її межах народний самодіяльний ансамбль танцю «Черкащанка». Танцювальний колектив радує своїм музичними дарунки як студентів і викладачів університету, так і черкасців та гостей міста на святкових заходах.

У травні 2018 року колектив відзначив 65-річний ювілей. На святковий концерт до Черкаської філармонії з цієї нагоди завітала університетська громада, представники влади, мистецькі колективи та містяни та всі покоління танцівників ансамблю.

Активізовано культурно-мистецьку роботу в Університеті.

У лютому проведено кастинг ведучих урочистих і мистецьких заходів Університету.

7 березня святковим концертом та експозицією Музею українського рушника привітали жінок, які працюють в Університеті.

14 березня подарунком університетській громаді до Шевченківських днів став літературний концерт лауреата Національної премії імені Т. Г. Шевченка, Героя України, народного артиста України Анатолія Паламаренка.

У квітні в 2 тури проведено молодіжний фестиваль-конкурс «Студентська весна – 2018».

У межах Черкаського Великоднього фестивалю 6 квітня Студентська рада Університету прикрасила Великоднє дерево та представила інсталяцію «Університетська писанка».

Святково, за участю мистецьких колективів Університету «Черкащанка», «Серця трьох», «Юна», «Мелодія» відзначає університетська спільнота знакові події для закладу: випуск бакалаврів, магістрів, початок нового навчального року, відкриття новорічної ялинки.

На запрошення ректора Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького Олександра Черевка з концертною програмою до Університету завітали знані музиканти — Остап та Роман Шутки.

Мистецькі колективи Університету «Юна», «Серця трьох» — серед переможців у Четвертому Всеукраїнському фестивалі-конкурсі для обдарованої молоді «Козацький шлях.UA.»

На запрошення члена Наглядової ради і партнера Університету Володимира Мовчана аматорський ансамбль народного танцю «Черкащанка», вокальний колектив «Мелодія», дует «Юна», гурт «Серця трьох» та чоловіче тріо Університету подарували жителям села Криві Коліна, що на Тальнівщині яскравий концерт.

Пріоритетними завданнями на 2019 рік є:

- створення умов для набуття молодими поколіннями соціального досвіду, успадкування духовних надбань українського народу, досягнення високої культури національних взаємин;

- формування у молоді незалежно від національної приналежності особистісних рис громадян Української держави,

- формування у студентів розвиненої духовності, фізичної досконалості, моральної, художньо-естетичної, правової, трудової, екологічної культури;

- формування світогляду студентів, що відбувається в тісній єдності з вихованням їхніх високих моральних якостей;
- формування корпоративної культури університетської спільноти;
- залучення органів студентського самоврядування до активної співпраці з громадськими організаціями, до молодіжної участі та волонтерства як важливої умови запровадження здорового способу життя.
- формування у молоді готовності до захисту Вітчизни, розвиток бажання здобувати військові професії, проходити службу в Збройних Силах України як особливому виді державної служби.

5. У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА ІМІДЖЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У звітний період відділ інформації та зв'язків з громадськістю (далі – ВІЗГ) виконував інформаційну, рекламно-презентаційну, комунікаційну та іміджеву функції.

Для забезпечення роботи офіційних інтернет-ресурсів Університету велася така робота:

- збирання інформації для оновлення сайту Університету, постійного внесення поточних змін;
- створення нових сторінок українською та англійською мовами на офіційному веб-сайті Університету для навчально-наукових Центрів, інших підрозділів Університету, а також тематичних сторінок для студентів, викладачів, абітурієнтів та інших користувачів Інтернету;
- збір інформації для рубрики «Новини», «Анонси подій» від усіх підрозділів Університету, інформаційне наповнення рубрики на сайті, поширення інформації у ЗМІ та соціальних мережах;
- модерація та наповнення рубрики «Новини»: моніторинг, написання, підготовка й публікація інформаційних та візуальних матеріалів у рубриці «Новини»;
- модерація та організація наповнення понад 100 рубрик сайту Університету;
- фотозйомка подій та поповнення фотоархіву Університету;
- відеозйомка, поповнення відеоархіву Університету.
- проведення порівняльного аналізу якості офіційних сайтів структурних підрозділів Університету та розробка методичних рекомендацій щодо покращення якості офіційних сайтів навчальних підрозділів Університету;

Протягом 2018 року працівники ВІЗГ висвітлювали події університетського життя: конференції, зустрічі, круглі столи, форуми, благодійні та культурно-мистецькі акції. Особлива увага приділялася

діяльності органів студентського самоврядування, участі університетської спільноти у важливих загальнообласних подіях, у заходах національно-патріотичного спрямування.

Працівники відділу готували інформаційні матеріали про наукові здобутки і відкриття викладачів Університету, про переможців конкурсів та олімпіад, про спортивні досягнення, про міжнародну діяльність та рейтинги навчального закладу тощо.

Здійснювалася інформаційна підтримка органів студентського самоврядування.

ВІЗГ контактував зі всіма інститутами, факультетами й структурними підрозділами Університету, завдяки чому щоденно на офіційному сайті оперативно, після відповідного опрацювання, розміщувалися надіслані інститутами й факультетами матеріали.

Усього за 12 місяців на стрічці новин веб-сайту Університету було розміщено 800 матеріалів. Кожен із них проілюстровано фотографіями (у середньому від 10 до 500 фотографій на публікацію). ВІЗГ забезпечував фотоінформацією сторінки Університету в соцмережах, а також надсилав світлини в органи державної влади, громадські та інші організації, які були співорганізаторами подій, що відбувалися в стінах Університету, у ЗМІ.

На сайті розміщувалися фоторепортажі з особливо значущих подій наукового або виховного характеру, що відбувалися в Університеті.

Відповідно до Положення про сайт, постійно наповнювалися понад 100 рубрик сайту Університету.

Охоплення аудиторії деяких публікацій у середньому сягає відмітки 3000 переглядів. Найбільшу зацікавленість і найширше охоплення викликають дописи, що стосуються вступної кампанії. Сайт переглядають представники 35 країн світу. За рік сторінки ресурсу переглянули 184 464 рази. У середньому за один сеанс користувач переглядає близько 8 сторінок сайту.

Забезпечення офіційного Інтернет-представництва Університету доповнюється представленням у найпопулярнішій соціальній мережі Facebook. Активно функціонують сторінки «Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького» (<https://www.facebook.com/universitycherkasy/>), «ЧНУ – інформаційна підтримка», а також «Студентська рада ЧНУ ім. Б. Хмельницького» (<https://www.facebook.com/groups/120559405257450/>).

Інтернет-комунікація через Facebook-представництво Університету була дуже активною.

За 12 місяців значно збільшилася кількість підписників facebook-сторінок Університету. Кількість охоплень окремих публікацій сягають понад 1000.

Серед читачів Facebook-сторінки Університету є представники з 17 країн світу. Основна частка з них припадає на Україну.

Найбільший відгук серед користувачів має візуальний контент (фото, відео), популяризація наукових здобутків, студентська творчість, спортивні змагання, олімпіади з різних предметів, поїздки за обміном, зустрічі ректора з поважними гостями (послами, громадськими, культурними діячами), міжнародна співпраця, життя студентів, рейтинги Університету, благодійні акції. Великою популярністю користується інформація для абітурієнтів, оголошення про курси з підготовки до ЗНО, пробні тестування, правила вступу, етапи вступної кампанії тощо.

Інформацію, що публікується на сторінках Університету в Facebook, поширюють численні спільноти структурних підрозділів Університету, їхніх органів студентського самоврядування у мережі Facebook, Instagram та інших.

На сторінку «ЧНУ-Інформаційна підтримка», підписалися 430 користувачів, і ця кількість постійно зростає. Аудиторія є активною, кожного дня на сторінку заходять десятки користувачів.

Створена сторінка в Instagram chnu_life користується значною популярністю. Упродовж кількох місяців вона набрала 2430 підписників.

Університет популяризують і через інші спільноти у Facebook, Instagram.

Сторінка Університету зареєстрована на порталі «Робота.ua», на англomовному ресурсі про Україну UAGATE: Ukrainian Gate.

У відеохостингу YouTube ЧНУ представлений каналом «Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького». Це канал, через який поширюються записи загальноуніверситетських подій (<https://www.youtube.com/channel/UCz2cwZDwyKiq2EpP25Qs6LA>). Із січня 2018 року відзнято, виготовлено та розміщено на сайті 75 подієвих відеорепортажів.

Відеоматеріали поширюються через офіційні Інтернет-ресурси Університету та популяризуються в соціальних мережах, у спільнотах та на особистих сторінках студентів, викладачів.

Комунікація є нині одним із пріоритетних напрямів розвитку сучасного закладу вищої освіти. Першочерговими завданнями у цей період були розвиток та підтримка ефективних комунікацій Університету з метою формування єдиної інформаційної, іміджевої політики, бренду й репутації Університету.

Для якісного проведення іміджевої діяльності було проведено таку роботу:

- підготовлено і видано спецвипуск газети «Наш національний», з інформацією для абітурієнтів;
- розміщено інформацію для абітурієнтів у друкованих ЗМІ («Нова доба», «Шевченків край»);
- розміщено інформацію для абітурієнтів у буклеті «ЧНУ – твій упевнений старт»;
- надіслано інформацію про вступну кампанію в Університеті на електронні адреси всіх ЗЗСО Черкаської області;

- виготовлено буклет з інформацією про безкоштовні студії для школярів та про приймальну комісію

- створено презентаційний календар про Університет;

- виготовлено брендovanі пакети;

- виготовлено брендovanі ручки;

- виготовлено пам'ятний знак для випускників кафедри військової підготовки

- постійно виготовляється презентаційна продукція для партнерів, абітурієнтів та студентів (оголошення, хештеги, таблички, програми конференцій, флаєри, листівки тощо, презентації, каталоги);

Підготовлено тематичні рекламні банери («Міс ЧНУ-2018», «Студентська весна», «Випуск-2018», «Герої не вмирають», «Черкащанка: танець крізь роки», «ЧНУ: шлях до сторіччя»). Організовується розміщення рекламних зображень на біг-бордах та інформаційних стендах біля корпусів Університету, розробляється дизайн макетів для виробництва брендovanих пакетів, блокнотів, ручок, флаєрів та іншої презентаційної продукції, створюється візуальна інформація рекламного характеру для її поширення через усі інформаційні ресурси Університету.

ВІЗГ забезпечив систематичний випуск університетської газети «Наш національний». За цей період редакційною колегією підготовлено й видано 5 номерів газети та спецвипуск газети для абітурієнтів.

Зі сторінок газети читачі могли дізнатися про:

- навігацію для першокурсників;

- студентські успіхи й проекти (освітні, інноваційні);

- здобутки й проблеми університетських науковців;

- можливості академічної мобільності;

- волонтерські й гуманітарні проекти студентів і викладачів Університету;

- важливі події в житті Університету (День Університету);

- підсумки роботи;

- склад і підсумки роботи студентської ради Університету;
- творчі колективи Університету та відзначення 65-річчя ансамблю народного танцю «Черкащанка»
- про фестиваль талантів «Студентська весна»

Газета поширюється у всіх структурних підрозділах Університету, використовується як роздатковий матеріал на освітніх виставках, передається шкільним навчальним закладам Черкаської області, органам державної влади області.

Електронна версія газети міститься на сайті Університету (<http://www.cdu.edu.ua/mij-universitet/portret-chnu/hazeta-nash-natsionalnyi.html>). Матеріали всіх номерів оперативно викладаються в новостійний блок сайту Університету й поширюються в мережі Інтернет.

Активна співпраця налагоджена з обласними та всеукраїнськими засобами масової інформації. Події, що відбувалися в навчальному закладі, знаходили відображення у місцевих ЗМІ та на офіційних сайтах Міністерства освіти і науки України, Черкаської ОДА, Департаменту освіти і науки Черкаської ОДА, а також у соціальних мережах.

Зокрема, у місцевих Інтернет-ЗМІ опубліковано 658 інформацій та подієвих репортажів про роботу Університету, про його освітні послуги, про соціально значущі ініціативи. В газеті «Нова доба» опубліковано 22 статті, а на сайті 144 інформаційних повідомлень.

Постійно публікувались коментарі та розширені інтерв'ю ректора, проректорів в Інтернет-виданнях «Про все», «Вичерпно», «Прочерк», «Нова доба», в обласних газетах «Черкаський край», «Нова доба».

Ректор Університету, а також проректори, професори та науковці близько 90 разів були учасниками телевізійних програм на ОДТРК «Рось» (UA:1) і черкаської телестудії «Вікка», в студії Інтернет-телебачення «Вичерпно», на місцевих кабельних телеканалах «Антенна», «Експо-ТВ» «Ільдана».

Працівниками відділу щоденно наповнюється оперативною подієвою інформацією сайт Університету. Лише у рубриці «Новини» розміщено 708 інформаційних публікацій та звітів про події, що відбулися в стінах навчального закладу.

Окрім того, працівниками відділу відзнято, виготовлено та розміщено на сайті 75 подієвих відеорепортажів.

Активізується робота зі ЗМІ в період вступної кампанії.

Укладено угоду з Інтернет-виданнями «Прочерк» та «Про все» про розміщення банерів Університету з посиланням на розділ «Абітурієнтам» сайту Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького.

На сайті Університету публікується оперативна інформація з сайтів Міносвіти та Освіта.UA.

Для підтримки позитивного іміджу й репутації Університету здійснюється моніторингово-аналітична робота.

При цьому використовуються різноманітні канали комунікації. Одним із аспектів цієї роботи є робота рубрики «Запитай у ректора» на сайті Університету. Будь-яка особа має змогу надіслати запитання щодо різних сфер діяльності: навчального процесу, наукової діяльності, міжнародних зв'язків, фінансової чи господарської діяльності та оперативно отримати відповідь. Так, за звітний період розміщено відповіді на понад 120 запитань рубрики «Запитай у ректора».

Здійснюється моніторинг місцевих, всеукраїнських та фахових ЗМІ з метою вивчення настроїв, громадської думки та оперативного реагування на інформацію, що стосується Університету.

Відстежується інформація про досягнення студентів, викладачів, випускників навчального закладу, опублікована в ЗМІ та в Інтернет-просторі. Ця інформація публікувалася на сайті Університету, в газеті «Наш національний» та в групах Університету в соціальних мережах.

Для забезпечення ефективних кризових комунікацій у відносинах із традиційними та новими медіа на основі щоденного моніторингу оперативно готувалися відповідні роз'яснення, офіційні заяви або спростування. У випадку, коли поширена в ЗМІ неправдива інформація стосувалася окремих факультетів, інститутів чи співробітників, відділ надавав представникам цих підрозділів консультаційну допомогу та інформаційну підтримку.

Здійснюється інформаційний супровід вступної кампанії та подій, що відбувалися в Університеті.

Це інформаційне та візуальне анонсування подій, підготовка прес-релізів та довідкової інформації, забезпечення роботи ЗМІ під час заходів, підготовка і розміщення текстових, фото-, відеоматеріалів на сайті Університету та в ЗМІ, надання додаткових роз'яснень та коментарів, висвітлення в ЗМІ.

З метою підвищення ефективності комунікації з майбутніми абітурієнтами та оперативного інформування вступників постійно забезпечується робота окремої сторінки на сайті Університету: «Інформація/Абітурієнтам»

(<http://www.cdu.edu.ua/informatsiya/abiturientam.html>). Від грудня 2018 року кількість її читачів зросла на 700 осіб. У період вступної кампанії модераторами сторінки здійснювався інформаційний супровід щодо діяльності структурних підрозділів Університету, переліку спеціальностей та правил прийому, вступних випробувань, творчих конкурсів, рейтингових списків вступників, наказів про зарахування тощо. Забезпечувалася доступність і зручність у користуванні вказаною сторінкою. Серед головних тем публікацій можна виділити:

- повідомлення про Дні відкритих дверей;
- інформування про змагання, олімпіади, конкурси й вікторини, пробне тестування, організовані в Університеті для школярів;
- інформації про підготовчі курси із ЗНО, що проводяться центром доуніверситетської підготовки та окремими структурними підрозділами;

- ознайомлення з головними тенденціями вступної кампанії та ЗНО;
- повідомлення про участь Університету в освітніх виставках та форумах.
- інформування про нові спеціальності, спеціалізації
- оприлюднення завдань вступних випробувань та творчих конкурсів;
- оприлюднення результатів вступних випробувань, рейтингових списків абітурієнтів.

Протягом року викладачів та співробітників Університету неодноразово позиціонували як експертів у певних галузях. Найбільш популярними серед медіа є: ректор Олександр Черевко та проректори (Василь Мойсієнко, Сергій Корновенко, Галина Гаврилюк), експерти в галузі історії (Віталій Масненко, Юрій Присяжнюк), гендерної політики (Наталія Земзюліна, Наталія Байдюк), книговидавничої справи (Людмила Солодка, Людмила Фіть), журналістики (Тетяна Бондаренко), психології (Інна Лук'янець, Тетяна Горобець, Сабіна Раджабова), туризмознавства (Олена Костюкова), природничих наук (Максим Гаврилюк, Борис Мінаєв, Олександр Спрягайло), фізики і математики (Андрій Гусак, Тетяна Запорожець), економіки (Олександр Черевко), спорту (Леонід Нечипоренко), студентського самоврядування (Юлія Нечипоренко, Аліна Козлова).

Завдяки налагодженій системі комунікацій Університету зі ЗМІ запити на фахові коментарі й оцінку поточної ситуації збільшуються, а коло актуальних питань розширюється.

Провідні фахівці Університету постійно залучаються до наукових, публіцистичних, політичних і суспільних обговорень, що висвітлюються в ЗМІ. Така динаміка позиціонує Університет як експертне середовище для вирішення актуальних для громадськості питань і майданчик для наукових дискусій. Долучається до цієї роботи й студентство: протягом року студенти мали змогу взяти участь у суспільних, освітніх, просвітницьких та розважальних програмах на всіх провідних каналах Черкаської області.

Популяризація Університету у ЗМІ, поширення у традиційних та нових медіа інформації про діяльність і досягнення Університету у сфері освіти, науки та культури є важливою складовою зростання його позитивного іміджу.

Іміджева робота в Університеті базується не тільки на інформаційній підтримці університетських подій, а й на збільшенні позитивних інформаційних приводів шляхом їх проведення. Одним із успішних проєктів останнього року можна вважати серію організованих працівниками відділу фотовиставок («Народний самодіяльний ансамбль «Черкащанка» – танець крізь роки», «Спортивна слава Черкаського національного», «Черкаський національний у подіях Майдану», «ЧНУ: шлях до сторіччя»).

Ефективним є також проведення прес-клубів у провідних ЗМІ області («Нова доба», «Вичерпно»).

Серед завдань, над якими ВІЗГ продовжить працювати в 2019 році:

- формування позитивного іміджу Університету через єдину інформаційну політику в медійному просторі, в суспільстві, громадських та освітніх спільнотах. Моніторинг та забезпечення дотримання цієї інформаційної політики;
- забезпечення комунікаційної діяльності Університету з метою популяризації його як лідера на ринку освітніх послуг Черкаської області;
- інформаційна підтримка позитивного іміджу та репутації Університету шляхом поширення в традиційних ЗМІ та нових медіа інформації про діяльність та досягнення Університету у сфері освіти, науки та культури;
- збільшення кількості користувачів та розширення цільової аудиторії для всіх інформаційних ресурсів Університету;
- пропаганда досягнень Університету на загальноукраїнському рівні;
- максимальне інформаційне охоплення цільової аудиторії Університету;

- подальший розвиток єдиної ефективної системи представництва Університету в мережі Інтернет;
- продовження запровадження офіційного бренд-бука Університету, забезпечення дотримання єдиного корпоративного стилю під час розробки й виготовлення поліграфічних макетів, візитівок, брендovanого одягу та іншої сувенірної й візуальної продукції.

6. У СФЕРІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ

6.1. Штатний розпис. Кадровий потенціал університету

Кадрова політика Університету будується на принципах стабільності кадрового складу, поєднання професійних здобутків досвідчених науково-педагогічних працівників та ініціативи молодих викладачів, прозорості й демократії управління персоналом, справедливості, рівності й послідовності комплектування штатних посад висококваліфікованими фахівцями відповідно до потреб Університету за умов дотримання чинного законодавства України про працю і про освіту. Організація управління персоналом формується на основі Стратегії розвитку університету на 2016-2020 роки, ухваленої вченою радою 26 листопада 2016 року, з урахуванням стратегічних напрямів закладу вищої освіти, шляхів формування кадрового й інтелектуального потенціалу Університету відповідно до критеріїв і вимог щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти, забезпечення життєдіяльності Університету в цілому.

У центрі уваги ректорату і вченої ради Університету постійно перебувають питання кадрового забезпечення освітньо-виховного процесу постійно. Одним із концептуальних шляхів зміцнення кадрового складу науково-педагогічних працівників є інтеграція традиційних педагогічних, наукових і новітніх інформаційно-комунікаційних технологій навчання і наукових досліджень. До концептуальних заходів, спрямованих на удосконалення якісного складу професорсько-викладацького персоналу, включена й успішно реалізується система підготовки та підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників, розвиток аспірантури та докторантури, відкриття нових спеціальностей тощо.

У 2018 році середньорічна штатна чисельність Університету складала 1046,5 одиниці. З цієї кількості штатна чисельність науково-педагогічних працівників складає 543,1 одиниці (51,9% від загальної штатної чисельності).

Таблиця 6.1

**Середньорічна кількість посадових ставок університету
за останні п'ять років**

НАЗВА ПОСАД	2014	2015	2016	2017	2018
Науково-педагогічний персонал	538,90	535,50	551.4	546,3	543,1
Педагогічний персонал	32,60	32,60	33,0	23,43	17,9
Навчально-допоміжний персонал	95,50	96,00	122,2	122,02	118,8
Бібліотечні працівники	57,00	54,00	46,0	38,17	35
Спеціалісти (фахівці) (адміністративно-господарський персонал)	123,20	123,10	107.4	105,9	103,9
Робітників	291,00	277,00	273,00	229,85	227,8
Загальна середньорічна штатна чисельність	1138,20	1118,20	1133.0	1065.67	1046,5

З приведеної таблиці видно, що в останні п'ять років в університеті сформувалася тенденція до зменшення середньорічної кількості посадових ставок адміністративно-господарського та обслуговуючого персоналу, що взаємопов'язано зі зменшенням середньорічної кількості посадових ставок науково-педагогічних працівників, яка у звітному році, у порівнянні з попереднім, зменшилася на 3,2 посади (- 0,6 %).

Для забезпечення освітнього процесу 2018-2019 навчального року штатним розписом передбачено 534,0 посади науково-педагогічних працівників, що на 17,9 ставок більше ніж у попередньому навчальному році та становить 50,4% відсотки загальної штатної чисельності працівників університету. У структурі штатного розпису кількість ставок науково-педагогічних працівників розподілена наступним чином:

- Професорів — 73,85 ставки або 13,8 %;
- Доцентів — 239,15 ставки або 44,8 %;
- Старших викладачів — 122,35 ставки або 22,9 %;

Викладачів – 98,65 ставки або 18,5 %.

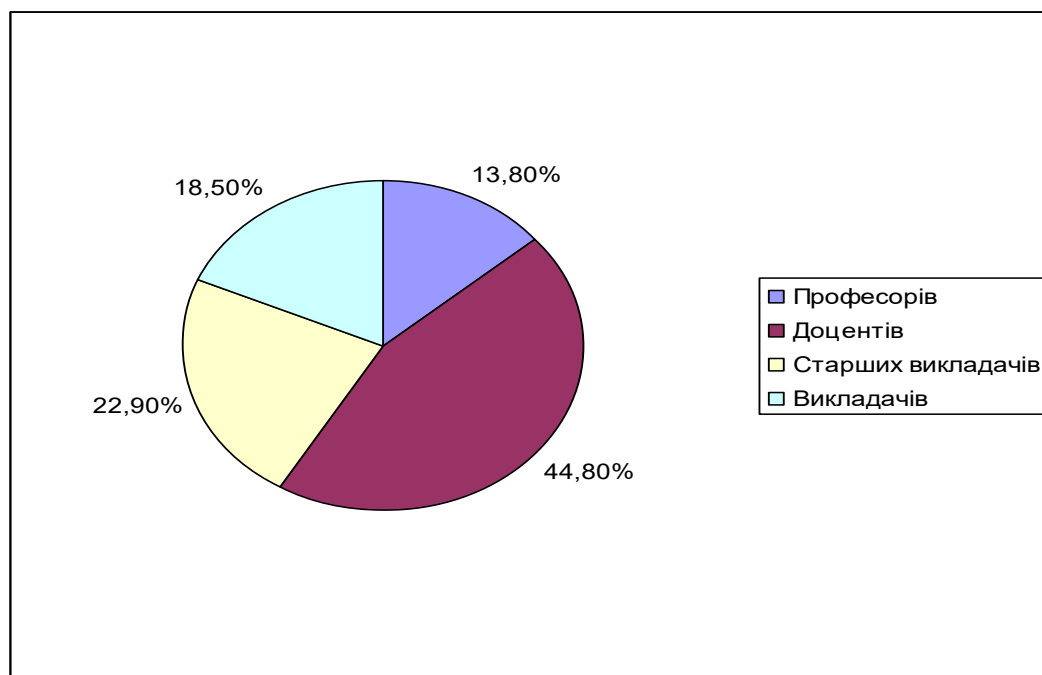

Рис. 6.2. Співвідношення посад науково-педагогічних працівників у 2018-2019 навчальних роках

Виходячи з потреб Університету в підготовці фахівців за різними спеціальностями, з метою підвищення якості їх навчання й інтеграції освітнього процесу з виробництвом, підбір кадрів та їх розстановка проводиться з умовою найбільшого використання їхнього наукового і педагогічного потенціалу, наявного практичного досвіду в різних галузях господарства тощо. Надзвичайно важливим питанням сучасної кадрової політики університету є ефективність і прозорість організації та проведення конкурсного заміщення посад науково-педагогічних працівників й укладання з ними трудових відносин на умовах, визначених Законами України «Про освіту», «Про вищу освіту», підзаконними нормативними актами, у тому числі Міністерства освіти і науки України, а також локальними актами Університету з дотриманням вимог законодавства України про працю.

Принцип конкурсного відбору на роботу науково-педагогічних працівників закладено до Колективного договору між адміністрацією і трудовим колективом університету, у якому визначено, зокрема, що з обраними у такому порядку науково-педагогічними працівниками

укладається строковий трудовий договір або контракт строком до 5 років. Конкурсний відбір здійснюється на основі чинного законодавства України, а також Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників та укладання з ними трудових договорів (контрактів) (далі – Порядок). Нова редакція Порядку, з урахуванням останніх вимог законодавства до забезпечення якості освіти, схвалена вченою радою університету 30 серпня 2018 року та введена в дію наказом ректора від 04.09.2018 № 186. Конкурсний відбір науково-педагогічних працівників проводиться у декілька етапів: кафедра, інститут (факультет), конкурсна комісія, відповідна вчена рада (університету, інституту, факультету).

Основним завданням конкурсної комісії Університету є додаткове вивчення документів претендентів на заміщення вакантних посад директора інституту, декана факультету, завідувача кафедри, інших посад науково-педагогічних працівників на відповідність їхньої освіти, наукового ступеня, вченого звання профілю діяльності навчально-наукового інституту, факультету, кафедри, вивчення наукових і навчально-методичних здобутків претендентів на відповідні посади тощо. До складу конкурсної комісії увійшли досвідчені доктори наук, професори з кожного навчально-наукового підрозділу, а для обрання викладачів і старших викладачів відповідні конкурсні комісії утворені в навчально-наукових підрозділах. Висновки комісії додаються до конкурсних матеріалів і є додатковим джерелом для обговорення вченою радою допущених до конкурсу кандидатур, здійснення свого вибору кожним членом вченої ради при таємному голосуванні. Такий багатоступеневий відбір науково-педагогічних працівників дає можливість відповідній вченій раді прийняти обґрунтоване об'єктивне рішення щодо обрання того чи іншого потенційного претендента на відповідну посаду науково-педагогічного працівника.

На 31 грудня 2018 року всі посади науково-педагогічних працівників укомплектовані на конкурсних засадах за встановленою процедурою.

У цілому до освітньо-виховного процесу на 2018-2019 навчальний рік залучено 569 науково-педагогічних працівників, що складає 54,4 відсотка від загальної чисельності працівників університету. З цієї кількості 497 особа (87,3 %) є штатними працівниками, 40 (7,0 %) – зовнішні сумісники й 32 (5,6 %) – внутрішні сумісники. З 40 зовнішніх сумісників – 30 мають науковий ступінь та/або вчене звання, а решта є досвідченими фахівцями у відповідній сфері виробництва і їх залучення до освітнього процесу зумовлено необхідністю інтеграції освітнього процесу у виробництво, поєднання навчання з практикою тощо. На умовах внутрішнього сумісництва до науково-педагогічної діяльності залучаються, насамперед, працівники університету, які мають відповідні наукові ступені та вчені звання, а в окремих випадках аспіранти і докторанти університету. У 2018 році в університеті збереглася позитивна тенденція формування і зміцнення постійного штатного складу науково-педагогічних працівників, як правило, за рахунок власного потенціалу випускників магістратури, аспірантури, докторантури.

Такий підхід до кадрової політики у формуванні професорсько-викладацького корпусу, залучення до викладацької роботи аспірантів і докторантів, сприяло підвищенню якісного рівня кадрового складу науково-педагогічних працівників. Нині в Університеті працює 75 штатних професорів, докторів наук, 330 доцентів, кандидатів наук, частка яких серед штатних науково-педагогічних працівників складає 15,1 % і 58,0 % відповідно.

Загальна характеристика професорсько-викладацького складу наводиться в таблиці 6.3.

Таблиця 6.3

Характеристика професорсько-викладацького складу

№	ПОКАЗНИКИ	Р О К И				
		2014	2015	2016	2017	2018
1.	Кількість штатних науково-педагогічних працівників	514	492	496	501	497

	з них:					
	докторів наук, професорів	53	65	65	75	75
	кандидатів наук, доцентів	291	316	322	331	330
2.	Кількість зовнішніх сумісників	68	42	47	28	40
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	28	12	12	7	8
	кандидатів наук, доцентів	25	20	25	14	22
3.	Середній вік штатних викладачів з науковими ступенями та вченими званнями	53	52	51	49	48
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	57	56	55	54	57
	кандидатів наук, доцентів	48	47	47	42	42
4.	Кількість науково-педагогічних працівників пенсійного віку	89	70	67	64	91
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	24	25	22	27	32
	кандидатів наук, доцентів	46	39	38	45	40
5.	Кількість звільнених науково-педагогічних працівників	38	66	28	33	40
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	1	3	4	2	6
	кандидатів наук, доцентів	17	27	13	14	19
6.	Кількість прийнятих науково-педагогічних працівників		29	29	35	32
	у тому числі:					
	докторів наук, професорів	1	1	1	8	3
	кандидатів наук, доцентів	8	18	14	14	15
7.	Частка кафедр, які очолюють з науковими ступенями		100,0	100,0	100,0	100,0
	у тому числі:					
	доктори наук, професори	62,5	47,0	48,0	49,0	54,9
	кандидати наук, доценти	37,5	53,0	52,0	51,0	45,1

Наведена характеристика кількісного та якісного складу професорсько-викладацького складу, показує, що за останні п'ять років їх загальна кількість, порівняно з 2014 роком, зменшилася на 3,3 %. Водночас, кількість штатних докторів наук, професорів збільшилася на 29,3 %. Така позитивна динаміка стала не тільки наслідком послідовної кадрової політики,

спрямованої на підготовку власних наукових кадрів, зміну поколінь науковців, прийом на роботу молодих викладачів, які мають перспективу наукового зростання, але й сприяла підтриманню відповідності якісного складу практично кожної кафедри нормативним вимогам. Нині 28 кафедр університету очолюють доктори наук, професори, а решту 23 – кандидати наук, доценти, наукові ступені, вчені звання яких відповідають профілю кафедри.

Динаміку кількісних і якісних змін за останні п'ять років відбито на рис.6.4; 6.5; 6.6.

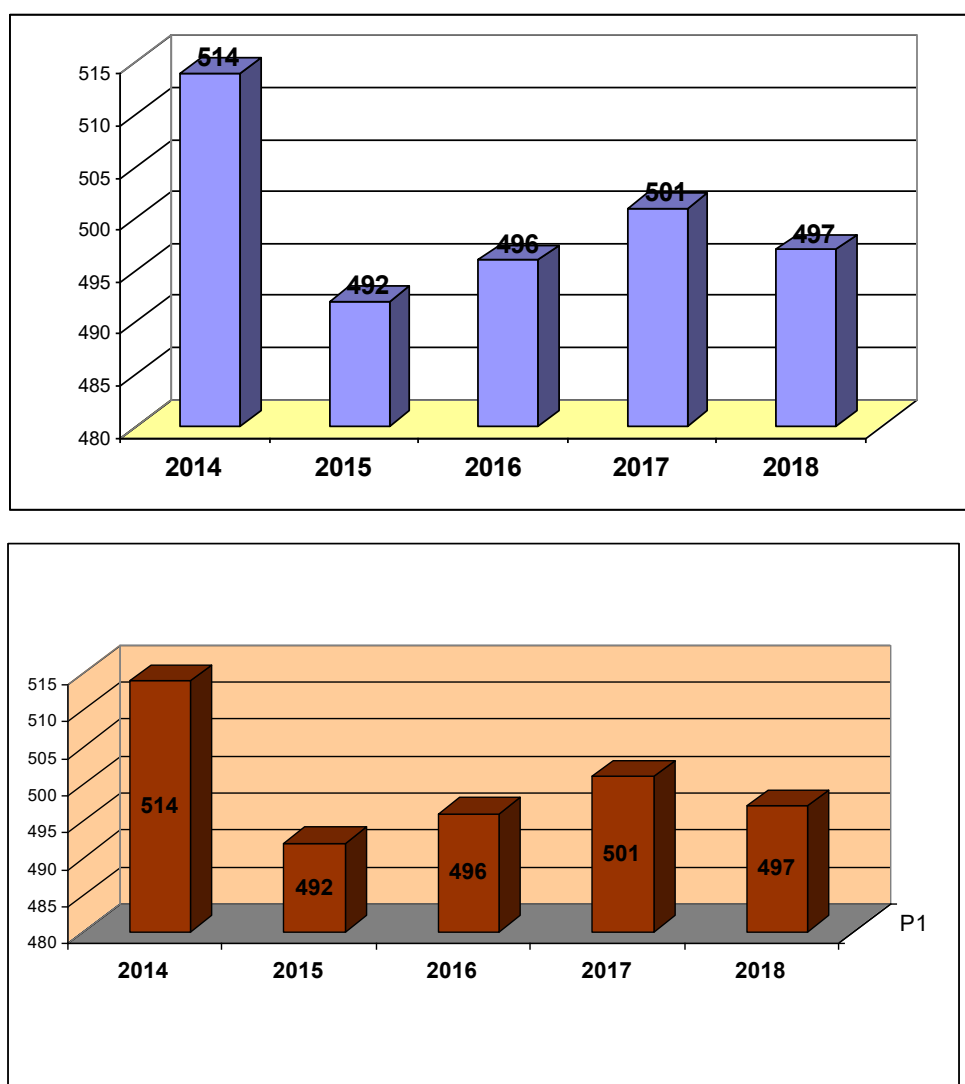

Рис. 6.4. Динаміка змін кількості штатних науково-педагогічних працівників

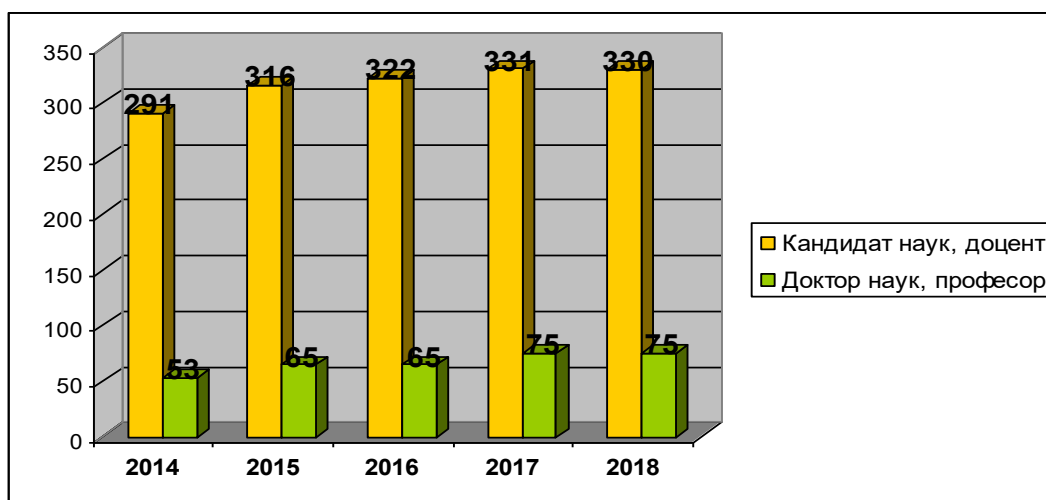

Рис. 6.5. Динаміка змін кількості науково-педагогічних працівників які мають наукові ступені та вчені звання (кандидат наук, доцент; доктор наук, професор)

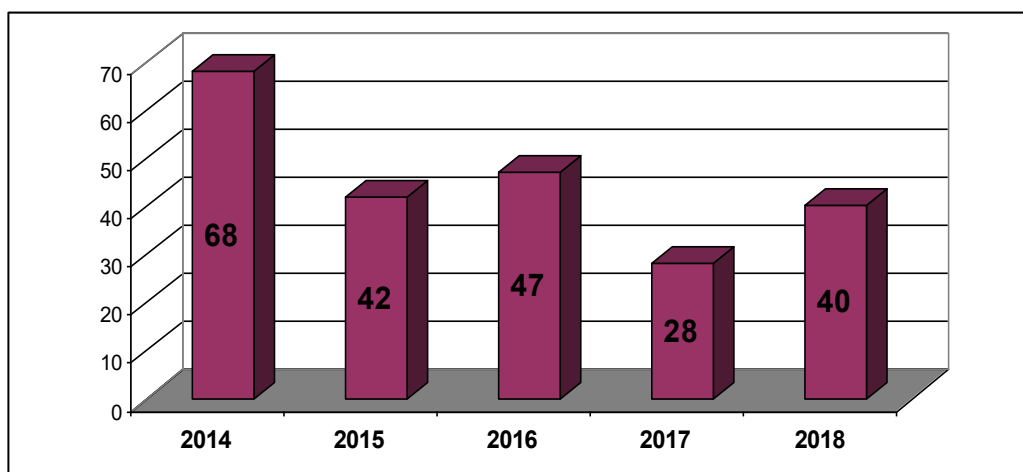

Рис. 6.6. Динаміка змін кількості науково-педагогічних працівників, які працюють на умовах зовнішнього сумісництва

Сформований кадровий склад науково-педагогічних та інших працівників Університету успішно виконує поставлені завдання. За високі особисті досягнення в освітній і науковій діяльності, активну участь у виховній роботі студентської молоді, її патріотичне виховання два працівники університету нагороджені Подяками Міністерства освіти і науки України, понад 30 працівників – подяками і грамотами Черкаської обласної державної адміністрації та Черкаської обласної ради, управління освіти і науки Черкаської облдержадміністрації, черкаської міської ради. Щорічною

обласною премією імені О. А. Захаренка відзначений ректор Університету Черевко О. В.

Нині в Університеті працюють один академік НАПН України, два член-кореспонденти НАПН України, дев'ять заслужених працівників освіти України, чотири заслужені діячі науки і техніки України, один Народний художник України, чотири заслужених художники, один заслужений економіст України, один заслужений працівник культури України, 16 заслужених тренерів, майстрів спорту різного рівня.

Таким чином, в Університеті зберігається стійка позитивна тенденція до зміцнення якісного складу науково-педагогічних працівників. Ефективності їхньої роботи активно сприяє навчально-допоміжний персонал, а також адміністративно-господарські підрозділи, посади яких укомплектовано фахівцями з відповідною освітою та досвідом практичної роботи, що сприяє безперебійній роботі університету в цілому.

6.2. Розподіл навчального навантаження та нормування робочого часу викладачів

Проведений аналіз кадрового потенціалу науково-педагогічних працівників дає підстави стверджувати про відповідність кадрового забезпечення освітнього процесу нормативним вимогам. Планування навчальної роботи науково-педагогічних працівників здійснюється кафедрами університету відповідно до чинного наказу Міністерства освіти і науки України № 450 від 07.08.2002 року «Про затвердження норм часу для планування і обліку навчальної роботи та переліків основних видів методичної, наукової і організаційної роботи педагогічних і науково-педагогічних працівників вищих навчальних закладів» та наказу ректора Університету № 434-н від 31.08.2018 року «Про затвердження штатних посад науково-педагогічних працівників і затвердження обсягів навчального

навантаження на 2018-2019 навчальний рік» в частині, що не суперечить Закону України «Про вищу освіту».

Загальний обсяг навчального навантаження на 2018-2019 навчальний рік складає 276343,12 години. Середнє навчальне навантаження становить 533 години на одного викладача. При цьому середнє навчальне навантаження професора становить 457 годин, а доцента – 531 година. Обсяг навчального навантаження викладача в межах його робочого часу встановлюється з урахуванням виконання ним інших обов’язків (методичних, наукових, організаційних). Кількість ставок науково-педагогічних працівників для кафедр встановлюється ректоратом за наявності розрахунку обсягу навчальної роботи кафедри.

Таблиця 6.7

**Мінімальний і максимальний обсяг навчального навантаження
науково-педагогічних працівників на 2018/2019 навчальний рік**

№ з/п	Посади, вчений ступінь та вчене звання	Мінімальне навантаження	Максимальне навантаження
1	Викладач-стажист, асистент, викладач (без наукового ступеня)	575	600
2	Асистент, викладач (кандидат наук)	550	575
3	Доцент, ст. викладач (без наукового ступеня)	525	550
4	Старший викладач (кандидат наук)	500	525
5	Доцент (кандидат наук)	475	500
6	Професор (кандидат наук)	450	475
7	Професор (доктор наук)	425	450

Аналіз кадрового складу науково-педагогічних кадрів у розрізі кафедр підтверджує відповідність їх забезпечення ліцензійним вимогам. Нині в Університеті функціонує 51 кафедра, серед яких єдина в області кафедра

військової підготовки, яка має статус загальноуніверситетської і здійснює підготовку офіцерів запасу. Наприкінці 2018 року відкрито кафедру фундаментальної медицини і отримано ліцензію на право підготовки магістрів медицини. Для практичної підготовки таких фахівців укладено договори про співпрацю з чотирма провідними медичними закладами обласного центру.

Практично у складі кожної кафедри є доктори наук, професори відповідного профілю. Кафедру образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва очолює Заслужений художник України, кандидат наук, доцент, а до її складу входить ще три Заслужених художники України і Народний художник України, що відповідає ліцензійним вимогам і дає всі правові підстави здійснення освітньої діяльності за цим напрямом.

6.3. Антикорупційні заходи

В Університеті здійснено комплекс організаційно-правових заходів з питань дотримання антикорупційного законодавства, визначених антикорупційною програмою, затвердженою 23.12.2016 року на конференції трудового колективу.

Для проведення цієї роботи призначено уповноваженого з питань запобігання та виявлення корупції, на нього ж покладено обов'язки уповноваженого на виконання антикорупційної програми. У своїй роботі уповноважена особа керується Законом України «Про запобігання корупції» від 14.10.2014 № 1700-VII, Типовим положенням «Про уповноважений підрозділ (особу) з питань запобігання та виявлення корупції», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 04.09.2013 № 706, рішеннями Національного агентства з питань запобігання корупції, зокрема методичними рекомендаціями щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затвердженим рішенням № 839 від 29.09.2017, іншими нормативно-правовими актами. Локальними нормативними актами для

роботи уповноваженого в університеті є Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції в Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького, затверджене наказом ректора Університету 30.12.2013 № 244 та антикорупційна програма. Ними визначено основні завдання Уповноваженої особи, особи уповноваженої на виконання антикорупційної програми, серед яких, зокрема, періодична оцінка корупційних ризиків, антикорупційна перевірка ділових партнерів, упровадження антикорупційних стандартів і процедур у діяльності Університету, методична та консультаційна допомога з питань дотримання антикорупційного законодавства, організаційна та роз'яснювальна робота щодо порядку заповнення та подання декларацій про майно, доходи, витрати та зобов'язання фінансового характеру.

Визначено коло посадових осіб Університету суб'єктів декларування майна, доходів, витрат і зобов'язань фінансового характеру за 2017 рік. У визначені терміни заповнено та подано до Єдиного державного реєстру електронних декларацій осіб, уповноважених на виконання функцій держави або місцевого самоврядування декларацій керівного складу Університету.

З метою недопущення фактів виникнення конфлікту інтересів, зокрема, щодо безпосереднього підпорядкування керівникам працівників, які перебувають у родинних відносинах, ректором видано наказ № 104 від 18.05.2017 про встановлення зовнішнього контролю за здійсненням повноважень, визначено відповідальних за такий контроль осіб. Можливість адміністрації, за погодженням з профспілковим комітетом, обмежити роботу родичів у випадках їх безпосереднього підпорядкування, окремо визначена Колективним договором між адміністрацією і трудовим колективом.

Забезпечено дотримання приписів ч. 13 ст. 55 Закону України «Про вищу освіту» щодо заборони одночасного зайняття особою двох або більше посад, що передбачають виконання адміністративно-управлінських функцій. На виконання Законів України «Про засади запобігання корупції», «Про засади державної антикорупційної політики в Україні (Антикорупційна

стратегія) на 2015-2017 роки», відповідних рішень ректорату з цього питання у наказі ректора від 11.04.2016 № 66 «Про запобігання і протидію корупції» звернуто увагу працівників на антикорупційних заходах в Університеті, неприпустимість будь-яких неправомірних діянь при наданні освітніх послуг, забезпеченні прозорості і відкритості у вступній компанії та на екзаменаційних сесіях, прозорості закупівель товарів і послуг тощо. Серед керівників структурних підрозділів університету розповсюджено «Пам'ятку щодо запобігання та протидії корупції в університеті», пам'ятку розміщено на інформаційних стендах. На сайті університету у розділі «Інформація» розміщено сторінку «Антикорупційна діяльність», на якій міститься інформацію про основні напрями антикорупційної діяльності, нормативно-правові акти, які регулюють дану сферу відносин, а також адреса електронної скриньки і номер телефону уповноваженої особи з питань запобігання і виявлення корупції в Університеті.

Роботу з запобігання корупції переважно спрямовано на проведення попереджувальних заходів, шляхом проведення роз'яснювальної роботи в трудовому колективі та студентському середовищі, реагування на кожну інформацію, яка стосується можливого порушення вимог антикорупційного законодавства. Питання дотримання антикорупційного законодавства включені до плану роботи Університету й перебувають на постійному контролі ректора Університету.

7. У СФЕРІ ФІНАНСОВОГО, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

7.1. Виконання кошторису доходів і видатків

Фінансування Університету проводиться відповідно до законодавчо-нормативних документів, які регламентують діяльність навчальних закладів відповідного рівня акредитації та бюджетних установ

Основні джерела фінансування діяльності Університету:

- кошти державного бюджету;
- доходи від надання платних освітніх послуг;
- доходи від господарської діяльності;
- виконання науково-дослідних робіт;
- надходження благодійних внесків, грантів та дарунків.

Загальна сума фінансування Університету за загальним та спеціальним фондами державного бюджету за 2018 рік склала 169872,7 тис. грн. **Фінансування із загального фонду державного бюджету кошторисом доходів і видатків на 2018 рік затверджено в сумі 113 625,6 тис. грн., в т.ч. за кодами економічної класифікації видатків:**

видатки споживання:

з них по КЕКВ 2111 – оплата праці працівників бюджетних установ – 59260,8 тис. грн.;

КЕКВ 2120 – нарахування на заробітну плату – 12 959,2 тис. грн.;

КЕКВ 2210 – предмети, обладнання та інвентар в т.ч. дітям-сиротам – 1868,9 тис. грн.;

КЕКВ 2230 – продукти харчування дітям-сиротам – 1597,0 тис. грн.;

КЕКВ 2240 – оплата послуг (крім комунальних) -1185,9 тис. грн.;

КЕКВ 2250 – видатки на відрядження – 302,6 тис. грн. ;

КЕКВ 2270 – оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 3 873,5 тис. грн., в т.ч. КЕКВ 2271 – оплата теплопостачання – 3016,8 тис.грн; КЕКВ 2272 – оплата водопостачання і водовідведення – 120,9 тис. грн., КЕКВ 2273 –

оплата електроенергії – 723,2 тис. грн., КЕКВ-2274 – оплата газопостач. – 12,6 тис. грн.

КЕКВ 2700 – субсидії і поточні трансферти – 22 577,7 тис. грн., в т.ч. КЕКВ 2720 – стипендії – 22 092,8 тис. грн., КЕКВ 2730 – інші виплати населенню – 484,9 тис. грн.;

видатки розвитку:

КЕКВ 3142 – Реконструкція та реставрація інших об'єктів – 10 000,00 тис.грн.

Частка видатків споживання у загальній сумі фінансування складає 91,20%, частка видатків розвитку – 8,80 %.

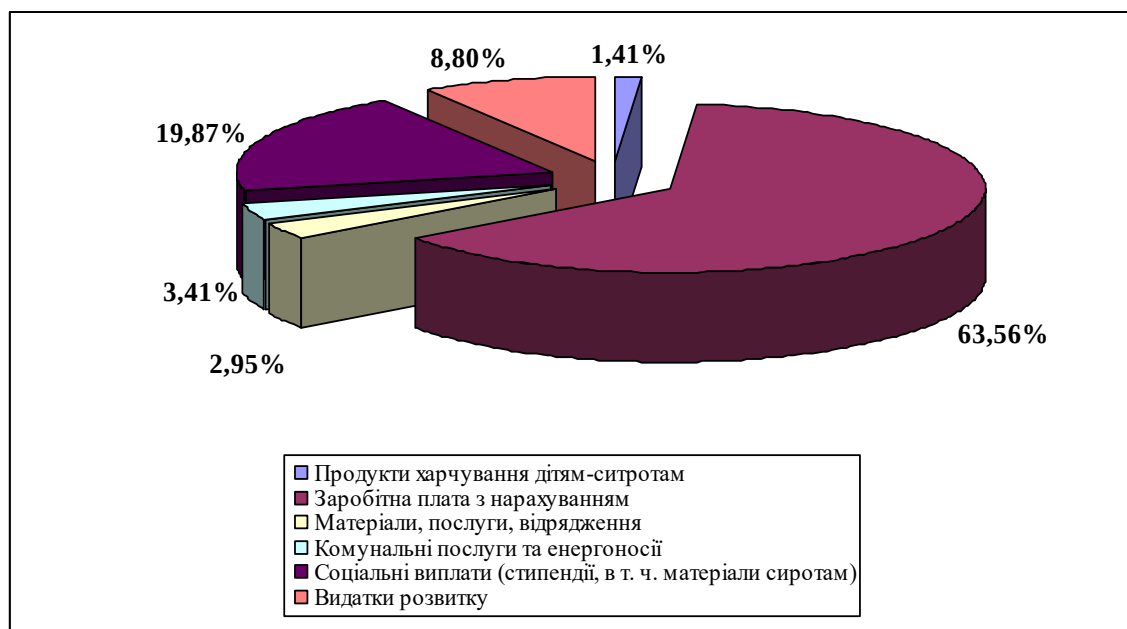

Рис. 7.1. Структура використання коштів загального фонду в 2018 році

Із загальної суми фінансування по загальному фонду у 2018 році оплата праці з нарахуваннями складає 63,56 %; придбання предметів, матеріалів, видатки на відрядження та утримання бюджетних установ – 2,95 %; оплата комунальних послуг та енергоносіїв – 3,41 %; продукти харчування – 1,41%; соціальні виплати (стипендія, література та відшкодування витрат на одяг сиротам) – 19,87 %.

Відповідно до затвердженого кошторису на 2018 рік та помісячного плану використання бюджетних коштів по загальному фонду станом на 31.12.2018 року профінансовано всі статті видатків.

Кредиторської заборгованості станом на 01.01.2019 року по видаткам загального фонду немає.

Надходження до спеціального фонду державного бюджету склали 56247,1 тис. грн., в тому числі від надання платних послуг – 52989,2 тис. грн. та надходження благодійних внесків, грантів, дарунків – 2706,4 тис. грн.

Таблиця 7.1

Структура надходжень до спеціального фонду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького за 2018 рік

Джерело надходжень	Сума, тис. грн.	Частка у загальній сумі, %
Плата за навчання студентів	33 268,00	59,15
Додаткові освітні послуги (аспіранти, слухачі курсів, кандидатські іспити тощо)	1 526,10	2,71
Друга вища освіта, курси підвищення кваліфікації	835,30	1,49
Військова кафедра	1 098,00	1,95
Іноземні студенти	3 651,70	6,49
Послуги гуртожитків, квартплата	10 955,20	19,48
Послуги їдалень	883,80	1,57
Сокирне	53,60	0,10
Інші надходження від господарської діяльності	105,40	0,19
Бізнес-інноваційний центр – видавнича діяльність	537,00	0,95
Оренда приміщень	543,10	0,97
Реалізація металобрухту	7,40	0,01
Виконання науково-дослідних робіт та послуг	76,10	0,14
Благодійні внески, гранти, дарунки	2 687,30	4,78

Відсотки за депозитом	19,10	0,03
Разом:	56247,10	100

Таблиця 7.2

**Склад надходжень до спеціального фонду Черкаського
національного університету імені Богдана Хмельницького за іншими
джерелами надходжень за 2018 рік**

Джерела надходжень, фінансування	Сума грошових надходжень, грн	Сума майнових надходжень, грн	Всього, грн:
1. Надходження благодійних внесків в розрізі інститутів за 2018р.			
ННІ історії і філософії	42612,00	-	42612,00
ННІ економіки і права	19900,00	43087,42	62987,42
ННІ іноземних мов	49000,00	20781,13	69781,13
ННІ української філ. та соц. комунікацій	14300,00	-	14300,00
ННІ фіз.культ, спорту та здоров'я	12965,00	-	12965,00
ННІ природничих наук	8638,00	99410,50	108048,50
ННІ пед.осв.соц.роб і мист.	129590,00	24692,05	154282,05
ННІ ІОТ1	6068,00	26237,40	32305,40
Психологічний ф-т	7091,00	-	7091,00
ФОТІУС	5653,00	6714,40	12367,40
Бібліотека	-	64514,81	64514,81
Гуртожиток № 1	600,00	7944,58	8544,58
Гуртожиток № 2	-	285,04	285,04
Гуртожиток № 3	17,00	-	17,00
Гуртожиток № 4	-	4720,00	4720,00

Гуртожиток № 5	-	-	0,00
Сокирне	57705,00	2700,00	60405,00
Бізнес-іннов. центр		168913,32	168913,32
Навчальна лабораторія фізичної і медичної реабілітації	14661,00	-	14661,00
Медпункт	16764,00	-	16764,00
НДЧ	2730,00	-	2730,00
Інші	357869,38	1006216,15	1364085,53
Разом по благодійним надходженням:	746163,38	1476216,80	2222380,18
2. Надходження коштів для виконання цільових заходів (стипендія КМУ)			124165,00
3. Наукові гранти			340746,25
4. Відсотки за депозитом			19068,49
Разом:			2706359,92

За 2018 рік видатки споживання за рахунок спеціального фонду становлять 48923,4 тис. грн. в т.ч.:

на оплату праці – 30976,9 тис. грн.;

нарахування на заробітну плату – 6131,1 тис. грн. ;

на придбання предметів, матеріалів, обладнання, інвентарю 491,1 тис. грн.;

на оплату продуктів харчування – 642,6 тис. грн.;

на оплату комунальних послуг та енергоносіїв – 9167,7 тис. грн. , в т.ч. на оплату теплопостачання – 6167,0 тис. грн.;

оплату водопостачання – 1032,8 тис. грн. ;

оплата електроенергії – 1802,8 тис. грн.;

оплата природного газу – 165,0 тис. грн.;

відрядження – 100,8 тис грн.;
 на оплату інших послуг, крім комунальних – 773,3 тис. грн.;
 на окремі заходи по реалізації державних (регіональних) програм, не віднесені до заходів розвитку – 7,9 тис. грн.;
 видатки на мат. заохочення студентам – 59,2 тис. грн.
 інші поточні видатки (податки, збори) – 562,3 тис. грн.;
 капітальні видатки склали 10,5 тис. грн.

За 2018 рік субвенція з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально – економічного та культурного розвитку регіонів становила 130,0 тис. грн. Ці кошти були використані на придбання оргтехніки та на ремонт фасаду НК №2.

Загальна сума видатків на заробітну плату з нарахуванням за загальним та спеціальним фондами складає 109 610,7 тис. грн.

Оплата праці НПП складає 79321,0 тис грн, що становить 72,4% від загальної суми заробітної плати, у тому числі 3198,2 тис. грн – заробітна плата наукових співробітників, що виконують наукові дослідження та гранти.

Із загальної суми видатків на заробітну плату виплачено :

відпускних -10286,1тис.грн;

з них НПП -8523,1 тис. грн., що становить 82,9% від загальної суми відпускних,

оздоровчих -2956,2 тис. грн;

доплат за науковий ступінь та вчене звання -11374,5 тис. грн;

Премій НПП -1503,2 тис. грн.

Стипендіальний фонд та фінансування інших соціальних виплат студентам у 2018 р. склав 22 092,8 тис. грн.

Таблиця 6.3

Видатки на стипендіальне забезпечення та фінансування інших соціальних виплат із загального фонду Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького за 2018 рік

Найменування видатків	Кількість осіб	Розмір стипендії (грн.)	Річний фонд (тис. Грн.).
Іменні стипендії, в т.ч.			
Ім. Грушевського	2	2480	5.0
Стипендія Верховної Ради	1	2720	2,7
Стипендія Президента	6	2720	16.3
Стипендія Кабінету Міністрів	1	4062.50	4,1
Стипендія Кабінету Міністрів обдарованим студентам з числа інвалідів	1	2480.00	2,9
Стипендія студентам:			
бал успішності 4-4,99	860	1480	14121,4
бал успішності 5,00	135	2154	3174,7
Індексація студентам	-	-	305,9
Стипендія аспірантів	68	4424	3660,4
Стипендія докторантів	8	6538	628.80
Мат. заохочення аспірантів	1	4424	3.4
Індексація докторантам і аспірантам	-	-	5.5
Матеріальна допомога	7	730	55,3
Мат.допомога	1	4424	4.4

аспірантам			
Матеріальне заохочення	76	1370	102,0
Всього стипендіальний фонд, КЕКВ 2720	-	-	22092,8
Виплати сиротам разом, в т.ч.:			2107,8
на харчування	-	-	1597,0
на придбання одягу	-	-	26,0
на придбання літератури	-	-	474,3
допомога при працевлаштуванні			10,5
Разом видатків:			24200,6

У 2018 р. розмір мінімальної академічної (ординарної) стипендії студентам університету 1300,00 грн.

7.2. Господарська діяльність, експлуатація інфраструктури університету

У звітному періоді зусилля спрямовувалися на збереження та зміцнення навчальної матеріально-технічної бази, забезпечення умов для проведення навчально-виховного процесу, поліпшення соціально-побутових умов проживання студентів у гуртожитках.

У червні місяці проведено реєстрацію права державної власності на всі земельні ділянки (13), що закріплені за університетом на праві постійного користування із внесенням їх до Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію іншого речового права.

Забезпечено стійке функціонування основних об'єктів та об'єктів інфраструктури університету: 5 навчальних корпусів; 5 студентських гуртожитків – на 1763 ліжко-місця для студентів (аспірантів); навчальний готельно-ресторанний комплекс; ботанічний сад навчально-наукового

інституту природничих наук; навчально-спортивний комплекс «Сокирне» на 120 місць; навчально-наукова лабораторія кафедри видавничої справи, редагування та теорії інформації; юридична клініка; Бізнес-інноваційний центр. У грудні поточного року відкрито в головному навчальному корпусі № 1 Регіональний навчально-реабілітаційний інклюзивний (ресурсний) центр супроводу студентів з обмеженням життєдіяльності.

У звітному періоді виконано значний обсяг робіт з удосконалення матеріально-технічної бази Університету.

Міністерством освіти і науки України виділено на капітальний ремонт лівого крила навчального корпусу № 4, що зазнав пожежі в 1990 році – 10,0 млн. грн., з яких:

- розроблено проектно-кошторисну документацію по об'єкту «Реконструкція навчального корпусу № 4 Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – пам'ятки архітектури місцевого значення за адресою: Остафія Дашковича, 24 у м. Черкаси» на суму – 1 105 262,50 грн.;

- проведено комплексну експертизу проектно-кошторисної документації на суму – 67452 грн.;

- виконано роботи з розбирання зовнішніх та внутрішніх стін, перекриття підвального приміщення, улаштовано фундамент з буроін'єкційних паль (102 шт.), продовжуються роботи по монтажу фундаментних блоків на суму – 8 827 285,50 грн.

На виконання рішення Черкаської обласної ради від 07.09.2018 за № 24-40/VII «Про внесення змін у додаток до Обласної програми підтримки закладів вищої освіти Черкаської області на 2015-2019 роки» виконано роботи з улаштування ганку центрального входу навчального корпусу № 2 на суму 35,0 тис. грн.

Виконано поточні ремонти навчальних приміщень, лабораторій, кафедр, службових приміщень, гуртожитків також роботи, спрямовані на утримання будівель, споруд, території університету відповідно до норм та вимог пожежної, санітарної, екологічної безпеки, здійснено профілактичні

заходи щодо забезпечення функціонування інженерних мереж систем теплопостачання, електропостачання, водопостачання та водовідведення.

Навчальний корпус № 1:

- монтаж підвісної стелі в коридорах першого поверху (240 кв. м) на суму – 149,273 тис. грн.;
- виконано поточний ремонт коридору і кабінетів ректорату загальною площею 348 кв. м;
- замінено 15 вікон на металопластикові конструкції в кабінетах та аудиторіях корпусу;
- виконано поточний ремонт кабінету № 816 (24 кв. м), лабораторії № 716 кафедри хімії і наноматеріалознавства (36 кв. м) ННІ природничих наук;
- виконано поточний ремонт кабінету № 421а (32 кв.м), коридору другого поверху (200 кв. м) ННІ економіки і права;
- замінено сантехнічне обладнання в туалетних кімнатах першого поверху та в жіночому туалеті п'ятого поверху;
- виконано ремонт двох стояків внутрішньої мережі системи водовідведення довжиною 30 п.м;
- виконано у підвальному приміщенні корпусу ремонт трубопроводу мережі системи гарячого водопостачання (120 п.м), замінено на пластикові (40 п.м).

Навчальний корпус № 2:

- виконано в спортивному залі ННІ фізичної культури спорту і здоров'я поточний ремонт стін (150 кв.м), підлоги (350 кв. м), пофарбовано спортивне знаряддя, захисні решітки, нагрівальні прилади системи опалення;
- виконано поточний ремонт приміщення лабораторії фізичної реабілітації ННІ фізичної культури, спорту і здоров'я на суму – 95,498 тис. грн.

Навчальний корпус № 3:

- виконано поточний ремонт приміщення навчальної аудиторії № 238 ННІ іноземних мов (ремонт підлоги) на суму 130,0 тис. грн.;

- виконано поточний ремонт приміщення електротехнічної лабораторії № 135 ННІ інформаційних та освітніх технологій (ремонт підлоги) на суму 69,9 тис. грн.;

- виконано поточний ремонт системи опалення із заміною радіаторів в жіночій туалетній кімнаті третього поверху;

- замінено трубопровід внутрішньої мережі системи водовідведення між другим і третім поверхом корпусу (20 п.м).

Навчальний корпус № 4:

- створено на базі аудиторії № 371 науково-методичну майстерню сучасних освітніх технологій ННІ педагогічної освіти, соціальної роботи і мистецтва.

Гуртожиток № 1:

- виконано ремонт в холах на 7-му, 9-му поверхах (120 кв.м);
- виконано поточні ремонти в 13-ти кімнатах для проживання іноземних студентів;

- виконано штукатурення бокових стін центрального входу в гуртожиток (15 кв.м);

- замінено 2 віконних блоки в аудиторіях, закріплених за ННІ історії і філософії (7-8 поверхи);

- замінено входні двері в житлових кімнатах №№ 611, 801, 810, 814;

- відремонтовано частину покрівлі будівлі гуртожитку (120 кв.м).

Гуртожиток № 2:

- виконано ремонт трубопроводу внутрішньої мережі системи водовідведення в підвальному приміщенні гуртожитку, замінено 28 п.м трубопроводу;

- виконано на технічному поверсі гуртожитку ремонт вентиляційної системи стояків внутрішньої мережі системи водовідведення довжиною 17 п.м;

- виконано поточний ремонт ізолятора гуртожитку;

- встановлено в блоках для проживання іноземних студентів дві електричні плити;

- виконано поточний ремонт місць загального користування загальною площею 108 п.м;

- виконано поточний ремонт ганку центрального входу в гуртожиток (29 кв.м).

Гуртожиток № 3:

- виконано поточний ремонт місць загального користування загальною площею (170 кв.м);

- замінено запірну арматуру на кухнях, умивальних кімнатах (16 од.), сантехнічне обладнання (3 од.);

- виконано поточний ремонт двох водонагрівачів (в т.ч. прямооточного);

- виконано ремонт підлоги з улаштуванням плитки (58 кв.м);

- відремонтовано сходи центрального входу в гуртожиток (5,7 кв.м).

Гуртожиток № 4:

- відремонтовано сходи центрального входу в гуртожиток (6 кв.м);

- виконано поточний ремонт місць загального користування (32 кв.м);

- виконано роботи по заміні трубопроводу внутрішньої і зовнішньої мережі водовідведення (15 п.м).

Гуртожиток № 5:

- виконано поточний ремонт ізолятора;

- виконано поточний ремонт в 7-ми студентських блоках (50 кв.м);

- виконано поточний ремонт в місцях загального користування (89 кв.м);

- замінено 2 віконних блоки в житлових кімнатах;

- виконано поточний ремонт системи опалення із заміною радіаторів в душовій кімнаті на першому поверсі.

Виконано ремонт водонагрівачів із заміною терморегуляторів та запірної арматури в гуртожитках № 1, № 3, № 5.

Виконано промивку зовнішньої мережі водовідведення (180 п.м), гуртожитків № 1, № 2, №3, № 4, №5.

З метою ефективного використання енергетичних ресурсів за звітний період в гуртожитках № 2, № 5 відремонтовано 63 нагрівальних елементів електричних плит, замінено 60 світильників на світлодіодні. У місцях загального користування гуртожитків встановлено енергозберігаючі діоди в світильники (60 шт.), встановлено 350 енергозберігаючих ламп і світильників. В НК № 1 виконано часткову заміну електричних мереж (200 п.м). Замінено освітлення на світлодіодне в ауд. № 135 НК № 3. Виконано обслуговування ВРУ-0,4 кВ гуртожитків № 2, № 3, № 4. Виконано капітальний ремонт пасажирського ліфта в гуртожитку № 2.

З метою раціонального використання електричної енергії проводиться щомісячний аналіз та перерахунок збільшення понаднормового споживання електроенергії в студентських гуртожитках.

Упровадження низки заходів щодо енергозбереження дало змогу зекономити у звітному періоді електроенергії на 54,0 тис. кВт/год, що складає 5,5% від загального споживання в 2018 році.

У всіх гуртожитках виконано роботи по герметизації вводів у будівлю, проведено технічне обслуговування та перевірено придатність засобів пожежогасіння в університеті.

Проведено технічний огляд 234 вогнегасників.

Перевірено та прочищено вентиляційні канали в гуртожитках № 1, № 3, № 4.

Проведено навчання по цивільного захисту з працівниками університету.

Закуплено навчально-матеріальних ресурсів на суму 2 115 950 грн., в т.ч.:

мед. засоби на суму 11426 грн.;

лабораторне обладнання для навчальних цілей на суму 74,0 тис. грн.;

канцелярське на суму 245,0 тис. грн.;

друковані та періодичні видання на суму 206,0 тис. грн.;

деззасоби на суму 31,0 тис. грн.;

презентаційна продукція і фототехніка на суму 127,0 тис. грн.;

марки, канцтовари на суму 16,0 тис. грн.;
 картриджі, тонери на суму 169,0 тис. грн.;
 комп'ютерна техніка (без тендера) на суму 166,0 тис. грн.;
 капітальні придбання комп'ютерної техніки на суму 79,0 тис. грн.;
 дипломи і додатки до дипломів та студентські квитки на суму 218,0 тис.грн.;

господарчі товари на суму 235,0 тис. грн.;
 електротовари на суму 52,4 тис. грн.;
 сантехніка на суму 7,05 тис. грн.;
 вікна і двері на суму 98,0 тис. грн.;
 електроприлади та газові прилади (газові плити) на суму 69,0 тис. гривень;

запчастини та шини до транспортних засобів на суму 25,0 тис. грн.;
 телекомунікаційне радіообладнання на суму 183,0 тис. грн.;
 будівельні товари на суму 109,0 тис. грн.;
 термоплівка та матеріали для видавничого відділу на суму 8,3 тис. гривень;

програмне забезпечення на суму 53,3 тис. грн.

У звітному періоді тендерним комітетом університету проведено згідно Закону України «Про публічні закупівлі» 5 процедур по **переговорній процедурі** для закупівель комунальних послуг, а саме:

Водовідведення – 537 677,21 грн.

Водопостачання – 632 572,28 грн.

Теплопостачання – 9 026 600,56 грн.

Теплопостачання – 104 825,03 грн.

Електрична енергія – 2 852 975,94 грн.

Газ (звіт про укладений договір) – 177 605,09 грн.

За процедурою **відкриті торги** 7 тендерів, а саме:

– Охоронні послуги навчальних корпусів – 139 150 грн.

– Бензин (три процедури) – 549 914,38 грн.

– Розроблення проектно-кошторисної документації по об'єкту

«Реконструкція навчального корпусу № 4 Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – пам'ятки архітектури місцевого значення за адресою: вул. Остафія Дашковича, 24 у м. Черкаси» - 1 105 262,50 грн.

4. «Реконструкція навчального корпусу № 4 Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького – пам'ятки архітектури місцевого значення за адресою: вул. Остафія Дашковича, 24 у м. Черкаси» - 44 157 822,92 грн.

5. Комп'ютерна техніка – 212 913,68 грн.

У звітному періоді ботанічним садом вирощено та реалізовано продукції працівникам університету на суму 1,6 тис. грн.; забезпечено ранньою розсадою рослин усі навчальні корпуси, гуртожитки; екологічно чистою продукцією забезпечено літній дитячий оздоровчий табір.

Виконано ремонт опалювальної системи в теплиці № 3 ботанічного саду та замінено прилади опалення (15 п.м); відремонтовано зовнішню мережу системи водопостачання для поливу рослин на дослідних ділянках (80 п.м).

На НСК «Сокирне» проводилися загальноуніверситетські заходи, в яких було задіяно понад 1080 студентів і викладачів.

У весняно-літній період НСК «Сокирне» відвідало 250 студентів, 30 викладачів, 700 інших осіб.

Внесено благодійних внесків на суму 86,4 тис. грн.

Виконано роботи з ландшафтного дизайну Університетської площі, благоустрою та озелененню території студентського містечка.

Питання, що потребують вирішення:

відбудова лівого крила навчального корпусу № 4;

придбати та змонтувати циркуляційні насоси системи опалення в навчальному корпусі № 1, гуртожитках № 2, № 5;

провести гідравлічне очищення систем зовнішнього водовідведення навчального корпусу № 1, гуртожитків № 1, № 2, № 3, № 4, № 5;

продовжити ремонт покрівель НК № 1, гуртожитків № 1, № 2, № 3, № 4, № 5;

виконати ремонт покрівлі вхідної групи НК № 3 (300 кв.м);

провести капітальний ремонт покрівлі Бізнес-інноваційного центру;

продовжити роботу із заміни меблів, м'якого інвентарю в п'яти гуртожитках університету;

продовжити заміну віконних блоків в НК № 1, НК № 3, гуртожитках № 1, № 2, № 5;

продовжити заміну нагрівальних елементів електричних плит в гуртожитках № 2, № 5;

провести ремонтні роботи по вимощенню відмостки навколо будівлі НК № 1, гуртожитку № 5.

10.01.2019

Ректор

О.В. Черевко

ЗМІСТ

ВСТУП.....	2
1. У СФЕРІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	6
1.1. Формування контингенту студентів.....	7
1.2. Прийом на навчання і виконання державного замовлення.....	12
1.3. Забезпечення якості вищої освіти.....	21
1.4. Підготовка іноземних студентів.....	26
1.5. Акредитація та ліцензування.....	28
2. У СФЕРІ НАУКОВОЇ ТА ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	30
2.1 Підготовка науково-педагогічних кадрів та робота аспірантури й докторантури.....	30
2.2. Науково-дослідницька діяльність.....	34
2.3. Комерціалізація результатів наукової діяльності науково-педагогічних працівників університету.....	85
2.4. Наукова діяльність бібліотеки ім. Михайла Максимовича.....	88
3. У СФЕРІ МІЖНАРОДНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	93
4. У СФЕРІ ВИХОВНОЇ РОБОТИ.....	115
5. У СФЕРІ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ТА ІМІДЖЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	138
6. У СФЕРІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ТА ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ.....	149
6.1. Штатний розпис. Кадровий потенціал університету.....	149
6.2. Розподіл навчального навантаження та нормування робочого часу викладачів.....	157
6.3. Антикорупційні заходи.....	159
7. У СФЕРІ ФІНАНСОВОГО, МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	162
7.1. Виконання кошторису доходів і видатків.....	162
7.2. Господарська діяльність, експлуатація інфраструктури університету...	169